



Kristiansund
kommune

Handlingsprogram 2025–2028

Budsjett 2025 og økonomiplan 2025–2028

Vedtatt i bystyret 12.12.2024



Innholdsfortegnelse

KRISTIANSUND KOMMUNE	4
KOMMUNEDIREKTØRENS KOMMENTAR	4
NORDMØRSSTRATEGIEN	6
OM KRISTIANSUND KOMMUNE	8
Verdigrunnlag	8
Organisering	9
Politisk struktur	9
Administrativ struktur	10
VIRKSOMHETSSTYRING	12
Hovedelementene i virksomhetsstyringen	12
Plansystemet	13
Styringssystemet	17
Utvikling og innovasjon	19
KOMMUNENS SATSINGSOMRÅDER	20
Kristiansund sine åtte utvalgte bærekraftsmål	21
Bærekraftig utvikling - samarbeid	22
Samarbeid for å nå målene	22
Dimensjon - økonomi	23
Anstendig arbeid og økonomisk vekst	23
Dimensjon - sosial	24
God helse og livskvalitet	24
God utdanning	24
Ren energi til alle	25
Bærekraftige byer og lokalsamfunn	25
Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner	26
Dimensjon - miljø	27
Livet i havet	27
KLIMA	28
Klimaregnskap og utslippsstatus	28
Fra kommunesamfunnet	28
Fra kommunens virksomhet	29
Klimabudsjett	30
Klimatiltak i planperioden	30
Kostnadsberegning	33
Utslippsrammer og gap-analyse	34
Arealbruksendringer	35
Kommunedirektørens vurdering	36
ØKONOMISKE RAMMER	37
Statlige rammebetingelser	37
Effektivisering	38
Befolkningsutvikling og demografikostnader	39
Befolkningsutvikling	39
Demografikostnader	39
Driftsbudsjett	42
Driftsinntekter	43
Driftsutgifter	45
Finansposter	45
Driftsresultat	47
Tilskudd og egenandeler	50
Investeringsbudsjett	51
Finansieringsbehov	51
Finansiering	52

HANDLINGSDDEL	55
TJENESTEOMRÅDENE.....	55
Felles for tjenestekområdene	55
Organisatoriske endringer	55
POLITIKK OG ADMINISTRASJON	56
Politisk styring.....	61
Sentraladministrasjon.....	63
Felles avsetninger.....	66
Eksterne enheter	67
OPPVEKST.....	69
PP-tjenesten	75
Grunnskoler.....	76
Barnehager og opplæringstjenesten.....	81
Barneverntjenesten i Kristiansund, Averøy og Gjemnes	83
Forebyggende helsetjenester	85
HELSE OG OMSORG.....	87
Fellestjenester helse og omsorg.....	94
Sykehjem.....	96
Hjemmetjenester	99
Psykisk helse og rus	101
Velferd	103
Bo og habilitering	105
Storhaugen helsehus	108
Legetjenester.....	110
TEKNISK OG KULTUR.....	112
Kultur	116
Kommunalteknikk	118
Plan og byggesak.....	121
Eiendomsdrift	122
Nordmøre interkommunale brann- og redningstjeneste.....	125

KRISTIANSUND KOMMUNE

Kommuneplanens samfunnsdel (KPS) er kommunens overordnede styringsdokument og verktøy for helhetlig planlegging. Den tar stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for Kristiansundsamfunnet og kommunen som organisasjon. Handlingsdelen skal angi hvordan KPS og andre planer skal følges opp med tiltak. Handlingsdelen skal være innenfor kommunes økonomiske rammer. Handlingsdelen har en tidshorisont på 4 år og skal rulleres årlig. Ifølge kommuneloven kan økonomiplanen inngå i handlingsdelen.

Handlingsprogram 2025-2028 bygger på

- [Rammene i kommunens vedtatte handlingsprogram 2024-2027 \(kristiansund.kommune.no\)](https://kristiansund.kommune.no/rammene-i-kommunens-vedtatte-handlingsprogram-2024-2027)
- [Årsrapport 2023 \(kristiansund.kommune.no\)](https://kristiansund.kommune.no/arsrapport-2023)
- [Årsregnskap 2023 \(kristiansund.kommune.no\)](https://kristiansund.kommune.no/arsregnskap-2023)
- [Revidert budsjett 2024, iamfor sak 71/24 om budsjettiusteringer i bystyret 13 juni i år \(kristiansund.kommune.no\)](https://kristiansund.kommune.no/revidert-budsjett-2024-iamfor-sak-71-24-om-budsjettiusteringer-i-bystyret-13-juni-i-ar)
- [Regjeringen sitt forslag til statsbudsjett for 2025 \(regjeringen.no\)](https://regjeringen.no/regjeringen-sitt-forslag-til-statsbudsjett-for-2025) (lagt frem 07.10.2024)
- [Statistisk sentralbyrå sin kommunefakta og prognose for befolkningsutvikling \(ssb.no\)](https://statistisk-sentralbyra.no/statistisk-sentralbyra-sin-kommunefakta-og-prognose-for-befolkningsutvikling)
- [Statistisk sentralbyrå sine nøkkeltall \(ssb.no\)](https://statistisk-sentralbyra.no/statistisk-sentralbyra-sine-noekkeltall)

KOMMUNEDIREKTØRENS KOMMENTAR

Utfordringsbildet og handlingsrom

Etter vårt kortvarige opphold på ROBEK i 2016 har vi fortsatt fokus på stabilisering av økonomien samtidig som vi har utviklet kommuneinterne prosesser som digitalisering, bærekraftsfokus og nye rammevilkår for sentrale tjenester som barnehager, skole, sykehjem og branntjeneste. For å skape ytterligere handlingsrom har vi fra 2017 og fram til i dag kjørt med stadig strammere budsjetter. I budsjettene frem til pandemien vedtok vi en betydelig innstramming av kommunale tjenester på over 10 %. Dette var nødvendig. Selv om pandemien utfordret oss i 2020 og 2021, klarte vi å holde en stabil kurs. Men den pågående inflasjonen og krigen i Europa, og et stadig mer utrygt verdensbilde, har ført til et vedvarende press på våre økonomiske rammer, særlig på renter og låneavdrag, noe som påvirker vår evne til å realisere de ambisiøse investeringsplanene vi har fram mot slutten av tiåret.

I løpet av 2024 har Kristiansund fortsatt å klatre på rangeringene for kommuners levedyktighet. Vi ligger nå i toppsjiktet både i Møre og Romsdal og nasjonalt på undersøkelser som måler tjenestekvalitet og bærekraft. I kommunebarometeret er det nå bare 35 kommuner i landet som gjennomsnittlig leverer bedre tjenester. Vi har tatt grep over flere år og klarer fortsatt å opprettholde kvaliteten i tjenestene våre, noe som gir oss et lite handlingsrom. Likevel er hovedutfordringen fremdeles at gjelden vår vokser, og med økte renter spises mye av dette handlingsrommet opp. Vi må kanskje ofre noe på tjenestekvalitetens alter for å sikre vår fremtidige utvikling.

Sykefraværet fortsetter å være en utfordring, selv om vi i 2024, med unntak av noen få måneder, klarte å opprettholde målet om lavere sykefravær per måned sammenlignet med tidligere år. Om vi ikke får kontroll på fraværet, risikerer vi at dette kan hindre gjennomføringen av investeringsprosjekter ved at vi må benytte dyrere driftsmodeller. Vi vil derfor opprettholde sterkt fokus på lavt sykefravær også i 2025 med alle våre tilgjengelige ressurser.

Statsbudsjettet og statlige reformer

Statsbudsjettet og statlige reformer har ført til krevende budsjetttrammer i perioden 2020–2023, og i 2024 har vi sett at renter og avdrag på ekspansive investeringer gjør budsjettprosessen for 2025 spesielt utfordrende. Den nasjonale reformpolitikken, spesielt oppvekstreformen, har tvunget oss til å kutte i tjenestene for å imøtekomme underfinansierte reformer som krever økt bemanning og høyere tjenestekvalitet. Til tross for dette har den stramme økonomien tvunget oss til innovasjon. Vi har stor tro på å flytte flere ressurser ut i førstelinjen hvor våre brukere befinner seg, enten det er på skoler, barnehager eller sykehjem.

I 2025 vil vi fortsette arbeidet med å tilpasse ressursene våre fra færre yngre til flere eldre. En dreining vi allerede har startet, men som blir mer kritisk de kommende årene, spesielt mot slutten av tiåret.

Strukturelle endringer og innovasjon

Å tilpasse tjenestenivået til økonomiske rammer er en kontinuerlig utfordring. Vi må fortsatt redusere omfanget eller kvaliteten på enkelte tjenester for å sikre handlingsrom til nødvendige satsinger innen helse, omsorg og oppvekst. I 2025 står vi foran at betydelige investeringer får effekt i regnskapet, blant annet byggingen av en ny skole og en ny brannstasjon.

I horisonten skimter vi økonomiske utfordringer med drift av et nytt sykehjem og driftskostnadene knyttet til at flere av våre tjenester flytter til Normoria.

I tillegg har vi fortsatt dreiningen av ressurser fra oppvekst til eldreomsorg, men denne demografiske tilpasningen er kun i startfasen. Strukturelle grep og effektiv drift er nødvendig for å sikre at vi kan møte behovene på begge områder. Dette er ikke spesielt for Kristiansund, og faktisk ser det ut til at vi vil treffes noe mildere av denne dreiningen enn det vi ser i mange kommuner.

Budsjettdisiplin og forsvarlig tjenesteproduksjon

Kravet om 100 % budsjettdisiplin i 2024 var essensielt, men ikke spesielt vellykket, og det vil fortsette å være avgjørende i 2025 for å unngå omfattende kutt i drift. Det må iverksettes hardere virkemidler i 2025 for å sanksjonere mot manglende budsjettdisiplin.

Administrasjonen mener at vi har funnet en god balanse mellom effektivisering og forsvarlig tjenesteproduksjon, men vi erkjenner at enkelte tjenester har hatt utfordringer med å levere den ønskede kvaliteten innenfor de økonomiske rammene.

Vi er takknemlige for at modige politiske beslutninger fra 2019 har gjort det mulig å navigere gjennom pandemien, krigen i Europa, og den økonomiske usikkerheten i noenlunde god balanse. Nå er det det nyinnsatte bystyrets oppgave å bygge videre på disse investeringene og sikre at vi får full effekt av de prosjektene som nå er i ferd med å realiseres.

Vi ser fortsatt (i skrivende stund) at kranene i sentrum symboliserer den pågående transformasjonen av Kristiansund, og vi ser fram til å fortsette denne utviklingen gjennom 2025.

Som jeg antydte i fjor; økonomiplanperioden blir både utfordrende og spennende!



Arne Ingebrigtsen
Kommunedirektør

NORDMØRSSTRATEGIEN

Nordmørsstrategien skal være en overordnet strategi for samarbeidet mellom Nordmørskommunene gjennom Nordmøre Interkommunalt Politisk Råd (NIPR).

Visjonen for det regionale samarbeidet er; Vi løfter Nordmøre – sammen!

- Vi styrker felles gjennomslagskraft ved faglig og politisk samarbeid.
- Vi tar tak i det vi selv kan gjøre noe med, med tillit til hverandre.
- Vi skal framsnakke de som lykkes og heie på de som tør.
- Vi tenker omdømme i alt vi gjør.

Hovedmålet er et bærekraftig og attraktivt Nordmøre.

Strategien bygger på Telemarksforskning sin analyse av regionens attraktivitet for bosetting og næringsutvikling:

- Nordmørsløftet for bolyst og bostedsattraktivitet
 - Vi skaper og utvikler gode nærmiljø og tettsteder i alle kommuner.
 - Vi skal ha et sterkt regionsenter i en samskapende region.
 - Vi ser på, og verner om, kultur og natur som verdifulle for trivsel og mangfold.
 - Vi utvikler gode tjenester der innovasjon er vår vei.
- Nordmørsløftet for næringsattraktivitet
 - Næringsliv og kommuner er samsnakket og koordinert.
 - Økt kompetanse til arbeidsmarkedets behov.
 - Vi bygger regionen sammen.

[Les om Nordmørsstrategien på nettsidene til Nordmøre IPR \(npr.no\).](https://npr.no/)



Kartet viser de åtte Nordmørskommunene i samarbeidet: Aure, Averøy, Gjemnes, Kristiansund, Smøla, Sunndal, Surnadal og Tingvoll.

Kilde: Nordmørsstrategien

Prioriterte mål for kommunenes arbeid med Nordmørsstrategien i 2025

Vi skaper og utvikler gode nærmiljø og tettsteder i alle kommuner:

- Gjennomføre utviklingsprosjekter for attraktive byer og tettsteder. Involvere yngre voksne i utviklingsarbeidet, spesielt kvinner.
 - Hvordan har kommunene definert sitt sentrum med ønskede tilbud i sine planer?
 - Hvilke sentrumsutviklingsprosjekter har kommunene?
 - Hvordan involverer kommunene yngre voksne i utviklingsprosjekter?
 - Nordmøre skal ha god tilgang på attraktive boliger for ulike behov.
 - Boligutvikling, erfaringsutveksling og samarbeid med Husbanken.

Vi skal ha et sterkt regionsenter i en samskapende region:

- Kristiansund skal være Nordmørsbyen og pådriver i det regionale samarbeidet.
 - Kan Kristiansund kommune invitere kommunene med i et eller to prosjekter og -tiltak som styrker samarbeidet?

Vi utvikler gode tjenester der innovasjon er vår vei:

- Vi skal samarbeide om tjenesteutvikling og tjenesteinnovasjon.
 - Definere et felles utviklings-/innovasjonsprosjekt.
 - Styrke det digitale samarbeidet gjennom IKT-Orkidé.

Kompetanse til arbeidsmarkedets behov:

- Markedsføre mulighetene, tilbudene og fordelene på Nordmøre bedre overfor innbyggere, studenter og potensielle hjem- og tilflyttere.
 - Kommunene informerer ut om utdanningstilbudet lokalt – lage en plan?
 - Samarbeid om målrettet rekruttering, integrering og kompetansetiltak for kommunale arbeidsplasser.
 - Kompetansekartleggingen til KNN.
 - Status BliMedHit.
 - Sette fokus på gode løsninger for etter- og videreutdanningstilbud (EVU) for ansatte i kommunene.
- 

OM KRISTIANSUND KOMMUNE

Verdigrunnlag

Kommunens visjon, grunnverdier og leveregler utgjør kommunens verdigrunnlag.

Visjon

Kristiansund kommune - i medvind uansett vær

Grunnverdier

S	N	O	R
Samhandling	Nyskaping	Optimisme	Raushet
Vi skal alltid stå sammen.	Hos oss er alt mulig.	Vi har bruk for alle.	Vi har glimt på alle øyer.
• Vi er lyttende og inkluderende. • Sammen utvikler vi Nordmøre. • Samhandling skal være vår rettesnor. • Vi erause både mot nye ideer og mennesker.	• Vi skal være Norges mest kreative og nyskapende kommune. • Vi skal gi dristige ideer en sjanse. • Du skal ha god grunn for å si nei. • Ja-kommune, nei har bevisbyrden.	• I Norges polykrome by er det glede, optimisme og positivitet som driver utviklingen fremover. • Vi skal bli berømt for vår gjestfrihet og vårt gode humør.	• Vi skal bli best i landet på positivt mangfold vi er avhengig av for å lykkes. • I møte med mennesker er vi romslige og villige til å gi av oss selv. • Vi unner alle suksess. • Det som er godt for naboen er godt for oss.

Leveregler

Oss i mellom

Vi holder ord!
Vi gir ros!

Vi griper hverandre i å lykkes!
Vi snakker med hverandre, ikke om!

Vi har humør og temperament!
Vi gjør hverandre gode!

Kommunens visjon er "Kristiansund kommune – i medvind uansett vær".

Kommunens grunnverdier er samhandling, nyskaping, optimisme og raushet. Grunnverdiene er også kalt SNOR-verdier.

Oss i mellom er kommunens interne leveregler.

Verdigrunnlaget skal være:

- Kommunens vilje og evne til å bygge opp og videreutvikle et godt omdømme.
- Retningsgivende for arbeidsgiver i møte med kommunens medarbeidere, og komme til uttrykk gjennom ledelse og medarbeiderskap.

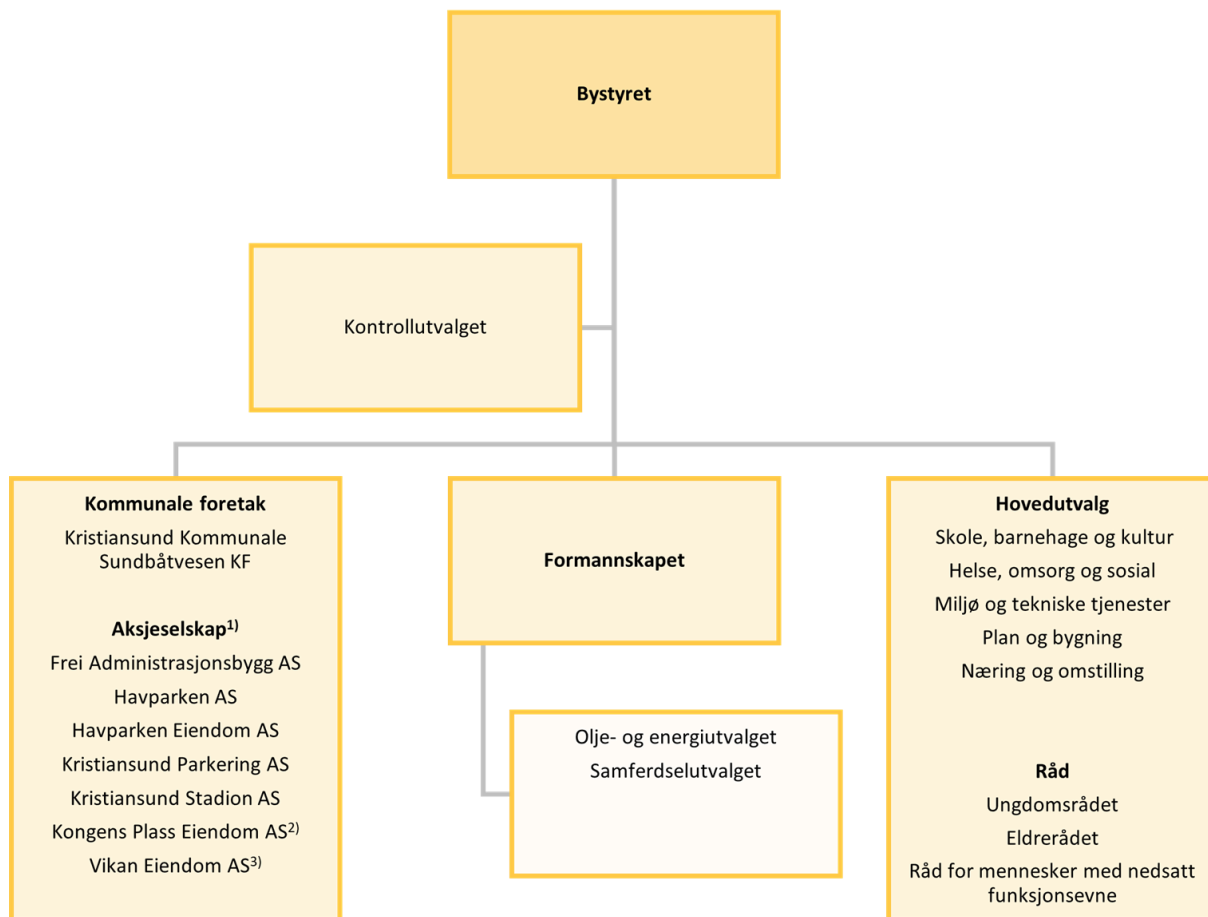
Etisk kvalitet på tjenesteyting og myndighetsutøvelse er en forutsetning for at innbyggerne og andre interessegrupper skal ha tillit til kommunen. Målet er at alle ansatte og folkevalgte skal være seg dette bevisst. God etisk standard skal prege alle i møte med omverdenen, samt i etterlevelse av regelverk og kontrollsystemer.

Organisering

All delegering av fullmakter i Kristiansund kommune skjer i henhold til vedtatt delegeringsreglement og reglement for intern videredelegering.

Politisk struktur

Kommunens politiske styringsstruktur er organisert etter formannskaps- og hovedutvalgsmodellen.



1) Aksjeselskap eid 100 % av Kristiansund kommune

2) Indirekte 100 % (50 % Kristiansund kommune og 50 % Frei Administrasjonsbygg AS)

3) Indirekte 100 % (76,52 % Kristiansund kommune og 23,47 % egne aksjer)

Organisasjonskartet viser politisk struktur og heleide aksjeselskap per 31.12.2023. Endringer i den politiske organiseringen ble vedtatt 07.09.2023.

Bystyret har 45 medlemmer og er kommunens øverste politiske organ. Bystyret fatter vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov og delegeringsvedtak.

Formannskapet har 11 medlemmer og er kommunens nest øverste politiske organ. Formannskapet behandler og avgjør en rekke saker som er delegert av bystyret. I tillegg behandler formannskapet forslag til handlingsprogram, og gir innstilling i en rekke andre saker som skal til bystyret. Formannskapet fungerer som Administrasjons- og likestillingsutvalg. Kommunens valgstyre er personidentisk med formannskapet. Formannskapet har 2 underutvalg.

Kommunen har fem hovedutvalg, alle med 9 medlemmer. Utvalgene forbereder og innstiller saker som behandles av bystyret. Plan og bygning behandler saker i henhold til plan- og bygningsloven.

Kontrollutvalget, formannskapet, administrasjons- og likestillingsutvalget, eldrerådet, rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og ungdomsrådet er lovpålagte organer. Ungdomsrådet har møte- og talerett i bystyret, men kan ikke fremme forslag.

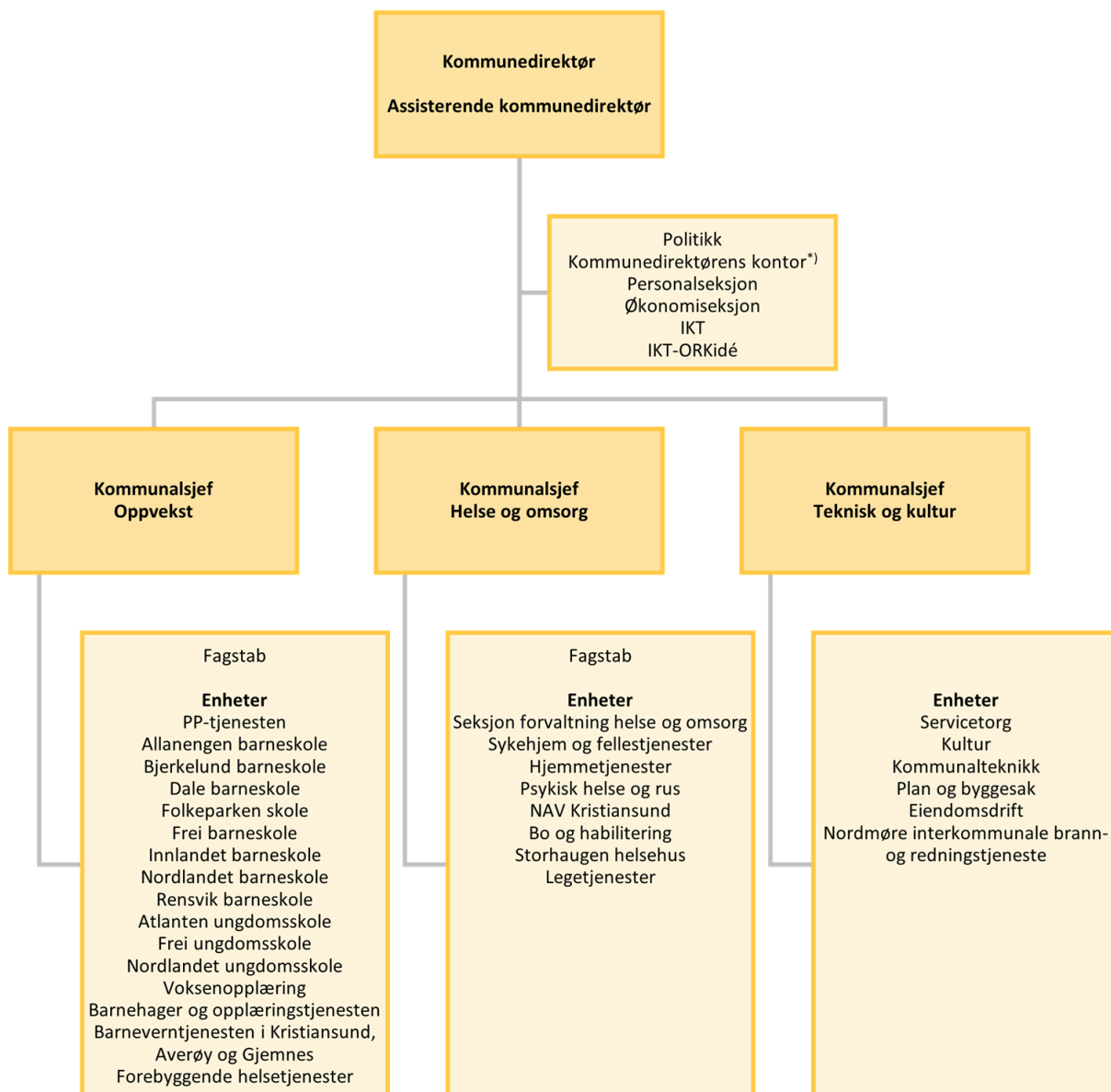
Kommunen har 1 kommunalt foretak og 7 heleide aksjeselskap.

Administrativ struktur

Kommunen er administrativt organisert i en tradisjonell linjeorganisasjon som arbeider vertikalt, og stab/støttefunksjoner som arbeider horisontalt. Organiseringen skal ivareta krav til rolledeling og derigjennom sikre en reell internkontroll. Organisasjonsstrukturen er basert på fire nivå; sektor - ramme - enhet - avdeling.

Antall per 1.9.2024

- 4 sektorer
- 22 rammeområder
- 40 enheter (4 uten ansatte)



*) Kommunedirektørens kontor består av fagstab, sekretariat kontrollutvalg (kun personalansvar), politisk sekretariat, kommuneadvokat, samfunnsutvikling og Nordmøre IPR.

Organisasjonskartet viser administrativ struktur per 01.09.2024.

Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder, og ansvarlig for saksutredninger for folkevalgte organer og iverksettelse av politiske vedtak. Kommunedirektøren har også det løpende personalansvaret og er ansvarlig for kommunens internkontroll. Kommunedirektøren har gjennomgående delegasjon av myndighet i forhold til utførelse av definerte oppgaver og ansvar.

Assisterende kommunedirektør har kommunedirektørens ansvar og fullmakter som stedfortreder, personalsjefs ansvars- og arbeidsoppgaver inkludert i stillingen samt stabs ansvar for personalseksjonen og kommuneadvokatene.

Kommunalsjefene har linjeansvar og kommunedirektørens fullmakter innenfor sine respektive rammeområder. I tillegg har den enkelte kommunalsjef et spesielt ansvar for de fagområdene som hører til kommunens hovedutvalg og andre utvalg.

Personalsjef, økonomisjef og IKT-sjef har gjennomgående fagansvar for hele organisasjonen og kommunedirektørens fullmakter innenfor sine fagområder.

Enhetslederne er ansvarlig for sine enheter innenfor rammen av de fullmakter som er delegert fra kommunedirektøren. Det innebærer at de har nødvendig myndighet til å sikre enhetenes drift både når det gjelder faglige, økonomiske, personalmessige og organisatoriske forhold.

Avdelingslederne er gjennom delegert myndighet fra enhetsleder, ansvarlig for avdelingens tjenestetilbud, økonomi- og/eller personalressurser.

Toppledergruppen

Per 31.10.2024 bestod kommunedirektørens ledergruppe av

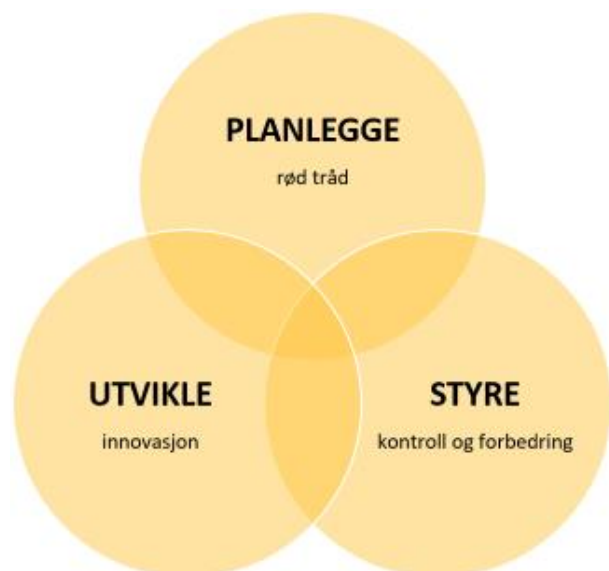
- kommunedirektør Arne Ingebrigtsen
- assisterende kommunedirektør Synnøve Tangen
- kommunalsjef oppvekst Olaug Haugen
- kommunalsjef helse og omsorg Siv Iren Stormo Andersson
- kommunalsjef teknisk og kultur John Einar Aune Skontoft
- økonomisjef Wenche Mostuen Eikeset
- IT-sjef Arild Ovesen

Medlemmene i kommunedirektørens ledergruppe deltar i overordnet planlegging, utvikling og samordning av kommunen som organisasjon.

VIRKSOMHETSSTYRING

Helhetlig virksomhetsstyring er summen av de strukturer, prosesser og verktøy som organisasjonen bruker til planlegging, gjennomføring, oppfølging og forbedring av virksomhetens aktiviteter for å bidra til realisering av kommunens mål, visjoner og verdier.

Hovedelementene i virksomhetsstyringen



Figuren viser kommunens tre hovedelementer i virksomhetsstyringen - planlegge, styre og utvikle.

Planlegge

Plansystemet skal sikre gjennomføring av politiske mål, tiltak og prioriteringer.

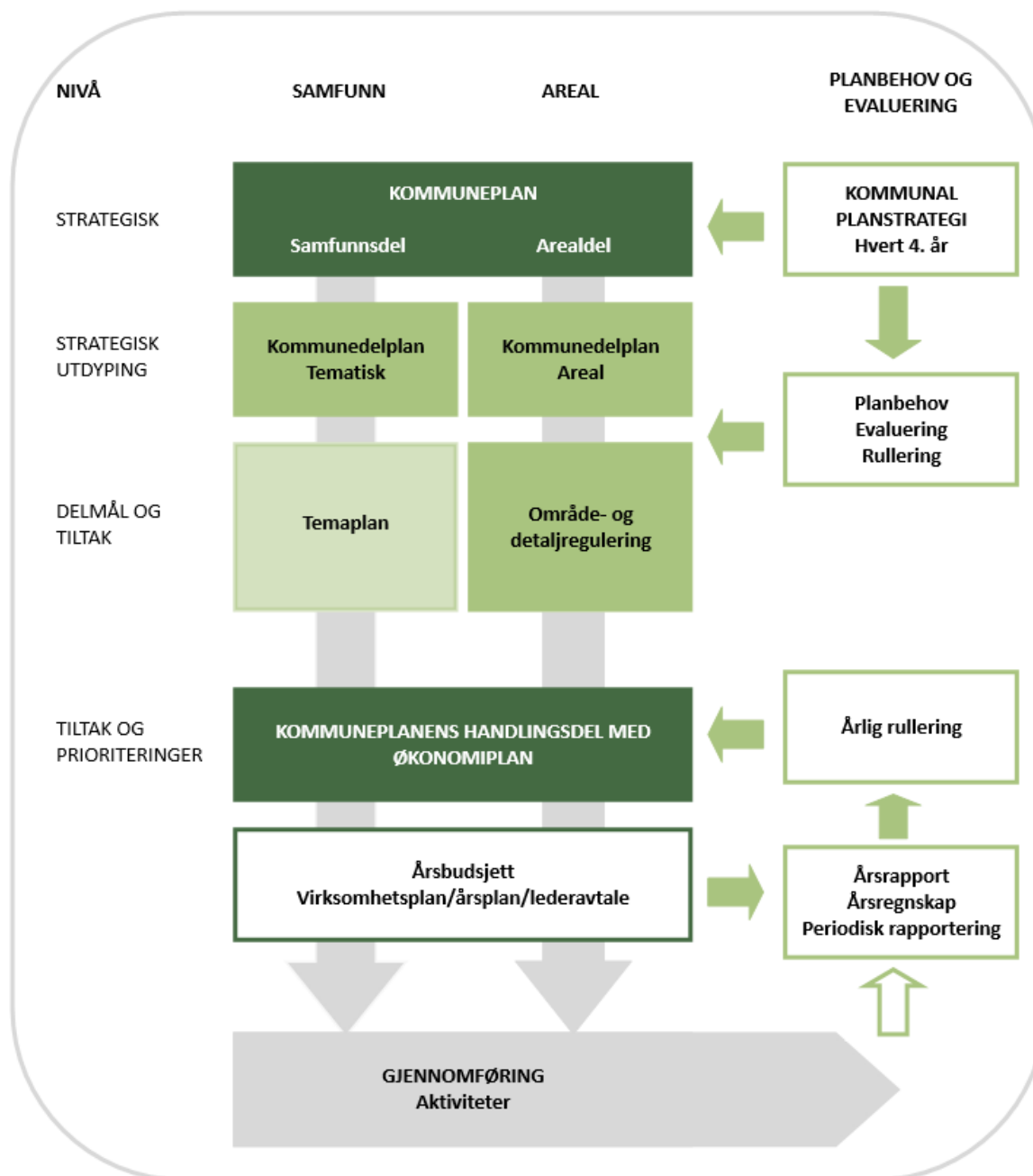
Styre

Styringssystemet skal sikre implementering og oppfølging av det som er planlagt og vedtatt.

Utvikle

Utviklings- og innovasjonsarbeid skal bidra til å finne gode og bærekraftige løsninger.

Plansystemet



Figuren viser årlige og 4-årige prosesser i plansystemet.
Kilde: Asplan Viak, bearbeidet og tilpasset Kristiansund kommune.

Plansystemet skal sikre gjennomføring av politiske mål, tiltak og prioriteringer. Det skal være sammenheng og samsvar - en rød tråd - mellom de ulike nivåene i systemet:

- fra dimensjoner, bærekraftsmål og hovedmål i kommuneplanens samfunnsdel,
- via delmål og tiltak i kommunedelplaner og temaplaner,
- til prioriteringer av tiltak i handlingsprogrammet og aktiviteter i virksomhetsplaner.



Figuren viser den røde tråden i plansystemet.
Oppfølging og utarbeidelse av planer skjer i virksomhetsstyringssystemet.

[Alle vedtatte planer ligger ute på kommunens nettside \(kristiansund.kommune.no\).](http://kristiansund.kommune.no)

Planstrategi

Planstrategi er ikke en plantype, men et verktøy for å vurdere hvilket planarbeid som skal prioriteres i valgperioden. I planstrategien skal det tas stilling til om kommuneplanen skal revideres eller ikke. Planstrategien skal i tillegg drøfte hvilke oppgaver kommunene er tjent med å planlegge sammen med nabokommuner og kommuner i regionen for øvrig. Bystyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi.

Kommuneplan

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument. Planen skal være strategisk og langsiktig og inneholde mål og retningsvalg for kommunens utvikling. Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn. Alt planarbeid i kommunen bygger på kommuneplanen.

Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter en samfunnsdel med handlingsdel og en arealdel:

- Samfunnsdelen trekker opp visjon, satsingsområder og hovedmål for kommunen som samfunn og organisasjon. Handlingsdelen skal angi hvordan kommuneplanens samfunnsdel og andre planer skal følges opp med tiltak. Handlingsdelen skal være innenfor kommunes økonomiske rammer. Handlingsdelen har en tidshorisont på 4 år og skal rulleres årlig. Ifølge kommuneloven kan økonomiplanen inngå i handlingsdelen.
- Arealdelen omfatter hele kommunen og skal utarbeides etter at samfunnsdelen er vedtatt. Den er juridisk bindende, styrer den langsiktige arealutviklingen og skal sikre at arealbruken bidrar til å nå målene i samfunnsdelen. Arealdelen består av plankart, planbestemmelser og planbeskrivelse. Den er også styrende for mer detaljerte arealplaner og utbyggingstiltak.

Kommunedel,- tema- og reguleringsplaner

Kommunedelplaner

Kommunedelplan er en utdyping av kommuneplanen. Delplanene dekker en geografisk del av kommunen eller et avgrenset samfunnstema. Tematiske kommunedelplaner skal ha en handlingsdel som rulleres årlig. Kommunedelplaner behandles i tråd med prosesskravene i plan- og bygningsloven. Kommunedelplaner for en del av kommunens areal vedtas med rettsvirkning.

Temaplaner

Temaplaner er planer for bestemte tjenesteområder eller tema. Planene er mer konkrete enn kommunedelplanene og skal vise hvordan overordnede mål skal følges opp og iverksettes. Noen planer er lovpålagte, ellers står kommunen fritt til å velge hva det er hensiktsmessig å lage temaplaner for. Temaplaner må ikke følge prosesskravene i plan- og bygningsloven.

Reguleringsplaner

Reguleringsplaner brukes for å følge opp kommuneplanens arealdel, kommunedelplaner eller krav fastsatt i områderegulering. Det er to typer reguleringsplaner; områderegulering og detaljregulering. Planene er juridisk bindende og består av plankart med tilhørende bestemmelser og beskrivelse. Planene behandles i tråd med prosesskravene i plan- og bygningsloven.

Handlingsprogram

Handlingsprogrammet knytter sammen mål, tiltak og prioriteringer og sikrer sammenhengen mellom oppfølgingen av kommunes planer og økonomiplanlegging. De økonomiske rammene bygger på rammefaktorer i kommuneproposisjonen og statsbudsjettet.

Kommunens handlingsprogram omfatter kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan med årsbudsjett:

- Handlingsdelen har en tidshorisont på 4 år og skal rulleres årlig. Det inneholder mål for hva som skal oppnås i perioden og tiltakene som skal føre dit.

- Økonomiplanen viser hvilke konsekvenser tiltakene har for kommunens økonomi på sikt. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Økonomiplanen har et 4. års perspektiv med årsbudsjettet som første år. Planen rulleres årlig.
- Årsbudsjettet er kommunens bevilgningsdokument, det vil si at vedtatt budsjett angir hvilke rammer bystyret har bevilget til kommunens virksomhet det kommende året. Rammene er bindende for rammeområdene. Årsbudsjettet skal baseres på realistiske anslag for inntekter og utgifter i løpet av året.

Planer i planperioden

Planstrategi for 2024–2027 ble vedtatt i bystyret 7.3.2024.

Tabellene under viser status for gjennomføringen av prioriterte planoppgaver i henhold til vedtatt planstrategi ved utgangen av oktober 2024.

Kommuneplan

Plandokument	Planarbeid Oppstart Ferdigstillelse	Utførende enhet	Status
Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2036 Sist vedtatt 2020-12-15	Revisjon 2024-04-01 2024-12-25	Kommunedirektørens kontor	 Pågår

Kommunedelplan

Plandokument	Planarbeid Oppstart Ferdigstillelse	Utførende enhet	Status
Helhetlig plan for helse og omsorg 2020-2030 Sist vedtatt 2021-10-07	Revisjon 2027-01-01	Kommunedirektørens kontor	 Ikke påbegynt
Kommunedelplan for Frei - delområde 1 - Møst/Flatsetsund/Flatsetøy/Ohr	Ny 2024-06-20 2026-12-31	Plan og byggesak	 Pågår
Kommunedelplan for Frei - delområde 2	Ny 2027-01-01	Plan og byggesak	 Ikke påbegynt
Oppvekstplan 2019-2027 Sist vedtatt 2021-10-07	Ny 2026-03-01	Kommunedirektørens kontor	 Ikke påbegynt

Temaplan

Plandokument	Planarbeid Oppstart Ferdigstillelse	Utførende enhet	Status
Alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028 Sist vedtatt 2024-06-13	Revisjon 2024-04-01 2024-06-25	Kommunedirektørens kontor	 Avsluttet
Bibliotekplan	Ny 2024-04-01 2024-12-25	Kultur	 Pågår
Boligsosial plan for mennesker med psykisk helse og rusutfordringer 2024-2030	Ny 2022-09-08 2025-04-25	Kommunedirektørens kontor	 Forsinket
Campus Kristiansund - bygging av langvarige partnerskap	Ny 2024-04-01	Kommunedirektørens kontor	 Ikke påbegynt
Fysisk aktivitet og friluftsliv 2011-2018 Sist vedtatt 2010-10-26	Revisjon 2019-04-11 2024-06-25	Kultur	 Utsatt
Hovedplan for avløp og vannmiljø 2012-2021 Sist vedtatt 2012-06-19	Revisjon 2024-10-03 2026-09-25	Kommunalteknikk	 Pågår
Hovedplan for vannforsyning 2010-2020 Sist vedtatt 2010-06-22	Revisjon 2021-02-03 2025-06-25	Kommunalteknikk	 Pågår

Plandokument	Planarbeid Oppstart Ferdigstillelse	Utførende enhet	Status
Kommunal Digital Gestalt	Revisjon 2024-05-01 2025-05-25	Kommunedirektørens kontor	 Pågått
Kompetanseplan for Kristiansund kommune	Ny 2024-04-01 2025-12-25	Kommunedirektørens kontor	 Pågått
Kristiansund kommune - en attraktiv og nyskapende arbeidsgiver 2023–2026 Sist vedtatt 2024-11-23	Revisjon 2026-01-01	Kommunedirektørens kontor	 Ikke påbegynt
Kulturskoleplan	Ny 2024-11-01	Kultur	 Utsatt
Kunstplan	Ny 2024-10-01	Kultur	 Utsatt
Næringsplan 2024 - 2028 Sist vedtatt 2024-09-26	Ny 2022-09-28 2024-02-25	Kommunedirektørens kontor	 Avsluttet
Overordnet beredskapsplan Sist vedtatt 2024-06-13	Revisjon 2020-01-06 2024-06-25	Kommunedirektørens kontor	 Avsluttet
Parkeringspolitisk plan 2017-2025 Sist vedtatt 2017-08-31	Revisjon 2024-09-01	Kommunalteknikk	 Ikke påbegynt
Plan for frivillighet	Ny 2026-01-01	Kommunedirektørens kontor	 Ikke påbegynt
Samferdselsplan			
Smart plasthåndteringsplan 2023–2025 Sist vedtatt 2023-04-13	Revisjon 2025-10-01	Kommunedirektørens kontor	 Ikke påbegynt
Trafikksikkerhetsplan 2019-2023 Sist vedtatt 2019-05-02	Revisjon 2024-09-01	Kommunalteknikk	 Ikke påbegynt
Veteranplan 2024-2028 Sist vedtatt 2024-05-30	Revisjon 2023-05-01 2024-03-25	Kommunedirektørens kontor	 Avsluttet
Vi skal være der barna er!	Ny 2024-10-23 2025-06-19	Kommunedirektørens kontor	 Pågått

Reguleringsplan

Plandokument	Planarbeid Oppstart Ferdigstillelse	Utførende enhet	Status
Omregulering av et eller flere av områdene: Løkkemyra, Innlandet, H. Brinchmannsvei og/eller Stortua	Revisjon 2026-01-02	Plan og byggesak	 Ikke påbegynt
Oppheving av eldre reguleringsplaner i området ytrebydel/Batterihammeren/ Stavnesveien	Revisjon 2024-06-20 2025-08-31	Plan og byggesak	 Pågått

Andre

Plandokument	Planarbeid Oppstart Ferdigstillelse	Utførende enhet	Status
Handlingsprogram 2025-2028	Ny 2024-04-05 2024-12-24	Økonomiseksjon	 Pågått

Styringssystemet

Styringssystemet er todelt:

- Virksomhetsstyringssystemet er et ledelsesverktøy som forenkler og effektiviserer prosesser og ivaretar styring og kontroll i virksomheten. Systemet omfatter
 - plan- og rapporteringsprosesser
 - ulike styringsmodeller innenfor mål- og resultatstyring, bærekraft, politiske vedtak, eierstyring, statlige tilsyn, egenkontroll samt læring og forbedring
- Kvalitetssystem bidrar til kvalitetsledelse-/styring og kvalitetsforbedring i hele organisasjonen. Systemet omfatter
 - risikostyring og ROS-analyser
 - dokumentasjon og dokumentstyring
 - rapportering og behandling av avvik/uønskede hendelser og forbedringsforslag
 - korrigerende tiltak
 - varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen

Integrasjoner med ulike fagsystem og databaser bidrar til effektiv dataflyt.

Styringssystemet skal sikre implementering og oppfølging av det som er planlagt og vedtatt. God styring skal sikre betryggende kontroll og kontinuerlig forbedring i virksomheten basert på mål- og resultatstyring, internkontroll og risikostyring.

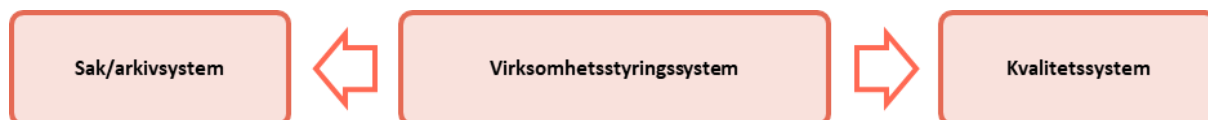
Det skal være en rød tråd i kommunens styringskjede:

- fra kommuneplanens samfunnsdel
- via handlingsprogrammet
- til periodisk rapportering/årsrapport



Figuren viser den røde tråden i styringskjeden.

Der det er mulig skal det også være en rød tråd mellom ulike fagsystem.



Figuren viser et eksempel på den røde tråden fra virksomhetsstyringssystemet og ut til kvalitetssystemet og saksbehandlings- og arkivsystemet, hvor referanse til henholdsvis id-nummer og sak-/arkivnummer utgjør den røde tråden mellom systemene.

Mål- og resultatstyring

Kommunens mål- og resultatstyring er basert på den røde tråden i plansystemet.

Indikatorer og resultatmålinger gjør det mulig å følge med på graden av måloppnåelse i forhold til bærekraftsmål og hovedmål i kommuneplanen. Taksonomi/klassifiseringsmodeller letter arbeidet med å sortere og finne gode og riktige indikatorer og aktiviteter. Utvelgelse av indikatorer og utvikling av en egen emisjonskatalog, som omfatter alle bærekraftsdimensjonene (økonomi, sosial og miljø), er viktige verktøy i kommunens bærekraftsarbeid.

U4SSC (United for Smart Sustainable Cities Initiative) er ett av indikatorsettene kommunen benytter til måling og kartlegging av bærekraftstatus.



Figuren viser den røde tråden i plansystemet med målepunkter.

RAKID er modellen kommunen benytter for å kunne velge aktiviteter som har høyest effekt på målene vi har satt oss. RAKID, hvor resultatet (R) definerer hvilke aktiviteter (A) som skal iverksettes. Aktivitetene bygger på kunnskap (K), både menneskelig og kunstig. For å ha den nødvendige kunnskapen trenger vi lett tilgjengelig informasjon (I) som definerer hvilke data (D) vi trenger å samle inn.

Prioritering og aktivitetsutvelgelse gjennomføres i eget system/plattform, henholdsvis Påkobla Styri og Påkobla Vegvisir, mens oppfølging og rapportering skjer i kommunens virksomhetsstyringssystem.



Figuren viser hvordan planlegging (politisk) og operasjonalisering (administrativt) henger sammen og ivaretar den røde tråden.

Mål- og resultatstyringen har en egen klimadel som omfatter innsamling, analyse og rapportering av klimadata for å overvåke og styre klimaeffekter og utslipp. Klimadataene benyttes til utarbeidelse av kommunens klimabudsjett og klimaregnskap.

Internkontroll og risikostyring

Kommunen skal ha risikobasert internkontroll - risikostyring - for å forebygge og unngå uønskede hendelser.

Formålet med risikostyring er å identifisere, vurdere, håndtere og følge opp risiko slik at den er innenfor akseptabelt nivå. ROS-analyser er et viktig hjelpemiddel for risikostyring og bidrar til at ledere og ansatte får økt bevissthet om risikoer i egen virksomhet og motiveres for forebyggende arbeid, nødvendige endringer og forbedringer. Risikostyring ivaretas også gjennom god avviksbehandling hvor rapporterte hendelser blir analysert/vurdert og nødvendige tiltak iverksatt for å forebygge/hindre gjentakelse.

Internkontroll er systematisk arbeid og dokumentasjon av egen praksis, forbedring av arbeidsmetoder og samhandling for å sikre måloppnåelse samt unngå lovbrudd og andre uønskede hendelser.

Internkontroll er en del av kommunes egenkontroll. Egenkontrollen er todelt, og består både av kontrollutvalgets virksomhet og kommunedirektørens internkontroll med administrasjonens virksomhet.

- Kontrollutvalget fører løpende kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av bystyret. På bestilling fra kontrollutvalget gjennomfører kommunens revisor forvaltningsrevisjoner, regnskapsrevisjoner/etterlevelseskontroller og eierskapskontroll.
- Kommunedirektørens internkontroll er den samlede kontrollen administrasjonen fører med egen virksomhet.

Statlige tilsyn kommer i tillegg til kommunens egenkontroll. Statsforvalteren og andre tilsynsmyndigheter fører tilsyn med kommunens plikter samt kommunens internkontroll med pliktene.

ROS-analyser gjennomføres i kvalitetssystemet. Resultater fra kommunens egenkontroll og statlige tilsyn registreres og behandles i kvalitetssystemet.

Prosess og resultat følges opp i virksomhetsstyringssystemet.

Læring og forbedring

Overvåking av internkontrollen skjer gjennom interne revisjoner og ledelsens gjennomgang. Slik sikrer vi at den fungerer som forutsatt og bidrar til kontinuerlig læring og forbedring.

Kartlegging/tilbakemeldinger gjennom undersøkelser og medvirkning fra folkevalgte, ansatte, brukere og innbyggere er også viktige elementer i kommunens kvalitets- og forbedringsarbeid.

Resultater registreres og følges opp i virksomhetsstyringssystemet.

Resultatoppfølging og rapportering

Systematisk og strukturell resultatoppfølging og rapportering er en viktig del av styringsprosessen, og en forutsetning for å sikre kontinuerlig videreutvikling av tjenestene, forvaltningen og samfunnet.

Oppfølging/rapportering i styringsmodeller og utarbeidelse av rapporter skjer i virksomhetsstyringssystemet.

Måned- og kvartalsrapporter gir en underveisvurdering av status og måloppnåelse for utvalgte hovedmål i kommuneplanens samfunnsdel, mens årsrapporten gir en samlet vurdering av status og måloppnåelse for alle hovedmålene.

[Vedtatte rapporter ligger ute på kommunens nettside \(kristiansund.kommune.no\).](https://www.kristiansund.kommune.no)

Utvikling og innovasjon

Utviklings- og innovasjonsarbeid skal bidra til å finne gode og bærekraftige løsninger som sikrer kontinuerlig videreutvikling av tjenestene, forvaltningen og samfunnet.

Kommunens digitale plan - Kommunal Digital Gestalt (KDG) - ligger til grunn for arbeidet med fremtidsrettet innovasjon.



KOMMUNENS SATSINGSOMRÅDER

Kommunens satsingsområder er omarbeidet parallelt med revideringen av kommuneplanens samfunnsdel (KPS) for 2024–2036. Innholdet er tilpasset endelig vedtak i Bystyret 12.12.2024.

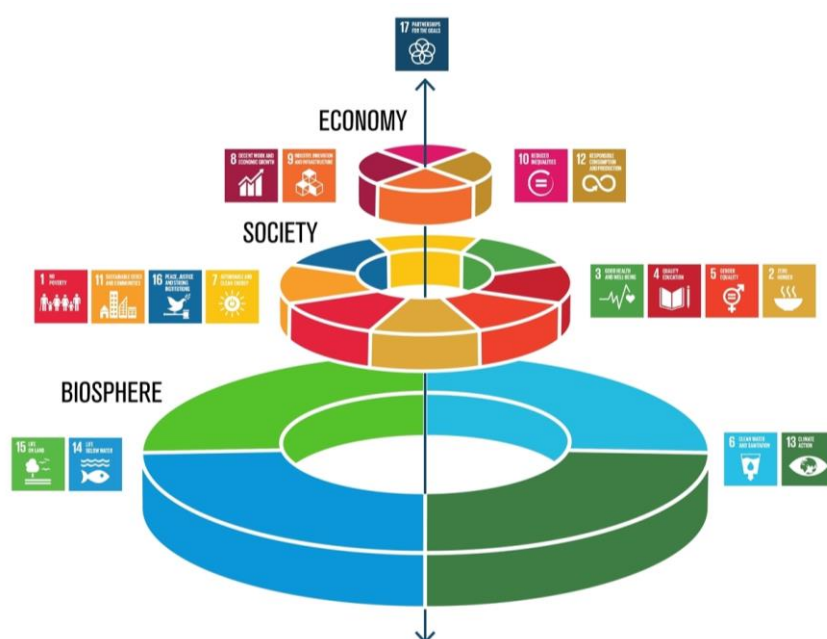
Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov. FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftsmålene består av 17 mål og 169 delmål som skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Målene er inndelt i tre dimensjoner – økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft. Bærekraftsmålene gjelder for alle land i verden, og regjeringen har forpliktet Norge til å arbeide for å nå målene.



Illustrasjonen viser FNs 17 bærekraftsmål.

Kilde: FN-sambandet

I utgangspunktet er alle FNs bærekraftsmål likestilte; ingen mål er viktigere enn andre. Bryllupskakemodellen viser at noen mål er mer grunnleggende enn andre. Modellen viser at de ulike bærekraftsmålene henger sammen og er avhengige av hverandre. Om vi skal bidra til en bærekraftig utvikling, kan vi derfor ikke bare velge oss ett mål og ikke bry oss om de andre.



Illustrasjonen viser bryllupskakemodellen inndelt i dimensjonene.

Kilde: Stockholm Resilience Centre

Kristiansund sine åtte utvalgte bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål samt kommunens verdigrunnlag utgjør rammeverket for utviklingen av Kristiansundsamfunnet og kommuneorganisasjonen. Åtte bærekraftsmål er valgt ut som de mest vesentlige, og disse danner utgangspunkt for følgende satsingsområder i kommuneplanen:

- God helse og livskvalitet
- God utdanning
- Ren energi til alle
- Anstendig arbeid og økonomisk vekst
- Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- Livet i havet
- Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner
- Samarbeid for å nå målene



Illustrasjonen viser kommunens åtte utvalgte bærekraftsmål.

Kilde FN-sambandet

Bærekraftsmålene/satsingsområdene representerer de tre bærekraftsdimensjonene i bryllupskakemodellen og påvirker hverandre på ulike måter. Hvert område inneholder hovedmål (slik vil vi ha det) og strategier (slik gjør vi det) for hvordan vi skal møte langsiktige utfordringer. Vi skal være både varm, klok, smart og modig i våre valg og handlinger mot et mer bærekraftig samfunn og organisasjon.

Kristiansund har utfordringer knyttet til alle de tre bærekraftsdimensjonene. Når kommunen tar beslutninger, må disse vurderes opp mot alle de tre dimensjonene. Det gjennomføres årlige prioriteringer i handlingsprogrammet for å iverksette tiltak som er rammet inn av målene i kommuneplanens samfunnsdel.

Bærekraftig utvikling - samarbeid

Bærekraftsmål 17 understreker at partnerskap og samarbeid er nødvendige for å oppnå bærekraftig utvikling. Det krever innsats fra alle samfunnssektorer og på alle nivåer – fra globale initiativer til lokale prosjekter – for å sikre at de andre 16 bærekraftsmålene kan realiseres. Gjennom samarbeid kan vi dele ressurser, kunnskap, og teknologi som er nødvendige for å skape en mer bærekraftig og rettferdig verden.

Samarbeid for å nå målene



HOVEDMÅL 1 - slik vil vi ha det

Vi skal samarbeide og samhandle på alle nivå - globalt, nasjonalt, regionalt og lokalt.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal inngå handlekraftige partnerskap og samarbeidsformer.
- Vi skal være en foretrukken og innovativ samarbeidspartner.
- Vi skal ha en god delingskultur og bidra med kunnskap og kompetanse på ulike arena.
- Vi skal styrke bolyst og bosteds- og næringsattraktivitet gjennom Nordmørssamarbeidet.
- Vi skal være et sterkt regionsenter i en samskapende region.
- Vi skal samarbeide aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet.

Dimensjon - økonomi

Økonomisk bærekraft handler om å sikre økonomisk trygghet for mennesker og samfunn gjennom langsiktig vekst og stabilitet, uten å forårsake skade på miljøet eller samfunnet.

Kommunen har i planperioden valgt å ha fokus på bærekraftsmål 8.



Illustrasjonen viser det utvalgte bærekraftsmålet innenfor den økonomiske dimensjonen.

Anstendig arbeid og økonomisk vekst



HOVEDMÅL 1 - slik vil vi ha det

Vi skal ha et inkluderende, bærekraftig og seriøst arbeidsliv.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal tilrettelegge for og støtte opp om, de som ønsker å skape og videreutvikle arbeidsplasser og styrke regionens fortrinn.
- Vi skal bidra til å utvikle bærekraftig og klimavennlig næringsaktivitet.
- Vi skal som regionens største arbeidsgiver utvikle kompetanse og mangfold i kommunen.
- Vi skal bidra til like muligheter for alle og sørge for at sårbare grupper ikke havner utenfor arbeidslivet.
- Vi skal bidra til trygge og gode arbeidsplasser for ungdom.
- Vi skal tilrettelegge for tilstrekkelig næringsareal for å øke arbeidsplassdekningen i regionsenteret Kristiansund.

HOVEDMÅL 2 - slik vil vi ha det

Vi skal utøve god eierstyring.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal følge opp vedtatt eierpolitikk og eierstrategier.

HOVEDMÅL 3 - slik vil vi ha det

Vi skal være en økonomisk bærekraftig organisasjon med effektiv og god tjenesteproduksjon.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal arbeide målrettet for å oppfylle handlingsregler.
- Vi skal ha tjenestetilbud og strukturer tilpasset økonomisk handlingsrom.
- Vi skal ha en klar og forebyggende strategi i og på tvers av sektorer.
- Vi skal legge demografisk utvikling til grunn for tjenester og prioriteringer, og opprettholde offensiv utvikling.
- Vi skal ha et helhetlig og effektivt virksomhetsstyringssystem.

HOVEDMÅL 4 - slik vil vi ha det

Vi skal være en attraktiv og nyskapende arbeidsgiver.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal rekruttere, utvikle og beholde kompetente medarbeidere.
- Vi skal være en arbeidsplass for læring og utvikling.
- Vi skal bygge heltidskultur.
- Vi skal se mangfold som en ressurs.
- Vi skal utvikle kompetente ledere som også er gode samskapere.
- Vi skal benytte lønn som personalpolitisk virkemiddel.
- Vi skal ha fokus på tillitsskapende arbeid og vektlegge tillitsbasert ledelse.

Dimensjon - sosial

Sosial bærekraft handler om å bygge samfunn som er rettferdige, inkluderende, og gir alle mennesker muligheten til å leve verdige og meningsfulle liv.

Kommunen har i planperioden valgt å ha fokus på bærekraftsmål 3, 4, 7, 11 og 16.



Illustrasjonen viser de utvalgte bærekraftsmålene innenfor den sosiale dimensjonen.

God helse og livskvalitet



HOVEDMÅL 1 - slik vil vi ha det

Vi skal arbeide helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal arbeide for tidlig innsats, tverrfaglig tilnærming og god samhandling.
- Vi skal tilrettelegge for virkemidler som bidrar til at innbyggerne tar gode valg for egen helse og livskvalitet.
- Vi skal legge til rette for at innbyggerne kan leve aktive og meningsfulle liv.
- Vi skal fremme psykisk helse i befolkningen.
- Vi skal sikre at personer som står i fare for å utvikle et rusproblem fanges opp og hjelpes tidlig.

HOVEDMÅL 2 - slik vil vi ha det

Vi skal gi innbyggerne grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal sikre et variert tjenestetilbud, sammenhengende brukerforløp og god koordinering mellom ulike fagområder.

God utdanning



HOVEDMÅL 1 - slik vil vi ha det

Vi skal ha samordna og virkningsfulle forebyggende tjenester for barn og unge.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal ha inkluderende praksis i barnehager og skoler med vekt på læringsmiljø.
- Vi skal ta i bruk varierte opplæringsarenaer.
- Vi skal i vårt omstillings- og innovasjonsarbeid ha fokus på å være der barna er.

HOVEDMÅL 2 - slik vil vi ha det

Vi skal ha inkluderende, rettferdig og god utdanning for alle.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal ha god faglig kvalitet i skolene.
- Vi skal utvikle sterkere sosiale fellesskap i og rundt barnehager og skoler.
- Vi skal bidra til at barn og unge utvikler relevant kompetanse for fremtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesrettede fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap.
- Vi skal være en pådriver for å utjevne kjønnsforskjeller på høyere og yrkesfaglig utdanning.
- Vi skal sikre gode overganger i barns oppvekst - helt fra svangerskap til videregående - og sørge for at alle har et godt grunnlag for å fullføre videregående opplæring og skape gode liv.

Ren energi til alle

**HOVEDMÅL 1 - slik vil vi ha det**

Vi skal være en energieffektiv kommune, som benytter fornybar energi, for å sikre det grønne skiftet.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal stimulere til fornybar energiproduksjon.
- Vi skal bidra til å avlaste strømmettet for å hindre effektknapphet.
- Vi skal stimulere til sikre og moderne energitjenester for alle.
- Vi skal energieffektivisere eksisterende bygg.
- Vi skal legge vekt på lav energibruk og lave klimagassutslipp ved nye utbygginger.

Bærekraftige byer og lokalsamfunn

**HOVEDMÅL 1 - slik vil vi ha det**

Vi skal ha bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for god og smart samfunnsutvikling.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal ha boliger som ivaretar ulike behov, befolkningsutvikling og endret alderssammensetning.
- Vi skal ha en arealstrategi som er fremtidsrettet.
- Vi skal bidra til gode og bærekraftige transportløsninger og tilrettelegge for tilfredsstillende veier, gang- og sykkeltraséer.
- Vi skal arbeide for et godt kollektivtilbud for alle.

HOVEDMÅL 2 - slik vil vi ha det

Vi skal være en fremtidsrettet, attraktiv og inkluderende kommune.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal benytte smarte og moderne løsninger, ha god infrastruktur og arenaer som stimulerer til utvikling.
- Vi skal ha en byutvikling med urbane kvaliteter og byrom som er tilgjengelig for alle.
- Vi skal bidra til å etablere gode møteplasser, grøntområder og turveinett som tilrettelegger for friluftsliv og aktiviteter i nærmiljøet.
- Vi skal være en trygg by og bidra aktivt i det kriminalitetsforebyggende arbeidet.
- Vi skal utvikle internasjonale Kristiansund og høste verdi fra vårt mangfoldige samfunn.

HOVEDMÅL 3 - slik vil vi ha det

Vi skal ha klima- og miljøperspektiv i alt vi gjør.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal bidra til omstilling til sirkulær økonomi.
- Vi skal kutte klimagassutslippene med 55 % innen 2030 og klimanøytralitet innen 2050.

HOVEDMÅL 4 - slik vil vi ha det

Vi skal ivareta naturmangfold og kulturminner, og sørge for balanse mellom vekst og vern.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal være restriktive og hensynta naturmangfoldet på land i vår videre utvikling.
- Vi skal ta vare på og videreutvikle Kristiansund sitt særpreg og identitet som positive elementer i stedsutviklingen.

HOVEDMÅL 5 - slik vil vi ha det

Vi skal ivareta samfunnssikkerhet og beredskap ved kriser, alvorlige hendelser og naturfarer.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal ha en beredskap som gjør oss i stand til å ivareta innbyggernes og andres liv, helse og grunnleggende behov.
- Vi skal ha en beredskap som sikrer samfunnsstabilitet i krisesituasjoner.
- Vi skal ha en beredskap som reduserer sårbarhet knyttet til klimaendringer.

Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner

**HOVEDMÅL 1 - slik vil vi ha det**

Vi skal ha god etisk standard på vår tjenesteyting og myndighetsutøvelse for å skape tillit og omdømme.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal etterleve kommunens verdigrunnlag og følge lover, regler og interne rutiner i forvaltningen av vårt samfunnsansvar.
- Vi skal fremme folkestyre og øke kunnskapen om demokratisk styresett.
- Vi skal ha innsikt i folkeretten og menneskerettighetene som en del av vår beredskap.
- Vi skal gjennomføre frie og rettferdige valg.

HOVEDMÅL 2 - slik vil vi ha det

Vi skal være en åpen kommune.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal tilrettelegge for god medvirkning og dialog for folkevalgte, ansatte, brukere og innbyggere.
- Vi skal gjøre det enkelt å få informasjon og innsikt i kommunens tjenestetilbud og forvaltning.

Dimensjon - miljø

Miljømessig bærekraft handler om å utvikle samfunnet sin evne til å ta vare på og beskytte naturen som en fornybar ressurs, for nåværende og fremtidige generasjoner.

Kommunen har i planperioden valgt å ha fokus på bærekraftsmål 14.



Illustrasjonen viser det utvalgte bærekraftsmålet innenfor den miljømessige dimensjonen.

Livet i havet



HOVEDMÅL 1 - slik vil vi ha det

Vi skal bevare våre marine ressurser og bruker havet på en måte som fremmer våre naturgitte forutsetninger og bidrar til utvikling.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal legge til rette for videre satsing på blå-grønn næringsaktivitet.
- Vi skal bidra til at havrommet er en effektiv og miljøvennlig ferdselsåre.
- Vi skal arbeide aktivt for å redusere alle former for havforurensning og ivareta naturmangfoldet i havet.

KLIMA

BÆREKRAFTIGE BYER OG LOKALSAMFUNN



Hovedmål

Vi skal ha klima- og miljøperspektiv i alt vi gjør.

Strategier

- Vi skal bidra til omstilling til sirkulær økonomi.
- Vi skal kutte klimagassutslippene med 55 % innen 2030 og klimanøytralitet innen 2050.

Parisavtalen om klima, det globale rammeverket for naturmangfold og nasjonale forventninger om en bærekraftig utvikling ligger til grunn for kommunes arbeid for å redusere klimagassutslipp.

Klimabudsjettet skal sammen med klimaregnskapet, være et styringsverktøy for å hjelpe kommunen med å redusere klimagassutslipp og oppnå vedtatte klimamål. Budsjettet viser hvordan vi skal nå vedtatte utslippsmål gjennom planlagte tiltak og fremtidige satsinger, Regnskapet viser hvilke tiltak som ble gjennomført, effekten av disse og hvordan vi ligger an i forhold til å nå vedtatte mål.

Klimaregnskap og utslippsstatus

Klimaregnskapene (historiske utslipp) for henholdsvis kommunesamfunnet og kommunens egen virksomhet ligger til grunn for utarbeidelsen av klimabudsjettet. Regnskapene omfatter direkte og indirekte klimagassutslipp. Utslippene er klimafotavtrykk, målt i tonn CO₂ ekvivalenter.

Fra kommunesamfunnet

Miljødirektoratets kommunefordelte klimagassregnskap beskriver utslippene for kommunesamfunnet. Tallene omfatter direkte utslipp. Utslippene har enhet CO₂e, det vil si at utslippene for hver gass vektet etter gassens globale oppvarmingspotensial (GWP). Regnskapet har ett års forsinkelse, og utslippstall for 2024 blir ikke publisert før i begynnelsen av 2026. Siste publisering gjelder for årene 2009–2023.

Tabellene under viser samlet utslipp for kommunesamfunnet per år i tidsrommet 2009 til 2023.

Beskrivelse	2009	2011	2013	2015	2016	2017	2018
CO ₂ e (tonn)	82 027,1	83 869,5	82 193,6	83 269,9	76 633,5	73 036,2	81 743,9

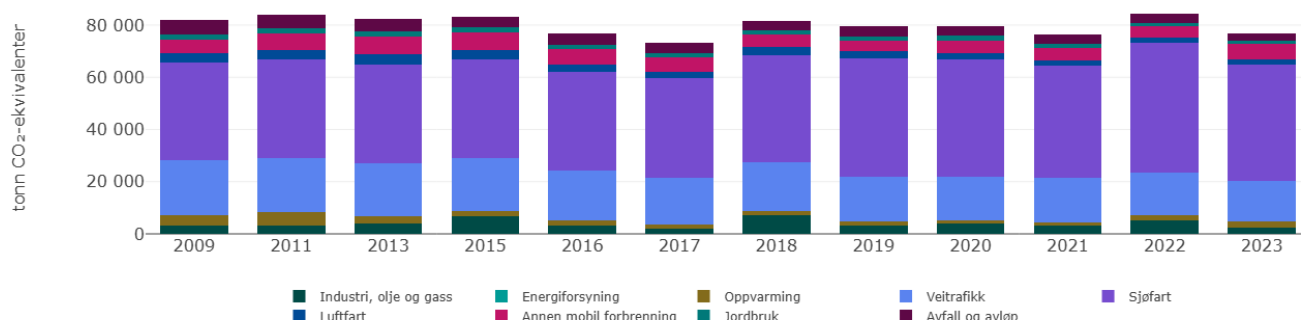
Beskrivelse	2019	2020	2021	2022	2023
CO ₂ e (tonn)	79 394,5	79 527,3	76 453,7	84 299,2	76 889,3

Kilde: Miljødirektoratet

Klimaregnskapet er fordelt på 9 utslippssektorer og 45 utslippskilder.

Sektorfordelte utslipp per år Kristiansund

Kilde: Miljødirektoratet



Kilde: Miljødirektoratet.

Grafen viser utslipp av CO₂e i tonn fordelt på følgende ni sektorer: Industri, olje og gass, luftfart, energiforsyning, annen mobil forbrening, oppvarming, jordbruk, veitrafikk, avfall og avløp og sjøfart.

Utviklingen viser en svak reduksjon av CO2e utslipp i Kristiansund som samfunn. Det er sjøfart og veitrafikk som har redusert mest de siste årene. Det kan være landstrøm og elektrifisering av hurtigruten som er en av årsakene til bidraget.

[Les mer om klimagassutslippene på direktoratets nettside \(miljodirektoratet.no\).](https://miljodirektoratet.no/)

Fra kommunens virksomhet

Klimagassregnskapet for kommunens virksomhet er basert på Greenhouse Gas Protocol (GHG-protokollen). Denne protokollen er den mest brukte og anerkjente standarden for rapportering av klimagassutslipp i et klimaregnskap. GHG-protokollen deler utslippene i tre scopes

- scope 1 - direkte utslipp fra eget utstyr (for eksempel kjøretøy og fasiliteter)
- scope 2 - indirekte utslipp fra innkjøpt energi og varme for eget bruk
- scope 3 - indirekte utslipp fra innsatsfaktorer (for eksempel innkjøpte varer og tjenester)

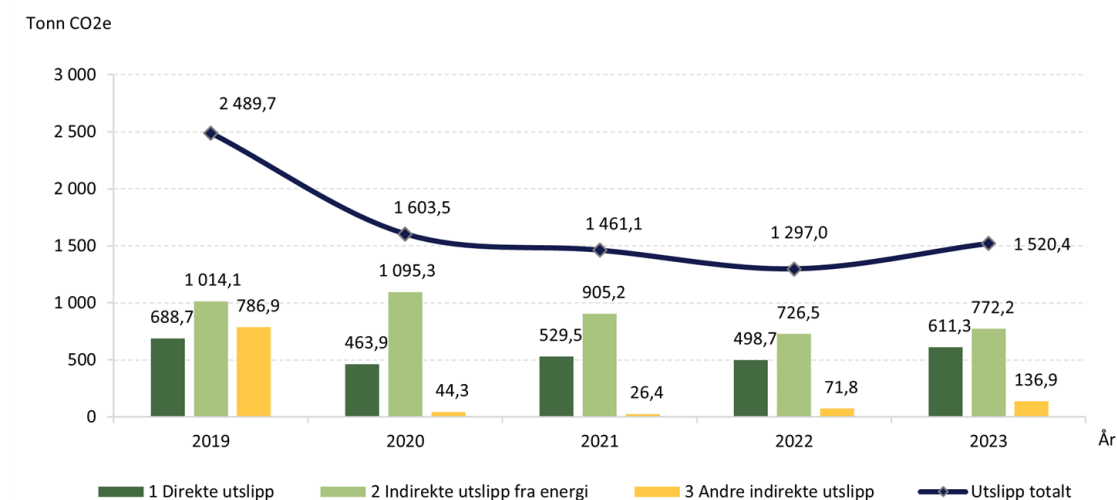


Illustrasjonen viser innhold i scope 1, 2 og 3.

Scope	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Regnskap 2023
1 Direkte utslipp	688,7	463,9	529,5	498,7	611,3
2 Indirekte utslipp fra energi	1 014,1	1 095,3	905,2	726,5	772,2
3 Andre indirekte utslipp	786,9	44,3	26,4	71,8	136,9
Utslipp i tonn CO2e	2 489,7	1 603,6	1 461,2	1 297,0	1 520,4

2019 scope 3: inneholder utslipp fra avfall.

2023 scope 1: utslipp fra sundbåten er ikke tatt med tidligere år.



Grafen viser utviklingen av utslipp i tonn CO2e totalt fra kommunens virksomhet fordelt på scope 1,2 og 3 i årene 2019 til 2023.

Klimaregnskapet totalt for kommunens virksomhet viser økte utslipp fra 2022 til 2023 på 223,4 tonn CO₂e, en økning på 17,2 %.

Scope 1 har en betydelig økning sammenlignet med tall fra 2020 og 2022. Deler av økningen skyldes at i 2023 er dieselforbruket på sundbåten tatt med, 99,4 tonn CO₂e. Ser man bort fra sundbåten er utslippene i scope 1 på 511 tonn CO₂e, som er betydelig mindre økning enn året før. Det totale dieselforbruket er noe redusert fra 2020 til 2023, men er fortsatt på det jevne. Reduksjon av forbruk av fossilt drivstoff er det som vil kunne redusere de totale utslippene fra kommunen som egen virksomhet aller mest, på kortest mulig tid.

Scope 2 viser en stor reduksjon i strømforbruket fra 2020 til 2023. Dette er et resultat av iverksatte tiltak som energiovervåking, bytte av punkterte vindu og varmepumper med energibrønner innen kommunale bygg samt modernisering av gatelys med energieffektiv belysning. Fra 2024 vil effekten av solcelleanlegget på Storhaugen helsehus redusere utslippene, men overgangen til flere elektriske kjøretøy vil trolig øke utslippene fra scope 2.

Scope 3 viser en økning i CO₂e fra 2020 til 2023. Økningen skyldes trolig at aktivitetsnivået har tatt seg betydelig opp etter koronaårene 2020–2022, samtidig som rapporteringen på utslipp innen scope 3 har blitt forbedret. Vi får nå blant annet utslippsberegninger fra reiseselskapene vi benytter gjennom Visma Expence. I 2019 var det rapportert 515,6 tonn CO₂e fra avfall. Utslipp fra avfall er ikke tatt med i beregningene etter 2019.

2023 er det første hele året uten koronarestriksjoner og utslippene er høyere enn årene før. Selv om rapportering og utslippsberegning har bedre kvalitet og er mer nøyaktig, skyldes økningen i utslipp også at aktivitetsnivået er på høyde med før pandemien. Dette var allerede antatt da klimabudsjettet for 2024–2027 ble presentert, men med en forhåpning om at tidligere gjennomførte tiltak skulle ha større effekt.

Klimabudsjett

Klimatiltak i planperioden

Et klimatiltak kan ha både positiv og negativ innvirkning på kommunens totale klimagassutslipp. Et klimatiltak kan for eksempel gi økte CO₂e-utslipp under etablering, men avskrives gjennom utslipp fra drift. Fokuset i klimabudsjettet og klimaregnskapet er rettet mot så mange konkrete klimagassreduserende tiltak som mulig. I dette klimabudsjettet er de største mest tydelige klimatiltakene nevnt.

De ulike klimatiltakene sorteres i hva som er kvantifiserbart og ikke kvantifiserbart, det vil si hva man kan sette tall på og ikke. Det kan være ulike grunner til at man ikke har et tallgrunnlag på selve utslippet, da enkelte tiltak har potensielt mange variabler og usikre måleindikatorer ved seg. Det er derimot grunn til tro at tiltakene som fremgår av tabellene under, uansett har en effekt på mengden klimagasser som slippes ut. Arbeid med å kartlegge de riktige måleindikatorerne i offentlige virksomheters klimaarbeid er en prioritert oppgave nasjonalt, på fylkesnivå og i vår kommune.

Klimatiltakene er delt mellom kommunen som samfunn og kommunen som egen virksomhet. Klimatiltakene for kommunesamfunnet er innhentet fra relevante samfunnsaktører. Klimatiltakene i egen virksomhet er de samme tiltakene som fremgår av rammeområdene. De er gjennomgått og identifisert som klimatiltak. Tiltak vi er ansvarlig for, og som kan gi store samfunnsmessige konsekvenser, er også beskrevet under kommunesamfunnet.

Kommunesamfunnet

Kvantifiserte tiltak

Dette er tiltak det er mulig å måle -/ sette tall på. Tiltakene er delt inn i ni sektorer tilsvarende Miljødirektoratets inndeling av utslipp.

Industri, olje og gass

Det foreligger ikke data for perioden 2025-2028.

Luftfart

Det foreligger ikke data for perioden 2025-2028.

Energiforsyning

Det foreligger ikke data for perioden 2025-2028.

Annen mobil forbrenning

Det foreligger ikke data for perioden 2025-2028.

Oppvarming

Det foreligger ikke data for perioden 2025-2028.

Jordbruk

Det foreligger ikke data for perioden 2025-2028.

Veitrafikk

Tiltak	ID	Ansvarlig rammeområde	2025	2026	2027	2028
Elektrifisering av buss	1	FRAM	810,4	0	0	0
Energistasjon i Pilotveien - tungtransport og varetransport	2	Kristiansund Energihub	5 347,8	4 813	4 331,7	3 898,5
Økende salg av elektriske personbiler	3	Elbilforeningen, Staten og forhandlere	8 129,6	7 316,6	6 585	5 926,5
Utslipp i tonn CO2e			14 287,8	12 129,7	10 916,7	9 825

Lokalbussene ble elektrisk fra 2024. Timeekspresen mellom Kristiansund og Ålesund, togbussen mellom Kristiansund og Oppdal og buss mellom Kristiansund og Trondheim er planlagt null/lavutslipp fra omtrent 2026. Utslippstall fra buss er i 2025 stipulert til 50 % av utslippstall fra 2022.

Energistasjon for tungtransport vil være i drift fra omtrent 2026. Utslippstall fra 2022 er derfor benyttet for 2025. Det er beregnet en reduksjon på 10 % per år.

Elbilandelen for personbiler i Kristiansund i 2023 var 20 %. Nybilsalget i Møre og Romsdal var per september 2024 på 94 %. Det er beregnet en reduksjon på 5 % per år.

Klimagassutslipp fra veitrafikk er beregnet til å være halvert innen 2030.

Avfall og avløp

Det foreligger ikke data for perioden 2025-2028.

Sjøfart

Det foreligger ikke data for perioden 2025-2028.

Ikke kvantifiserte tiltak

Dette er tiltak det er vanskelig å måle -/ sette tall på. Tiltakene er delt inn i ni sektorer tilsvarende Miljødirektoratets inndeling av utslipp.

Industri, olje og gass

Tiltak	ID	Beskrivelse
Utskifting til elektrisk kjel.	4	GC Rieber har investert i nye elektriske kjeler, mindre bruk av biodiesel.

Luftfart

Tiltak	ID	Beskrivelse
Innblanding av Sustainable AirFuel (SAF)	5	Avinor har innblanding av SAF i jetfuel på fyllestasjon Gardermoen med 0,5-2 %.

Energiforsyning

Tiltak	ID	Beskrivelse
Mer fornybar energiproduksjon og frigjøring av elektrisk energi	6	Den grønne omstillingen innen industri/næring og transport er energikrevende. For å sikre kontinuerlig omstilling trengs det mer lokal fornybar energiproduksjon og frigjøring av elektrisk energi.
Fornyng av strømmettet på Frei	7	Fornyng av strømlinjen fra Rensvik til Engviklia i Averøy, utført av Mellom AS. Oppgradering fra 66kV til 132kV. Fornyelsen vil øke kapasiteten til grønn omstilling.

Annen mobil forbrenning

Det foreligger ikke data for perioden 2025-2028.

Oppvarming

Det foreligger ikke data for perioden 2025-2028.

Jordbruk

Det foreligger ikke data for perioden 2025-2028.

Veitrafikk

Tiltak	ID	Beskrivelse
Bypakken	8	Infrastruktur endringer kan påvirke begge veier. Bom kan påvirke at flere velger å reise kollektivt.

Avfall og avløp

Det foreligger ikke data for perioden 2025-2028.

Sjøfart

Tiltak	ID	Beskrivelse
Nye landstrømanlegg	9	Kristiansund og Nordmøre havn planlegger nye landstrømanlegg på Devoldholmen.
Poengngiving av skip som legger til kai	10	Kristiansund og Nordmøre havn rangerer skip som legger til kai etter internasjonale kriterier, for eksempel andre energibærere enn diesel, produksjonsår med videre. De med best score får rabatterte anløpsavgifter.
Krav om lavutslipp til offshorefartøy fra 2025	11	Nevnt i statsbudsjettet for 2025. Usikkert hvordan dette blir utformet.
Hurtigbåt mellom Kristiansund og Trondheim blir hybrid fra omtrent 2025/2026	12	Batteri bytte og diesel, ombygging og nybygg.
Hurtigruten og Havalia med hybride skip	13	Batteri og diesel, for å sikre nullutslipp ved innseiling til norske havner.

Kommunens virksomhet

Kvantifiserte tiltak

Dette er tiltak det er mulig å måle -/ sette tall på. Tiltakene er delt inn i tre scope tilsvarende GHG-protokollens inndeling av utslipp.

Scope 1

Tiltak	ID	Ansvarlig rammeområde	2020	2025	2026	2027	2028
Utslipp fra leiebil	14	Samlet		51,2	46,1	41,5	37,3
Drivstofforbruk bil og maskiner	15	Samlet		500,3	475,3	451,6	429
Utslipp i tonn CO2e			760,5	551,6	521,4	493	466,3

5 % reduksjon er lagt inn i perioden per år for drivstofforbruk bil og maskiner. Det er lagt inn 10 % kutt fra fossil leiebil per år.

Scope 2

Tiltak	ID	Ansvarlig rammeområde	2020	2025	2026	2027	2028
Solcelleanlegg Storhaugen helsehus	16	Eiendomsdrift		-8,5	-8,5	-8,5	-8,5
Utskifting belysning til LED kommunale bygg	17	Eiendomsdrift		-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
Atlanten idrettspark - skifte til LED lys	18	Kultur			-0,6	-0,6	-0,6
Gatelysanlegg til LED med styresystem	19	Kommunalteknikk	33,2	21,3	17	13,6	10,9
Utslipp i tonn CO2e			772,2	749,5	745,3	741,9	739,2

Solcelleanlegg med maks produksjon er lagt inn. Gatelyst: Beregnet 20 % kutt per år, som vil flate ut etter hvert som alle gatelyst nærmer seg utskifting.

Scope 3

Det foreligger ikke data for perioden 2025-2028.

Ikke kvantifiserte tiltak

Dette er tiltak det er vanskelig å måle -/ sette tall på. Tiltakene er delt inn i tre scope tilsvarende GHG-protokollens inndeling av utslipp.

Scope 1

Tiltak	ID	Ansvarlig rammeområde	Beskrivelse
Offentlige anskaffelser vektlegges 30 % miljø	20	Innkjøp - alle enheter	Krav gjeldende fra 01.01.24.
Sammenslåing av barneskoler	21	Grunnskole	Kan føre til mer transport. Etablering av ny infrastruktur transport.
Velferdsteknologiske tiltak	22	Fellestjenester helse og omsorg	Bli mer selvhjelpen i hjemmet, mindre behov for transport.
Påkobla assistent	23	Sentraladministrasjon	Effektivisering som kan gi mindre behov for transport.
Nye kjøretøy diverse enheter	24	Kommunalteknikk, Kultur, Eiendomsdrift	Valg av energibærere vil avgjøre grad av utslippsreduksjon.
Diverse trafikksikkerhetstiltak og fortaustiltak	25	Kommunalteknikk	Arbeid som bidrar til mer gange og sykkel.

Scope 2

Tiltak	ID	Ansvarlig rammeområde	Beskrivelse
Offentlige anskaffelser vektlegges 30 % miljø	26	Innkjøp - alle enheter	Krav gjeldende fra 01.01.24.
Nytt sykehjem	27	Sykehjem	Gjenbruk av bygningsmasse og grad installasjon av fornybar energiproduksjon vil gjenspeile utslipp.
Oppgradering av gatelys og innendørsbelysning til LED	28	Kommunalteknikk, Eiendomsdrift, Kultur	Vil helt klart minske energibehovet, og gi lavere strømreregninger.
Energiøkonomisering	29	Eiendomsdrift	Bidra til å redusere energibehovet i kommunale boliger og bygg.
Ny brannstasjon	30	NIBR	Gjenbruk av grå areal.

NIBR: Nordmøre interkommunale brann- og redningstjeneste).

Scope 3

Tiltak	ID	Ansvarlig rammeområde	Beskrivelse
Offentlige anskaffelser vektlegges 30 % miljø	31	Innkjøp - alle enheter	Krav gjeldende fra 01.01.24.
Mer bruk av Teams	32	Alle enheter	Flere møter kan bli utført via teams og minske transport.
Oppgradering kommunale bygg	33	Eiendomsdrift	Forlenge levetid.
Møbler og inventar	34	Innkjøp - alle enheter	Ser på mulighet for gjenbruk av møbler.

Kostnadsberegning

Tabellen under viser kostnadsberegningen av tiltak i kommunen, spesifisert på drift og investeringer. Dette er tiltak som kan ha både negative og positive virkninger på klimaet. Alle tiltak er slått sammen, slik at summene viser det totale beløpet per scope for drifts- og investeringstiltak som påvirker klimagassutslipp. Kostnadsberegningen gjelder ikke for kommunesamfunnet.

Beskrivelse (tall i tusen)	2025	2026	2027	2028	2025–2028
Scope 1	1150	850	850	850	3700
Scope 2	-	-	-	-	-
Scope 3	300				300
Sum drift	1450	850	850	850	4000
Scope 1	113 400	25 500	39 100	220 100	398 100
Scope 2	40 450	20 000	20 000	20 000	100 450
Scope 3	61 590	213 440	313 000	120 000	708 030
Sum investering	215 440	358 940	372 100	372 100	1 206 580

Utslippsrammer og gap-analyse

Utslippsrammer er kjernen i klimabudsjettet. Rammene er et hjelpemiddel for å budsjettere for en jevn reduksjon i utslipp fram mot klimamålene.

Tre ulike baner beskriver hvordan klimagassutslippene kan utvikle seg i kommunen:

- Referansebanen viser hva som vil skje framover hvis det ikke gjennomføres flere tiltak ("fortsette som før"). Banen er en sammenstilling av historiske utslipp og en framskriving av disse.
- Tiltaksbanen viser hvordan kvantifiserte (tallfestede) tiltak vil bidra til å redusere klimagassutslippene i kommunen. Banen beregnes ved å trekke den totale tiltakseffekten fra utslippsnivået i referansebanen.
- Målbane viser parisavtalens mål for utslippsreduksjoner (utslippsrammer). Banen angir et årlig utslippstak for de samlede klimagassutslippene i økonomiplanperioden og videre fram til 2030.

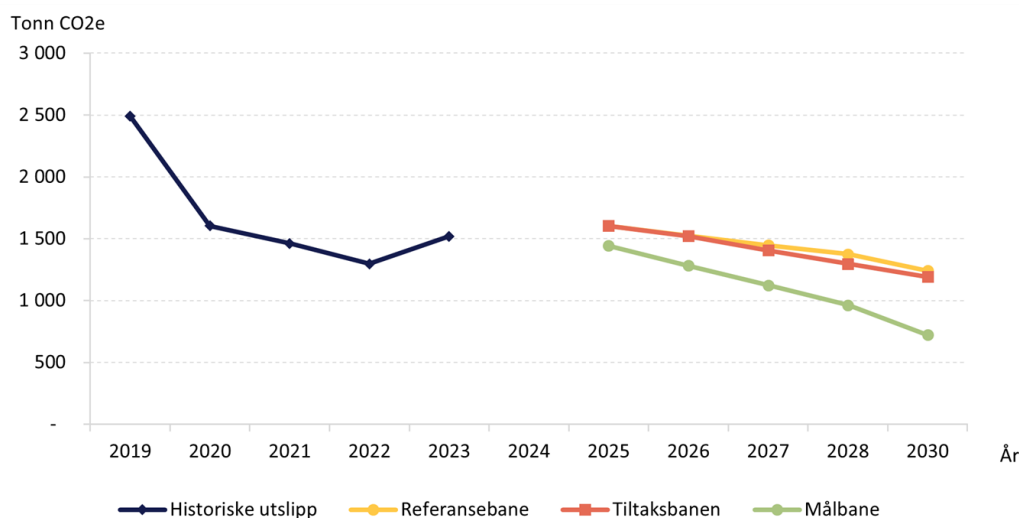
Grunnlaget for utslippsberegningene er usikre, og den reelle utviklingen vil mest sannsynlig avvike fra scenariene beskrevet i tabellen under.

Beskrivelse	2020	2025	2026	2027	2028	Mål 2030
Referansebane (tonn CO ₂ e)	1 604	1 604	1 524	1 448	1 375	1 241
Referansebane - utslippsreduksjon (%)	0	0	-5	-5	-5	-25
Estimert samlet effekt av tiltak (tonn CO ₂ e)	1 604	1 522	1 405	1 296	1 192	
Tiltaksbane framskriving (tonn CO ₂ e)	1 604	1 522	1 405	1 296	1 192	
Tiltaksbane - utslippsreduksjon (%)	100	5	12	19	26	
Målbane årlig utslippstak (tonn CO ₂ e)	1 604	1 443,6	1 283,2	1 122,8	962,4	721,8
Målbane - utslippsreduksjon (%)	100	-10	-10	-10	-10	-55
Gap - behov for ytterligere tiltak (tonn CO₂e)	0	78	122	173	230	

Gap = tiltak - mål

Ikke kvantifiserbare tiltak er ikke medtatt, men vil ha effekt som kan gi bedre resultat.

Beskrivelse	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Regnskap 2023
Historiske utslipp i tonn CO ₂ e	1 603,6	1 461,2	1 297,0	1 520,4



Grafen viser utviklingen av klimagassutslipp i kommunens virksomhet mot 55 % reduksjon i 2030. Grafen omfatter historiske utslipp, referanse-, tiltaks- og målbane.

Utslippsgap og usikkerhet knyttet til gjennomføring av klimatiltak

Utslippsgapet er differansen mellom mål og effekten av tiltak for kommunens virksomhet.

Beregningen gjort av de foreslåtte klimatiltakene er usikre og flere faktorer kan påvirke utslippene til slutt. Noen store investeringer er også slått sammen. Alle beregninger er overslag eller det er brukt tall som med sannsynlighet er gjeldende. Dette gjør arbeidet med å beregne utslippsgapet omfattende. Det er sannsynlig at de totale utslippene fra kommunen er høyere enn hva totalen viser. Beregnet utslipp fra klimatiltak som bare reduserer CO₂e-utslipp, er beregnet til å være -4 % i 2030, mens gapet mellom tiltaksbane og målbane er på 470 tonn CO₂e i 2030.

Arealbruksendringer

Arealbruksendringer fra kategorier med store karbonlagre, enten i levende biomasse (skog) eller i organisk jord (myr), vil som regel føre til store utslipp av klimagasser, i tillegg til å gi redusert mulighet for opptak av klimagasser i fremtiden.

Ved en arealbruksendring vil det være størst utslipp det første året etter endringen, dersom levende biomasse på arealet fjernes. Dette regnes som et umiddelbart utslipp. Det vil også være prosesser i jordsmonnet som endres ved endret arealbruk, og disse vil vedvare over noe lengre tid til nedbrytningsprosesser i jorden har stabilisert seg. Hvor lang tid det tar vil avhenge av en rekke faktorer, og å ta høyde for variasjonen i disse faktorene er utfordrende. Utslippsfaktorene er i stedet tilpasset en standardperiode på 20 år. Etter dette vil arealet permanent gå over til sin nye arealbrukskategori. Arealet vil gi et opptak eller utslipp av klimagasser også etter dette, men dette regnes ikke med i beregningen av utslipp/opptak av selve arealbruksendringen.

Tabellen under viser utslipp fra arealbruksendringer som gjeldende kommuneplan (2020-2032) åpner for.

Endring arealbruk	Endring arealkategori	Utslipp tonn CO2e over 20 år
Nytt boligområde Svarthamran	Fra skog til bebygd areal	56,4
Ny barneskole i Omsundet	Fra skog og våtmark til bebygd areal	134,5
Deponi ved Nerlandsflata	Fra skog, våtmark og åpen fastmark til bebygd areal	1 105,6
Næringsområde Bolgneset	Fra skog og åpen fastmark til bebygd areal	4 921
Næringsområde Stabeldammen	Fra skog og våtmark til bebygd areal	2 800
Utvidelse av næringsareal ved Pilotveien/Nonshaugen	Fra åpen fastmark, skog og våtmark til bebygd areal	5 706,3
Utvidelse av golfbane	Fra skog og våtmark til bebygd areal	6 556,9
Utvidelse av næringsareal i Sødalen	Fra skog og våtmark til bebygd areal	5 166
Nytt boligområde på Sæther	Fra skog og våtmark til bebygd areal	11 768,4
Utvidelse av masseuttaksområde på Storbakken	Fra skog og våtmark til bebygd areal	2 041,3
Videre utbygging av boligområde på Skorpa	Fra skog, våtmark, dyrket mark, beite og åpen fastmark til bebygd areal	600
Boligutbygging Østerveien	Fra skog og åpen fastmark til bebygd areal	96,8
Videre utbygging av boligområde på Jørihaugen Vest	Fra skog, våtmark, beite og åpen fastmark til bebygd areal	1 493,6
Videre utbygging av boligområde på Buvikhøgda	Fra skog til bebygd areal	760,1
Boligutbygging Ådalsgrenda	Fra skog til bebygd areal	1 226,9
Nytt boligområde Halslihaugen	Fra skog til bebygd areal	863,8
Utvidelse av næringsareal ved Kongsveien og Storbakken nord	Fra skog og våtmark til bebygd areal	1 161,4
Videre utbygging av boligområde på Ørnvika vest	Fra skog, våtmark og åpen fastmark til bebygd areal	1 691,7
Utvidelse av næringsareal ved Frei sentrum	Fra skog og åpen fastmark til bebygd areal	494,2
Sum		48 644,9

Det vil kunne forekomme arealbruksendringer med klimakonsekvenser som ikke er medregnet i denne tabellen.

Dersom utbygging tillates i strid med kommuneplanen, gjennom planendring eller dispensasjon, vil det gi utslipp utover det som er beregnet. Nydyrking av areal vil gi utslipp utover det som er beregnet, mens overgang fra dyrket mark til skog eller beite vil gi mindre utslipp. Det beregnede utslippet på litt under 50 000 tonn CO2e over 20 år tilsvarer et årlig utslipp på knapt 2 500 tonn CO2e. Dette tilsvarer omtrent det dobbelte av det kommunen som virksomhet hadde av utslipp i 2023.

Kommunens mål om utslippsreduksjon knytter seg til utslippene vi har i henhold til kommunens klimaregnskap og Miljødirektoratets klimaregnskap for kommunesamfunnet. Dette inkluderer ikke utslipp fra arealbruksendringer, og disse utslippene kommer derfor i tillegg. Å redusere utslipp fra arealbruksendringer telles ikke med som del av måloppnåelse om 55 % kutt.

I henhold til verbalforslag til fjorårets handlingsprogram, setter kommunen seg mål om nullutslipp fra arealbruksendringer. Dette innebærer at fremtidige utslipp som følge av arealbruksendringer må kompenseres innenfor utslippssektoren.

Kommunedirektørens vurdering

Videreutviklingen av kommunens klimaarbeid er noe forsinket som følge av personalendringer, men det jobbes med å fylle klimabudsjett og klimaregnskap med ytterligere innhold. I tillegg pågår utviklingen av klimadelen i bærekraftsmodulen i Stratsys. Den skal gjøre det enklere å samle inn, analysere og rapportere klimadata for å overvåke og styre klimaeffekter og utslipp.

Klimagassutslipp for kommunesamfunnet og for kommunens virksomhet for 2023 øker begge svakt fra foregående år. Et større fokus og trykk på tiltak fremover blir viktig. Framskriving av klimagassutslipp fra kommunens virksomhet viser at tiltak virker og bidrar til at utslippene minsker på sikt, men ikke hurtig nok. For kommunesamfunnet, vil trolig utslippene øke frem til 2026, og deretter avta noe, men heller ikke her raskt nok.

Det er viktig med langsiktig og virkningsfulle tiltak. For kommunens virksomhet arbeides det blant annet med:

- Diverse energiøkonomiseringstiltak i kommunale bygg.
- Utskifting til LED-lys i kommunale bygg og gatelys.
- Implementering av nytt krav i offentlige innkjøp med 30 % vekting på miljø.
- Klimanettverk Nordmøre, bidrar til at alle Nordmørskommuner arbeider sammen om klimabudsjett og har energi, klima og miljø på dagsorden.

Sjøfart og veitrafikk står for omtrent 80 % av klimagassutslippene i kommunesamfunnet. For veitrafikk vil overgang til andre energibærere bidra til kraftig reduksjon mot 2030, mens det for sjøfart er utfordrende å nå samme reduksjon.

Kommunedirektøren vil bidra til at det offentlige sammen med privat næringsliv, arbeider for nok fornybar energi til at det grønne skiftet opprettholdes, og til etablering av arenaer for kunnskapsheving og nettverksbygging, som igjen kan føre til raskere grønn omstilling.

Da klimagassutslippene for kommunesamfunnet er de det bør arbeides mest med for å nå Parisavtalen, så er kommunen allerede i gang med samarbeid med andre private- og offentlige aktører. Blant annet har kommunen arrangert temakveld for fossilfri tungtransport, der aktører fra innkjøp og anskaffelse i kommunen, produsenter, privat næringsliv og utdanning var samlet for å knytte kontakter og se på sammenheng mellom etablering av energistasjon i Pilotveien og krav om offentlige anskaffelser med 30 % natur. Kommunen vil arrangere flere slike temadager for å knytte aktører sammen, og bidra til raskere grønn omstilling for sjøfart og andre utslippssegment.

Gjennom avtale med fylkeskommunen- og statsforvalteren i Møre og Romsdal er det ansatt fire bærekraftskoordinatorer i fylket, med egen bærekraftskoordinator for Nordmøre og fast ansettelse i Tingvoll kommune. Gjennom denne funksjonen er det opprettet samarbeid på tvers av alle Nordmørskommuner med fokus på bærekraft.

Veien til lavutslippssamfunnet handler om store endringer i samfunnet, som krever sosial aksept, rettferdighet og hensyn til natur. For å lykkes må vi se det store bildet, hvor energi, klima, natur og næringspolitikk sees i sammenheng. Omstillingen må skje på lag med både mennesker og natur. Den nye bærekraftsmodulen vil bidra til oppdaterte data, og dermed mer kunnskap og forståelse på sikt.

Kommunedirektøren vil vektlegge arbeidet med å identifisere mulige tiltak for å oppfylle klimamål i henhold til Parisavtalen. Gjennomgangen av kvantifiserte tiltak viser at flere har en positiv innvirkning på måloppnåelsen, og av de ikke kvantifiserbare tiltakene er flere av en slik karakter at de kan antas å ha positiv innvirkning over tid. Klimatiltakene må gjenspeile økonomiske rammer i handlingsprogrammet.

Kommunedirektøren foreslår at kommunen sine klimamål og -ambisjoner som eier, inngår i revisjonen av eierskapsmeldingen (eierpolitikken) for 2024–2028. Det vil gi eierrepresentantene et tydelig mandat i å integrere og operasjonalisere kommunens klimamål i kommunens selskaper.

ØKONOMISKE RAMMER

ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST



Hovedmål:

Vi skal være en økonomisk bærekraftig organisasjon med effektiv og god tjenesteproduksjon.

Strategier:

- Vi skal arbeide målrettet for å oppfylle handlingsregler.
- Vi skal ha tjenestetilbud og strukturer tilpasset økonomisk handlingsrom.
- Vi skal ha en klar og forebyggende strategi i og på tvers av sektorer.
- Vi skal legge demografisk utvikling til grunn for tjenester og prioriteringer, og opprettholde offensiv utvikling.
- Vi skal ha et helhetlig og effektivt virksomhetsstyringssystem.

For å ivareta kommunelovens krav og sikre en bærekraftig økonomi og et godt tjenestetilbud i et langsiktig perspektiv vedtas det handlingsregler for økonomistyring i Kristiansund kommune. Handlingsreglene benyttes som en del av beslutningsgrunnlaget i budsjett- og økonomiplanprosessen. Forholdet mellom investeringer, drift, fondsreserver og gjeldsutvikling vil være et resultat av kommunenes prioriteringer.

Følgende handlingsregler videreføres og er lagt til grunn:

- Netto driftsresultat skal være minimum 1,75 % av driftsinntektene.
- Egenkapitalfinansieringen av ikke-rentable investering skal være minimum 25 %.
- Egenkapitalprosenten skal være minimum 10 %.
- Likviditetsgraden skal være minimum 2 %.
- Disposisjonsfondet skal etableres på minimum 2,5 % av brutto budsjett.
- Kommunelovens krav til "minste tillatte avdrag".
- Veksten i langsiktig gjeld, eksklusive startlån og VA, bør ikke overskride veksten i frie inntekter.
- Minimum 1/3 av låneporteføljen skal ha rentebinding lenger enn ett år.

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan vil overholde flere handlingsregler og finansielle måltall for økonomistyringen. Det er uløste økonomiske utfordringer som medfører at flere av handlingsreglene ikke overholdes i perioden. Dette gjelder spesielt handlingsreglene knyttet til netto driftsresultat og disposisjonsfond. Som en del av omstillingsarbeidet som er iverksatt for å løse kommunens økonomiske utfordringer i et kortsiktig og langsiktig perspektiv, vil handlingsreglene bli viktig å legge til grunn for å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi i det videre.

Statlige rammebetingelser

Regjeringen legger i forslag til statsbudsjett opp til en realvekst i frie inntekter med om lag 5,1 milliarder kroner eller 1,2 %. Kommunens frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd. Dette er inntekter som kommunen kan disponere fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler.

Forslag til statsbudsjettet legger klare føringer for bruken av den totale realveksten, og økningen i frie inntekter er forutsatt å finansiere endring i folketall og alderssammensetningen, lønns- og prisvekst samt ulike oppgaveendringer knyttet til den kommunale tjenesteytingen.

Kommunesektoren har opplevd et kraftig redusert handlingsrom etter 2021. I 2021 og 2022 ble den faktiske lønns- og prisveksten kraftig undervurdert i statsbudsjettet. Betydelig merskattevekst de siste årene har skjult de underliggende utfordringene. Når skatteinntektene i 2024 nå blir lavere enn forventet, slår effekten av det høye kostnadsnivået fullt ut. For årene 2020 til 2023 viser KS sine beregninger at regjeringen har kompensert kommunene over 10 milliarder mindre enn det den faktiske prisveksten skulle tilsagt. Denne underfinansieringen utgjør et kostnadsgap som kommuner og fylkeskommuner selv må finne dekning for innenfor egne budsjetttrammer. Dette er underliggende faktorer som også presser økonomien vår i 2024 og fremover i ny økonomiplan periode, i tillegg til en høy lånegjeld, og et for høyt driftsnivå i forhold til inntekter.

De øvrige inntektene består av øremerkede tilskudd, gebyrer og momskompensasjon. Disse inntektene er ikke med i denne oversikten.

Anslag frie inntekter for kommunen er i overkant av 1,7 milliarder kroner. Anslaget på frie inntekter viser en nominell vekst for kommunen fra 2024 til 2025 på 7,7 %. Nominell vekst i frie inntekter er regnet fra anslag på regnskap for 2024 og forslag til statsbudsjett 2025.

[Det vises til KS sin samleside for statsbudsjettet for grunnlagstall og -informasjon fra både Kommunal- og moderniseringsdepartementet og KS selv \(ks.no\).](#)

Tabellen under viser makrotallene for kommunesektoren samlet i forslag til statsbudsjettet for 2025.

Makrodriver	Kommuner (milliarder kroner)
Maksimal foreldrebetaling 2 000 kroner per måned - helårseffekt	1,9
Gratis halvdagsplass SFO for tredje - helårseffekt	1,1
Ny opplæringslov	0,06
Nytt prøvegjennomføringssystem	-0,01
Vaksinasjon mot covid-19 og pneumokokk	0,2
Økonomisk sosialhjelp	0,03
Minstesats kvalifiseringsprogrammet - helårseffekt	0,02
Pensjon fosterforeldre	0,06
Overgangsordning for spesialiserte fosterhjem	0,01
Opptappingsplan for psykisk helse og rus	0,15
Økt bemanning barnehage	0,25

Endringer i oppgaver

Endringer i oppgavene vil gjenspeiles i tiltak under rammeområdene i handlingsdelen.

Innholdet i eventuelle tilleggsproposisjoner kan medføre at det blir ettersendt et notat til politisk behandling om det medfører endringer i oppgaver, ansvar og det økonomiske opplegget for kommunene etter forhandlinger. Regjeringen må nå framforhandle et flertall for statsbudsjettet på Stortinget gjennom komitébehandlingen i andre halvdel av november. Stortinget gjør sitt endelige vedtak om statsbudsjettet innen midten av desember.

Effektivisering

Kommunesektoren i Norge står overfor betydelige omstillinger drevet av demografiske, økonomiske, teknologiske og miljømessige faktorer, som krever tilpasning under pressede økonomiske rammer. En aldrende befolkning øker behovet for flere ansatte i førstelinjetjenester, spesielt innen helse og omsorg, noe som utfordrer kommunenes kapasitet. Samtidig må økonomisk handlingsrom sikres gjennom budsjett disiplin og tiltak som gir langvarig endring og tilpasning. Tiltakene som ligger til grunn i plan perioden er nødvendige for å sikre en stabil omstillingsprosess i perioden 2025–2028. Det ligger likevel uløste utfordringer utover plan perioden som må løses i inneværende periode. Kommunene må effektivisere tjenestene sine, utnytte teknologi og samtidig jobbe for å øke arbeidsstyrken, alt innenfor stramme økonomiske rammer. Dette vil være avgjørende for å møte framtidens utfordringer på en bærekraftig måte.

Befolkningsutvikling og demografikostnader

I planperioden er det lagt til grunn befolkningsøkning. Den demografiske analysen viser at alderssammensetningen vil endre seg relativt mye gitt tidsperioden. Klart størst vekst er forventet å komme i aldersgruppen 67 år og eldre. Elevtallet er ventet å synke. Følgende områder må gis særlig oppmerksomhet med sikte på å opprettholde og tilpasse tjenestetilbudet:

- Barn og unge.
- Brukere med behov for sammensatte og ressurskrevende tjenester.
- Tilrettelegging for at kommunens ansvar i samhandlingsreformen ivaretas.
- Behov for utvikling og tilpasning av tilbudet til eldre og hjelpe-/pleietrengende.

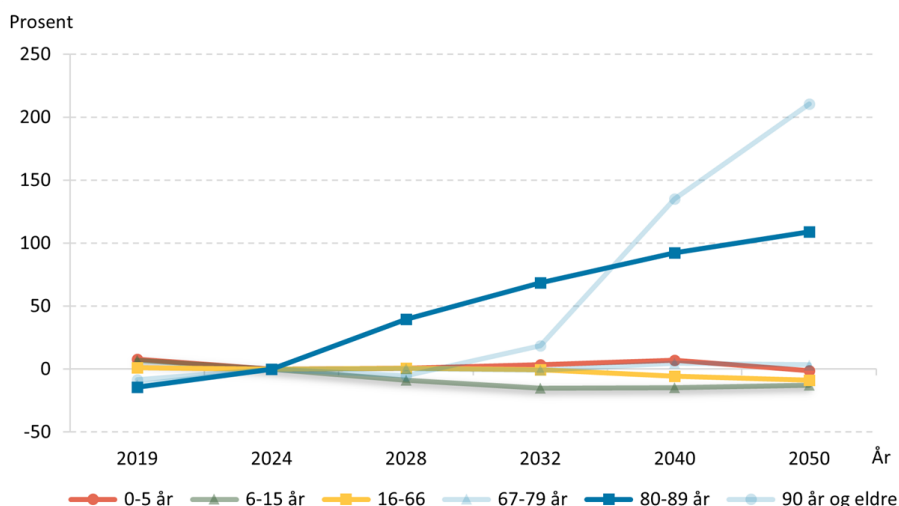
Endringer i både antall innbyggere og sammensetning av aldergrupper har stor betydning for planlegging og drift i årene framover.

Befolkningsutvikling

De demografiske faktorene som bidrar til befolkningsutviklingen er fruktbarhet, dødelighet og migrasjon. Migrasjon/flytting handler om innflyttinger/innvandring og utflyttinger/utvandring.

[SSB - fakta om befolkningsutviklingen i Kristiansund kommune \(ssb.no\).](https://ssb.no/fakta-om-befolkningsutviklingen-i-kristiansund-kommune)

Prosentvis utvikling fra 2019–2050



Grafen viser befolkningsutviklingen i årene 2019 til 2050 fordelt på aldersgruppene 0–5 år, 6–15 år, 16–66 år, 67–79 år, 80–89 år samt 90 år og eldre.

Prognoser fra SSB viser at befolkningen i Kristiansund forventes å være noenlunde stabile frem til 2028, for deretter å øke svakt frem til 2050. Total befolkningsnedgang i perioden fra 2024 til 2050 er beregnet til 58 personer. Den store endringen i befolkningssammensetningen vil ha langt større konsekvenser enn befolkningsnedgangen isolert. Dette vil kunne gi utfordringer knyttet til tjenestetilbud, tilgang på kompetanse samt kommunens by- og arealutvikling. Som regionsenter er vi avhengig av et sterkt omland. Videre innbyggervekst forventes derfor ikke å skje gjennom konkurranse med nabokommunene, men gjennom tilflytting fra utlandet og fra de største norske byene. Det er fra disse kompetansesentrene vi må hente nødvendig arbeidskraft til å fylle kommunens nøkkelrolle som tjenesteleverandør og utviklingsaktør

Demografikostnader

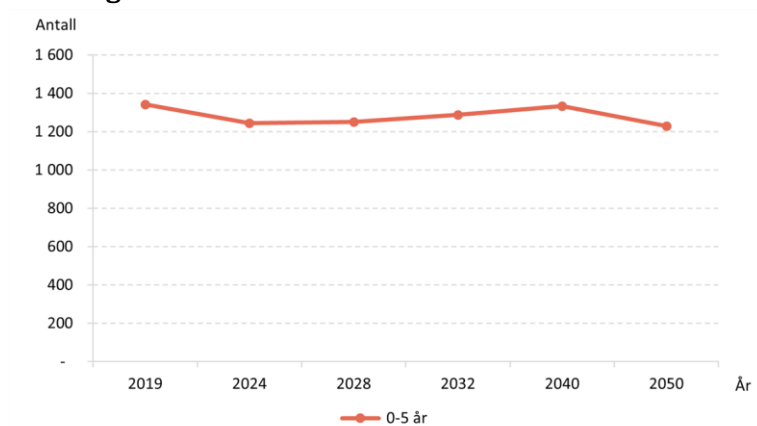
Aldersgruppe	2024	2050	Endring i millioner kroner	Endring i prosent
0–5 år	518	512	- 6	-1
6–15 år	562	490	- 72	-13
16–66 år	3 272	2 990	- 282	-9
67–79 år	284	293	9	3
80–89 år	249	521	271	109
90 år eller eldre	119	369	250	211
Sum utgifter	5 004	5 175	171	3

Kommunesektoren har ansvaret for blant annet barnehager, grunnskole og helse- og omsorgstjenester. Dette er tjenester som i hovedsak er rettet mot bestemte aldersgrupper av befolkningen, og hvor utgiftene blant annet påvirkes av den demografiske utviklingen. I oppstillingene som følger er det benyttet tilnærmet samme aldersfordeling som det inntektssystemet opererer med. Dette gir et godt grunnlag for å kunne se potensielt press på tjenestetilbudet og for å få korrekt dimensjonering av tjenestene.

Befolkningsutvikling i Kristiansund fordelt på aldersgrupper

Aldersgruppe	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2050
0–5 år	1 242	1 245	1 237	1 236	1 247	1 252	1 230
6–15 år	2 685	2 662	2 615	2 553	2 472	2 427	2 321
16–66 år	15 558	15 701	15 772	15 817	15 823	15 811	14 348
67–79 år	3 513	3 591	3 626	3 650	3 619	3 599	3 710
80–89 år	950	989	1 083	1 166	1 295	1 380	2 066
90 år eller eldre	211	216	212	208	204	205	671
Sum innbyggere per 1.1	24 159	24 404	24 545	24 630	24 660	24 674	24 346

Barnehagealder

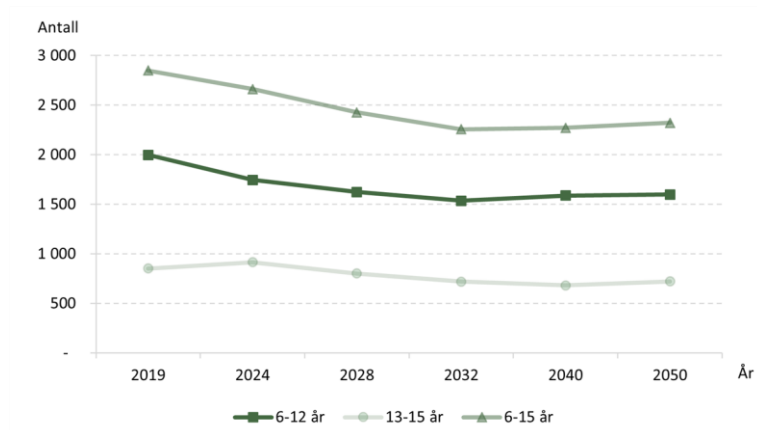


Grafen viser befolkningsutviklingen i perioden 2019 til 2050 for aldersgruppen 0–5 år.

Antall barn mellom 0–5 år vil etter prognosene synke med 1,2 % fra 2024 til 2050. Reduksjonen i antall småbarn vil medføre redusert volum på tjenestetilbudet primært innenfor barnehage, PPT, barnevern og helsestasjon.

Det er grunn til å understreke at tallene her er heftet med usikkerhet. Utviklingen for antall barn i barnehagealder vil være avhengig av utviklingen i aldersgruppen for innbyggere i fruktbar alder. Utviklingen i aldersgruppen for innbyggere i fruktbar alder vil være drevet av utviklingen i antall arbeidsplasser og hvorvidt vi lykkes med å være en attraktiv kommune. Trender innen utviklingen i gjennomsnittsalder for førstegangsfødende og utviklingen i tallet for reproduksjonsnivå vil være andre drivere for utviklingen i antall barnehagebarn.

Grunnskolealder

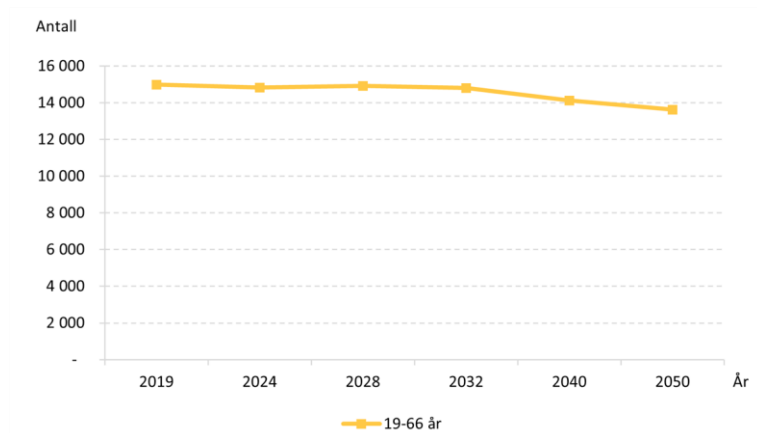


Grafen viser befolkningsutviklingen i perioden 2019 til 2050 for aldersgruppene 6–12 år, 13–15 år og samlet for 6–15 år. Samlet viser prognosen en nedgang på 12,8% for denne gruppen.

Antall innbyggere i skolepliktig alder vil etter prognosene gå ytterligere ned i årene som kommer. Reduksjonen vil komme sterkt de første 10 årene basert på konkrete tall for utviklingen i antall barn i barnehagealder.

Utviklingen som har lagt press på økonomien i barnehagesektoren de siste årene vil etter hvert på samme måte legge press på skolestruktur og budsjetter i årene som kommer. Ny skolestruktur med nye og færre skoler er nødvendig for å være fremtidsrettet både med tanke på kapasitet, samt samle kompetanse i form av gode fagmiljø.

Yrkesaktiv alder



Grafen viser befolkningsutviklingen i perioden 2019 til 2050 for aldersgruppen 19–66 år.

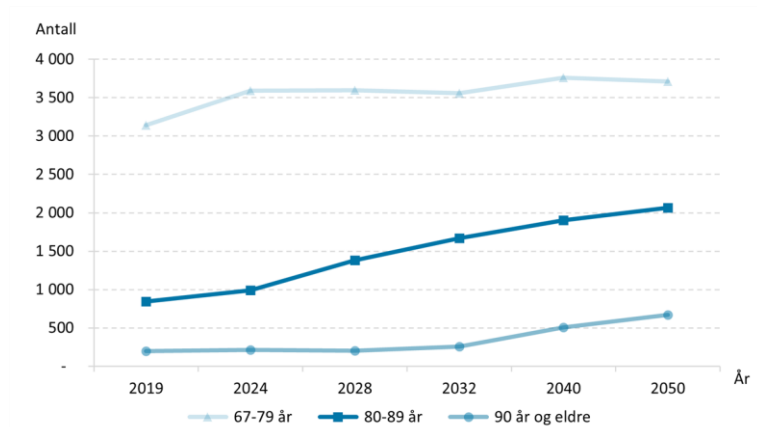
Antall innbyggere i yrkesaktiv alder vil etter prognosene reduseres med 8,6%.

Siden årtusenskiftet har det vært relativt stor arbeidsinnvandring som sannsynligvis har vært drevet av behov for arbeidskraft. Behovet for arbeidskraft har gått ned. Følgelig har også arbeidsinnvandringen gått ned, og det har vært netto utflytting i denne arbeidsgruppen.

Denne aldersgruppen er de som etterspør færrest kommunale tjenester som finansieres over rammetilskuddet. Samtidig er denne gruppen den viktigste kilden til offentlige inntekter gjennom skatter og avgifter, til både stat og kommune. Det er også denne gruppen som må brukes til å yte tjenester til barnehage, skoler samt helse og omsorg.

Framover kan det bli en dobbeltbunnet utfordring i at inntektsgrunnlaget til velferdsstaten blir redusert, samtidig som de offentlige utgiftene går opp. Endringer innen denne aldersgruppen vil føre til redusert eller økning i behov for tjenestetilbudet primært innenfor tekniske tjenester, sosiale tjenester, psykisk helse og rus.

Eldre



Grafen viser befolkningsutviklingen i perioden 2019 til 2050 for aldersgruppene 67–79 år, 80–89 år og 90 år og eldre.

Prognosen viser at antall eldre vil gå relativt mye opp i årene som kommer. Det gjelder innen alle aldersgrupper eldre. Det er spesielt de store kullene som ble født etter krigen som forklarer eldrebølgen Kristiansund nå står i. Prognosen fra 2024 til 2050 viser en økning på totalt 34,4 % i disse 3 aldersgruppene. Prognosene for disse aldersgruppene er mer sikre enn for yngre aldersgrupper. Erfaringsdata viser at det er relativt stor sjanse for at en innbygger som fyller 50 år i en kommune også vil bli gammel i den kommunen. Yngre aldersgrupper, under 50 år, har et mer mobilt flyttmønster.

Det er vedtatt å bygge nytt sykehjem i planperioden, noe som vil føre til økning av antall beboere i institusjon.

Driftsbudsjett

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan vil overholde flere handlingsregler og finansielle måltall for økonomistyringen. Det er uløste økonomiske utfordringer som medfører at flere av handlingsreglene ikke overholdes i perioden. Dette gjelder spesielt handlingsregel knyttet til netto driftsresultat og disposisjonsfond. Som en del av omstillingsarbeidet som er iverksatt for å løse kommunens økonomiske utfordringer i et kortsiktig og langsiktig perspektiv, vil handlingsreglene bli viktig å legge til grunn for å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi i det videre.

For å sikre et godt økonomisk handlingsrom og overholde økonomiske handlingsregler mot slutten av økonomiplanperioden, er det behov for transformasjon og tilpasning av tjenestene i takt med endrede behov, ønsker og prioriteringer. Det må jobbes godt i tjenestene fremover for å finne løsninger for å imøtekomme disse til dels uløste omstillingsbehovene.

Rammebetingelser og forutsetninger

I driftsbudsjettet er det innarbeidet en vekst i frie inntekter. På utgiftssiden er det tatt høyde for lønnsvekst, demografiendringer og prisjustering. Følgende forutsetninger er lagt til grunn for 2025

- deflator - 4,1 %
- generell prisvekst - 3,5 %
- lønnsvekst - 4,5 %
- Innskuddsrenter i bank - 4,3 %
- lånerente - 4,4 % gjennomsnittlig rente på gjeld med flytende vilkår

Den kommunale prisveksten er høyere enn anslaget for veksten i konsumprisindeksen (3,0 %), og må ses i sammenheng med at kommunesektorens sammensetning av vare- og tjenestekjøp er annerledes enn innbyggernes.

For kommunen er anslaget på oppgavekorrigert vekst i frie inntekter for 2024 i statsbudsjettet satt til 14,6 millioner kroner. Det gir en forventet nominell vekst i frie inntekter på 7,7 % sett i forhold til forventet regnskap for 2024. Dette legger til grunn for det er økt handlingsrom basert på frie inntekter, medregnet den kommunale deflatoren på 4,1 %. Hovedårsaken til dette er at Kristiansund kommer godt ut av nytt inntektssystem.

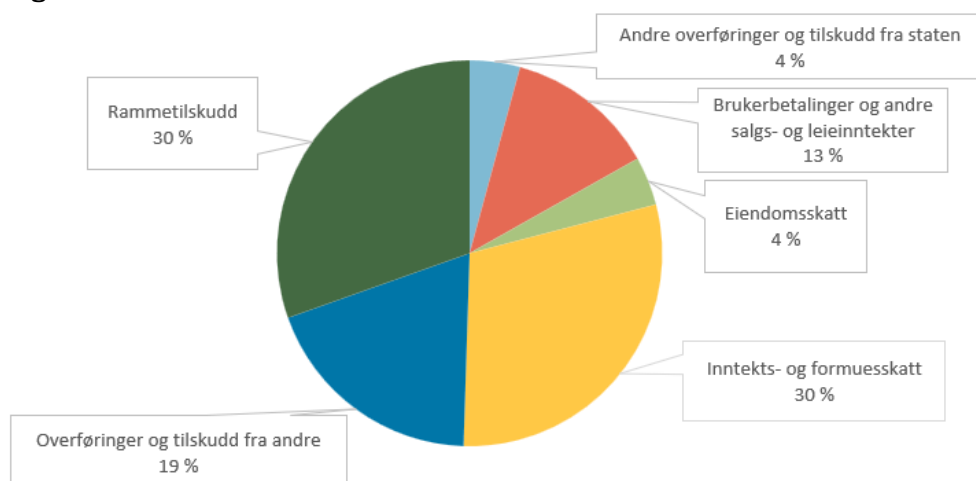
Forslag til betalingssatser (gebyrer og brukerbetalinger) for 2025 er brukt som grunnlag i utarbeidelsen av budsjettet. Til grunn for forslaget ligger lønns- og prisvekst som foreslått i forslag til statsbudsjett, vektet til en økning på cirka 4,1 %. Alle satser er i tillegg vurdert særskilt. Kommunen har over tid hatt et økende gap mellom kommunens inntekter og utgifter knyttet til gebyrer og brukerbetalinger. Dette skaper et økende press i tjenestene for å overholde budsjettene når dette ikke samsvarer. Enkelte satser er derfor justert med annen faktor blant annet for å få en mer korrekt sammenheng mellom kommunens inntekter og utgifter.

Den generelle promillesatsen for eiendomsskatt er foreslått satt til 4,0 for boliger og fritidsboliger, og 7 promille for næringseiendommer i 2024. Dette lå til grunn i tidligere vedtatte økonomiplan.

Vi har betydelige verdier gjennom eierandeler i selskap med økonomisk formål. Budsjettforslaget innebærer en økning av utbytte i tråd med kommunens utbyttepolitikk og signaler fra selskapene.

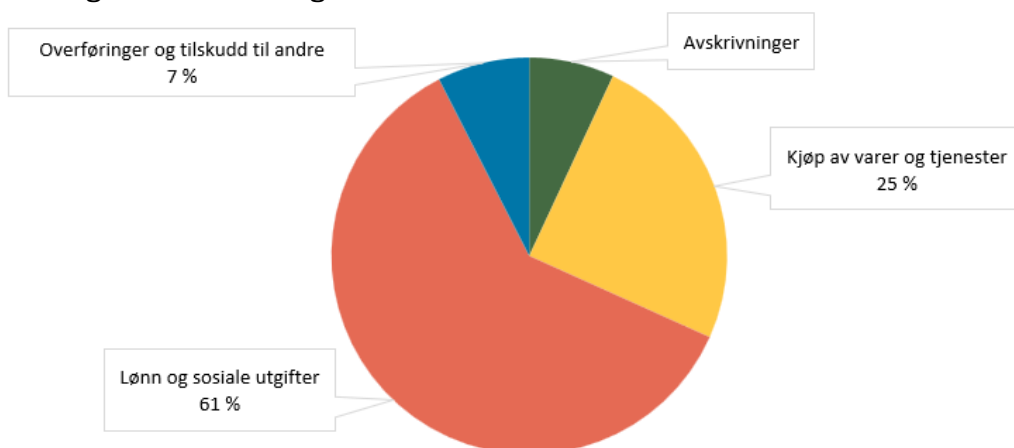
Budsjetterte avdragsutgifter oppfyller prognose for kommunelovens krav om minimumsavdrag og handlingsregelen for investering knyttet til gjeld og frie inntekter. Netto rente- og avdragsbelastning ved å betjene lånegjeld forventes å øke kraftig gjennom økonomiplanperioden.

Fordeling av kommunens inntekter



Diagrammet viser fordeling av kommunens inntekter fra årsregnskapet i 2023.

Fordeling av kommunens utgifter



Diagrammet viser fordelingen av kommunenes utgifter fra årsregnskapet i 2023.

Driftsinntekter

Etter regjeringens forslag i statsbudsjettet kan de frie inntektene til kommunen settes til 1 776,7 millioner kroner i 2025.

Veksten i de frie inntektene må dekke følgende oppgaveendringer:

Oppgave	Kristiansund (tusen kroner)
Maksimal foreldrebetaling 2 000 kroner pr måned - helårseffekt	6 892
Gratis halvdagsplass SFO for tredje trinn - helårseffekt	4 423
Ny opplæringslov	244
Nytt prøvegjennomføringssystem	-23
Vaksinasjon mot covid-19 og pneumokokk	873
Økonomiske sosialhjelp	139
Minstesats kvalifiseringsprogrammet - helårseffekt	76
Pensjon fosterforeldre	291
Overgangsordning for spesialiserte fosterhjem	39
Opptappingsplan for psykisk helse og rus	615
Økt bemanning barnehage	1 075

Skatt og rammetilskudd

Kommunens samlede rammetilskudd for 2025 er basert på 24 575 innbyggere og er beregnet til 910,2 millioner kroner. Tilsvarende i fjor var på 825,5 millioner kroner for 24 240 innbyggere 1. juli i 2023.

Gjennom utgiftsutjevning i rammetilskuddet kompenseres kommunene for ulike behovsstruktur, som for eksempel demografiske, geografiske og sosiale forskjeller. Fordi Kristiansund er en relativt lettdrevet kommune, gir utgiftsutjevningen en reduksjon i rammetilskuddet. Indeks lavere enn 1 indikerer at utgiftsbehovet er lavere enn landsgjennomsnittet, og for Kristiansund er denne på 0,98047 i 2025. Gjennom utgiftsutjevningen trekkes kommunen for 15,7 millioner kroner i 2025. [Regjeringen om utgiftsutjevning i rammetilskuddet \(regjeringen.no\)](https://regjeringen.no/utgiftsutjevning-i-rammetilskuddet).

For å kunne gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne omfordeler skatteinntektene mellom kommunene gjennom såkalt inntektsutjevning. Kommunens skatteinntekter er beregnet til 889,7 millioner kroner. Kristiansund har skatteinntekter under landsgjennomsnittet.

Kommuner med skatteinntekter mellom 90 % og 100 % av landsgjennomsnittet per innbygger, blir kompensert for 62 % av differansen mellom egen skatteinnngang og landsgjennomsnittet. Kommuner med skatteinntekter under 90 % av landsgjennomsnittet per innbygger, får en tilleggskompensasjon på 35 % av differansen mellom egne skatteinntekter per innbygger og 90 % av landsgjennomsnittet. Ettersom man også er med å finansiere for tilleggskompensasjonen, blir netto kompensasjon lavere for denne ordningen. Kommunen har skatteinntekter per innbygger som tilsvarer 86,5 % av landsgjennomsnittet, som utløser begge kompensasjonene. Det er budsjettet med en inntektsutjevning på om lag 89,3 millioner kroner for 2025. Inntektsutjevningen inntektsføres under rammetilskuddet.

Nye Kristiansund kommune har fått et inndelingstilskudd via rammetilskuddet som følge av sammenslåingen mellom Frei og gamle Kristiansund kommuner. Med dagens inndelingstilskudd får den nye sammenslåtte kommunen beholde tilskudd som om den fortsatt var to (eller flere) kommuner i 15 år etter sammenslåingen, før inndelingstilskuddet trappes ned over 5 år. Inndelingstilskuddet er på om lag 5,0 millioner kroner. I 2026 er vi forespeilet et inndelingstilskudd på 2,5 millioner kroner.

Inntektsgarantiordningen er et sikkerhetsnett for at ingen kommuner skal oppleve stor nedgang i rammetilskuddet fra ett år til ett annet. Tilskuddet finansieres av alle kommuner, og tildeles til de kommunene som har en lavere vekst enn 400 kroner per innbygger i forhold til landsgjennomsnittet. I 2024 ble det et trekk på om lag 1,8 million kroner. I 2025 er anslaget på trekk om lag 2,9 millioner kroner.

Tabellen under viser utviklingen av frie inntekter fra skatt og rammetilskudd.

Poster	2019	2020	2021	2022	2023
Andel av totale inntekter (prosent)	63,7	63,3	66,0	65,2	60,0
Skatt og rammetilskudd per innbygger (kroner)	55 330	56 603	61 628	64 504	64 858
Andel av driftsutgifter som dekkes av skatt og rammetilskudd (prosent)	63,8	65,4	67,1	65,1	60,0

Gebyrer og brukerbetaling

Mange av kommunens tjenester finansieres gjennom gebyrer og brukerbetaling. Dette skjer både som selvkost og delfinansiering. Utgangspunktet for all forvaltning er at innbyggere ikke kan pålegges å yte til fellesskapet uten at dette er hjemlet i lov. Der Kristiansund kommune er forvalter eller eier av varer eller tjenester som innbyggerne er forpliktet til å benytte seg av, kreves det følgelig lovhjemmel for å kunne kreve betaling. Detaljer fremgår av kommunens betalingssatser.

Selvkostområdene følger de føringer som er gitt i den nye kommunelovens § 15-1 om selvkost. Selvkostområdene omfatter vann, avløp, renovasjon (ved ReMidt IKS), feiing, skolefritidsordning samt byggesaksbehandling. For gebyrer innenfor selvkostområdene foretar kommunen etterkalkulasjon. Beregningene framgår av selvkostkalkylen. Dette besørger at inntektene ikke overstiger kommunens selvkost. Eventuelle overskudd eller underskudd i selvkostregnskapet føres mot selvkostfond.

Beregningene som ligger til grunn for selvkostområdene ligger i vedlegg til saken, sammen med satsene for øvrige brukerbetaling og egenandeler for bruk av kommunale tjenester.

Eiendomsskatt

Kommunene har få muligheter til å påvirke inntektene sine, men eiendomsskatten er en av disse mulighetene. Det har vært en rekke endringer i eiendomsskattelova de siste årene som har innsnevret kommunens handlingsrom innen eiendomsskatten. Fra og med 2021 har Stortinget vedtatt at maksimal sats for boliger og fritidseiendommer blir satt til 4 promille, etter nedtrapping fra 7 promille og 5 promille. Dette betyr at kommunen har begrenset handlingsrom for å bruke eiendomsskatten videre i den lokale prioriteringen og politikken.

Det forutsettes en samlet inntekt fra eiendomsskatt på 121,0 millioner kroner i 2025.

I kommunedirektørens forslag til handlingsprogram er promillen på boliger og fritidseiendommer satt til 4,0 promille i 2025, mens promillen for næringseiendommer settes til 7 promille.

Promillen for boliger og fritidseiendommer er i 2025 satt til 4 promille for å dekke opp for økte rente- og avdragsutgifter knyttet til nye skoler og sykehjemsplasser, slik foreslått i forrige handlingsprogram.

Ut fra anslag på endring i eiendomsverdier fra 2024 til 2025, forventes det en vekst som utgjør 9,5 % i eiendomsskatteinntektene. Dette gir en økning på 7,1 millioner kroner.

Utbytte

Det er budsjettet med 9 millioner kroner i utbytte fra NEAS i 2025.

Fra Vikan Eiendom AS er det budsjettet 9 millioner kroner i 2025.

Fra Kristiansund Næringspark AS antas det i 2025 et utbytte på 20 millioner kroner. Dette henger sammen med salg av eiendom fra selskapet.

Andre statlige overføringer

Inntektene fra andre statlige overføringer fordeler seg slik i budsjettet for 2024:

- Integreringstilskudd: 128,8 millioner kroner.
- Havbruksfond: 5,9 millioner kroner.
- Rentekompensasjon fra Husbanken: 5,4 millioner kroner.

De siste årene har integreringstilskuddet som føres under andre statlige overføringer vært en stor inntektskilde. Integreringstilskuddet går til arbeidet med bosetting og integrering av flyktninger.

Driftsutgifter

Lønn og pensjonskostnader

Lønn er kommunens største kostnadsdriver og utviklingen i pensjonskostnadene har forsterket dette. I forslag til statsbudsjett for 2025 er det anslått en årslønnsvekst på 4,5 %.

De årlige premiene til pensjon har de siste årene økt betydelig, og er en av kommunens største utgiftsposter.

Kommunen betaler årlig inn en pensjonspremie til sine 2 pensjonsleverandører - Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). Samtidig beregnes netto pensjonskostnad, som regnskapsføres på grunnlag av et sett kriterier som fastsettes av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD). Netto pensjonskostnader har til nå de fleste år vært lavere enn de faktiske pensjonspremiene som kommunen betaler inn. Differansen mellom innbetalt premie og netto pensjonskostnad betegnes som premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Siden oppstart av denne ordningen i 2001 og frem til i dag, har effekten medført en fiktiv inntektsføring hvert år i driftsregnskapet. Det akkumulerte premieavviket skal frem i tid kostnadsføres (amortiseres) i driftsregnskapet i henhold til gjeldende amortiseringsprinsipper.

Premieavvik ble opprinnelig innført for at kommunene over tid skulle få en jevnere utvikling av pensjonskostnadene, men en kombinasjon av lave renter og høy lønnsvekst har medført en ensidig effekt i driftsregnskapet mot høyere premieavvik over en periode. Premieavviket har frem til og med 2010 vært amortisert over 15 år. Premieavvik oppstått fra og med 2011 amortiseres over 10 år. Premieavvik som oppstår fra og med 2014 skal amortiseres over 7 år. KMD har med dette strammet ytterligere inn på ordningen.

Varer og tjenester

Den kommunale deflatoren ligger til grunn for stipulert prisvekst. Den kommunale prisveksten er beregnet til å være 3,5 % i 2025.

Finansposter

Avkastning finansforvaltning og renteinntekter

Det er lagt til grunn en finansforvaltning i samsvar med handlingsreglene i finansreglementet for kommunedirektørens forslag til handlingsprogram.

Det budsjetteres med en avkastning på kommunens innskuddsmidler på

- 4,30 % i 2025
- 3,75 % i 2026
- 3,70 % i 2027
- 3,70 % i 2028

Rente- og avdragsutgifter

Den høye investeringsaktiviteten de siste årene har medført at lånegjelden har økt betydelig. Det medfører økte utgifter til renter og avdrag, samt driftsutgifter for de investeringene som øker kapasitet og volum til tjenesteproduksjon. Økt lånegjeld har redusert handlefriheten og gjør økonomien mer sårbar i årene framover.

Kommunens lånegjeld vil være om lag 4,0 milliarder kroner ved utgangen av 2024. Forslaget til investeringsprogram innebærer videreføring av vedtatte investeringer i gjeldende økonomiplan. Med forslaget som foreligger vil gjelden øke mye i løpet av handlingsprogramperioden.

Om lag 40 % av lånegjelden vil ha rentebinding lenger enn ett år ved inngangen til 2025. Gjennom økonomiplanperioden vil mellom 30 % og 70 % være rentebundet, i tråd med kommunens finansreglement.

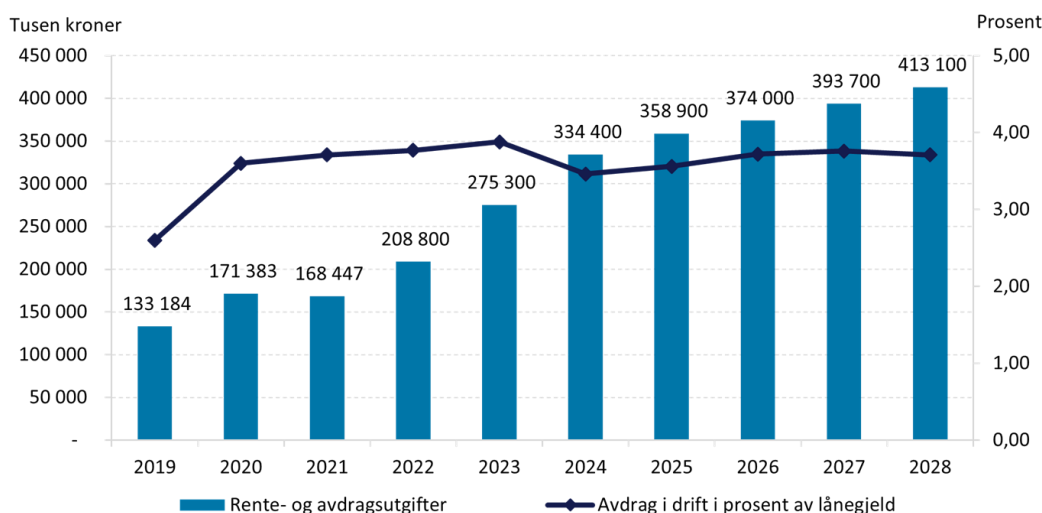
Følgende rentesatser er lagt til grunn for kommunens kortsiktige lån i økonomiplanperioden

- 4,40 % i 2025
- 3,85 % i 2026
- 3,70 % i 2027
- 3,70 % i 2028

Rentesatsene baserer seg på anslag fra kommunalbanken og markedet om budsjettrenter for perioden 2025-2029. Norges Bank holder mest sannsynlig renten uendret ut 2024. De indikerer at det kommer to til tre rentekutt i løpet av 2025. Rentemarkedet tror det kommer flere. Det er nå et ikke ubetydelig avvik mellom disse forventningene utover i planperioden, og en legger til grunn beste estimat for renteutviklingen i perioden fremover på gjeldende tidspunkt.

Det legges til grunn at byggelånsrentene, der lånerenten i store investeringsprosjekter blir ført på prosjektet, vil utgjøre en betydelig del mot slutten av økonomiplanperioden. Det fører til lavere belastning på renteutgiftene i driftsbudsjettet i byggeperioden og tilsvarende dyrere prosjekter.

Grafen og tabellen nedenfor viser de siste 5 regnskapsårs utvikling av kommunens rente- og avdragsutgifter, samt utviklingen i økonomiplanperioden.

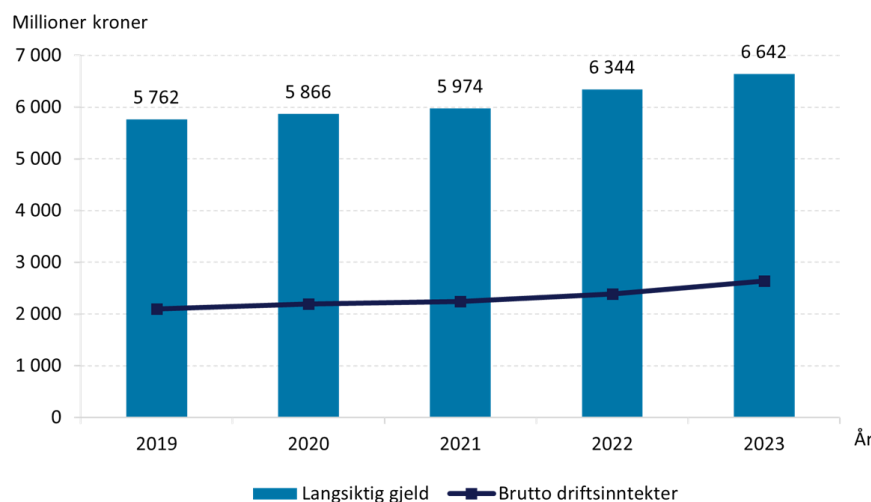


Poster	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Antatt lånegjeld per 31.12 (million kroner)	3 013,9	3 235,6	3 399,3	3 609,7	3 747,8	4 106,0	4 637,7	4 862,5	5 130,0	5 447,4
Driftsinntekter (million kroner)	2 099,0	2 193,4	2 239,1	2 388,2	2 638,3					
Renteutgifter og avdrag i drift (million kroner)	133,2	171,4	168,4	208,8	275,3	334,4	358,9	374,0	393,7	413,1
Renteutgifter og avdrag i prosent av driftsinntekter	6,35	7,81	7,52	8,74	10,43					

Summen av renteutgifter og avdrag i drift har økt med 142,1 millioner kroner fra 2019 til 2023. Andel renteutgifter og avdrag i drift i prosent av driftsinntekter har økt med 4,08 prosentpoeng i samme periode. Avdragsutgiftene har økt med 67,0 millioner kroner i perioden 2019–2023. Dette skyldes høyere lånegjeld. Renteutgiftene har i samme periode økt med 75,1 millioner kroner. Dette skyldes en kombinasjon av høyere lånegjeld og høyere rentenivå. Gjennomsnittlig rentenivå for kommunens langsiktige lån i 2019 var 1,88 %. Rentenivået gikk ned som følge av pandemien, men har siden økt igjen til 3,31 % gjennomsnittlig rentenivå i 2023. I 2024 vil gjennomsnittlig rentenivå for kommunens langsiktige lån bli 4,06 %.

Antatt fallende rentenivå i kombinasjon med høyere lånegjeld eksponerer kommunen for høy risiko, spesielt om rentenivået øker. Ett prosentpoeng høyere lånerente vil teoretisk utgjøre mellom 44 og 50 millioner kroner i økte renteutgifter årlig i økonomiplanperioden. Det er viktig at kommunen øker avsetningene til disposisjonsfond for å kunne redusere konsekvensene for driften av kommunen ved renteoppgang. Om det ikke er midler tilgjengelig på disposisjonsfond, fører økte renteutgifter direkte til innsparingstiltak i drift, som i hovedsak betyr at kommunen må redusere tjenestetilbudet og antall årsverk.

Utvikling i renter og avdrag i kommunedirektørens forslag til budsjett framgår av bevilgningsoversikter - drift. Utvikling i lånegjelden framgår av kapittelet om investeringer.



Grafen viser utviklingen i langsiktig gjeld sammenlignet med utviklingen i brutto driftsinntekter i perioden 2019–2023. Langsiktig gjeld i grafen er faktiske regnskapstall inklusiv pensjonsforpliktelser. Under kapittelet om investering fremkommer utvikling i lånegjeld eksklusiv pensjonsforpliktelser.

Veksten i pensjonsforpliktelser og lånegjeld vil binde opp en stadig større andel av budsjettkraften, og dermed medføre utfordringer for kommunen knyttet til å finansiere ordinær tjenesteproduksjon. I tillegg til det som fremgår av grafen over vil også en økt lånegjeld medføre økte renteutgifter.

Driftsresultat

Netto driftsresultat er den enkeltstående viktigste indikatoren for økonomisk balanse i kommunene. Netto driftsresultat viser hvor mye av inntektene som er igjen når drifts- og finansutgiftene er betalt.

I økonomiplanperioden salderes negativt netto driftsresultat ved bruk av opparbeidet disposisjonsfond i tillegg til planlagte avsetninger for 2024. Det gjør at store deler disposisjonsfondet er bundet opp til dekning av negativt netto driftsresultat for å unngå ROBEK. Det er en uløst utfordring at det også er avgjørende for realisering av de store prosjektene med nye skoler, sykehjemsplasser, brannstasjon og kulturhus at kommunen får satt av midler tidlig i økonomiplanperioden for å dekke opp for økte finans- og driftsutgifter etter at investeringene er tatt i bruk.

[Les om ROBEK-registeret på regjeringen.no.](https://www.regjeringen.no)

For å sikre en forsvarlig formuesforvaltning og økonomisk handlingsrom skal kommunens driftsnivå tilpasses handlingsregelen om et netto driftsresultat på minimum 1,75 % av kommunens driftsinntekter over tid. Denne handlingsregelen klarer man ikke å oppfylle noen år i ny handlingsplan. Det pågår et stort arbeid med å komme i en posisjon hvor handlingsregelen oppfylles igjen, og at den økonomiske handleevnen er ivaretatt langsiktig.

Skjemaet bevilgningsoversikt - drift første ledd viser kommunens inntekter og hvordan disse disponeres. Linjen sum bevilgninger drift, netto viser hva som fordeles videre til rammeområdene i skjemaet bevilgningsoversikt - drift annet ledd. Bevilgningsoversikt - drift annet ledd viser nettobevilgning per rammeområde.

Netto driftsresultat svekkes kraftig i løpet av økonomiplanperioden. Det er et klart signal på at den økonomiske situasjonen og bærekraften til dagens tjenestetilbud svekkes. Årsaken til at netto driftsresultat svekkes er et stort investeringsvolum som øker rente- og avdragsutgiftene, samt at investeringer krever økte driftsutgifter til bemanning og drift. I tillegg har ikke driften fremholdt nødvendig omstillingstakt for å imøtekomme disse utfordringene.

Ved godkjenning av Handlingsprogram 2024–2027 var driftsinntektene til kommunen forespeilet å ligge på 7 500 millioner kroner totalt for alle de fire årene i perioden, samtidig som bevilgningen i drift, netto, over de fire årene ble budsjettet til 6 401 millioner kroner. I kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025–2028 er driftsinntektene forespeilet til å ligge på 8 053 millioner kroner, mens man budsjetterer med 6 700 millioner kroner i bevilgninger i drift.

Netto finansutgifter har en sterk økning. I Handlingsprogram 2024–2027 ble netto finansutgifter budsjettet til 1 267 millioner kroner samlet for alle fire årene i planperioden. I kommunedirektørens forslag for Handlingsprogram 2025–2028 er posten for netto finansutgifter for de fire neste årene budsjettet til 1 316 millioner kroner. Her ser man en økning på nærmere 50 millioner for den kommende planperioden sammenlignet med forrige.

Bevilgningsoversikt - drift

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomi- plan 2026	Økonomi- plan 2027	Økonomi- plan 2028
Rammetilskudd	-802 821	-825 522	-910 150	-871 969	-869 486	-869 540
Inntekts- og formueskatt	-779 996	-820 480	-889 747	-931 808	-931 808	-931 808
Eiendomsskatt	-107 753	-113 953	-121 027	-121 027	-121 027	-121 027
Andre generelle driftsinntekter	-108 843	-134 700	-140 162	-128 447	-94 413	-96 217
Sum generelle driftsinntekter	-1 799 413	-1 894 655	-2 061 086	-2 053 251	-2 016 734	-2 018 592
Sum bevilgninger drift, netto	1 615 079	1 603 005	1 766 306	1 741 066	1 695 393	1 669 473
Bunde fond i bevilgningsskjema 2.ledd	-	-1137	-7 027	-3 934	1 817	2 668
Avskrivninger	183 486	190 000	204 000	224 000	250 000	250 000
Sum netto driftsutgifter	1 798 565	1 791 868	1 963 279	1 961 132	1 947 210	1 922 141
Brutto driftsresultat	848	-102 787	-97 807	-92 119	-69 524	-96 451
Renteinntekter	-50 899	-34 300	-35 000	-32 000	-32 000	-32 000
Utbytter	-14 173	-38 000	-38 000	-18 000	-18 000	-18 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-	-	-	-	-	-
Renteutgifter	129 787	189 900	193 900	193 000	200 700	211 100
Avdrag på lån	145 500	152 000	165 000	181 000	193 000	202 000
Netto finansutgifter	210 215	269 600	285 900	324 000	343 700	363 100
Motpost avskrivninger	-183 486	-190 000	-204 000	-224 000	-250 000	-250 000
Netto driftsresultat	25 882	-23 187	-15 907	7 881	24 176	16 649
Disponeringer eller dekning av netto driftsresultat:						
Overføring til investering	0					
Avsetninger til bundne driftsfond	16 527	4 036	7 027	3 934	255	147
Bruk av bundne driftsfond	-19 615	-2 899		0	-2 072	-2 815
Avsetninger til disposisjonsfond	-	22 050	8 880			
Bruk av disposisjonsfond	-22 794			-11 815	-22 359	-13 981
Dekning av tidligere års merforbruk	-					
Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat	-25 882	23 187	15 907	-7 881	-24 176	-16 649
Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk)						

Økonomisk oversikt - drift

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomi- plan 2026	Økonomi- plan 2027	Økonomi- plan 2028
Politisk styring	18 538	15 818	17 976	16 506	17 926	13 506
Sentraladministrasjon	99 055	96 670	101 407	99 901	99 001	99 001
Felles avsetninger	-80 420	-14 827	-10 326	-18 999	-30 336	-41 298
PP-tjenesten	9 135	11 125	11 588	11 588	11 588	11 588
Grunnskoler	282 828	300 508	316 872	315 335	312 341	311 321
Barnehager	194 882	206 472	231 723	227 231	225 725	225 225
Barn-familie-helse	85 680	76 709	-	-	-	-
Barnevernstjenesten Kristiansund, Averøya og Gjemnes	-	-	54 729	53 929	53 339	53 339
Forebyggende helsetjenester	-	-	30 816	30 816	29 758	29 758
Fellestjenester helse og omsorg	40 385	35 224	77 756	78 176	55 176	55 176
Sykehjem	153 955	144 053	150 222	149 922	149 922	149 922
Hjemmetjenester	145 610	141 692	131 913	130 913	136 013	136 013
Psykisk helse og rus	49 713	41 029	43 293	43 293	43 093	43 093
Velferd	88 254	82 135	118 447	93 824	90 824	90 824
Bo og habilitering	176 580	179 175	176 032	175 436	173 436	165 436
Storhaugen helsehus	84 192	79 777	68 641	68 641	68 341	68 341
Legetjenester	72 257	56 528	74 411	72 361	71 393	71 875
Kultur	48 626	43 318	58 650	85 637	84 147	83 547
Kommunalteknikk	23 910	14 511	16 007	15 707	15 707	14 807
Plan og byggesak	8 343	6 083	6 336	6 336	6 336	6 336
Eiendomsdrift	48 870	33 341	32 049	27 149	25 249	25 249
Nordmøre Interkommunale brann- og redningstjeneste	30 686	21 567	23 306	23 206	22 906	22 906
Eksterne enheter	29 922	33 088	34 458	34 158	33 508	33 508
Sum bevilgninger, drift	1 610 999	1 603 005	1 766 306	1 741 066	1 695 393	1 669 473

Tilskudd og egenandeler

Forslag til handlingsprogram inneholder flere tilskudd til andre som hver på sin måte skal bidra til å nå konkrete og overordnede samfunns mål som definert i kommunens planverk. Tilskuddene kan være til frivillige lag og organisasjoner, interkommunale selskaper og andre interne og eksterne aktører. For interkommunale samarbeid som driftes i Kristiansund kommune er det kommunens egenandel som er oppgitt.

Interne og eksterne aktører	Tilskudd (tall i tusen)
Kristiansund Havnekaske	500
Sundbåtvesenet KF	6 464
Kirkelig Fellesråd	18 750
Kristiansund Stadion AS	1 150
Varde AS	2 411
Nordmøre krisesenter IKS	6 333
Kristiansund frivilligsentral	320

Frivillige lag og organisasjoner - kultur og idrett	Tilskudd (tall i tusen)
Atlanten Kunstis AS	2 028
Dahlehallen AS	1 094
Festspillene i Kristiansund	650
Friluftsrådet	261
Kristiansund FK	41
Kulturfabrikken Eiendom AS	620
Kristiansund symfoniorkester	75
Nordic Light Events AS	550
Operaen i Kristiansund AS	4 595
Nordmørsmusea AS	2 197
Nordvesthallen	300
Omsundet kunstgressbane	30
Minde Velforening	14
Kvalvik Forts Venner	14
Fritidsvennene	35
Ørnvika og Ånes Velforening	20
Kulturmidler	300
Kulturmidler allmenne kulturtiltak	600
Kulturmidler idrett og friluftsliv	950

Interkommunale samarbeid	Egenandel (tall i tusen)
Barnevern	31 079
PP-tjenesten	10 188
NIBR - Brann og redning *	18 480
Legevakt	27 223
Øyeblikkelig hjelp – sengeposter	5 146
NIUA - Nordmøre Interkommunale Utvalg mot Akutt forurensning	155
NIPR - Nordmøre Interkommunale Politiske Råd	1 130
IKT-ORKidé	14 903
Nordmøre interkommunale innkjøpssamarbeid	758
Regionalt Responssenter	4 500

*) Tall fra budsjett 2024.

Tall oppgitt som egenandel i interkommunale samarbeid er budsjett tall. Faktisk egenandel avregnes ved årsslutt eller i henhold til beskrivelsene i gjeldende avtale i det aktuelle samarbeidet.

Oppfølging av mål og premissene for bevilgningene skal skje innenfor rammene i handlingsprogrammet og kommunens eierrepresentanter må utøve sine verv i tråd med kommunens eierpolitikk.

[Eierskapsmeldingen omhandler kommunens eierpolitikk \(kristiansund.kommune.no\).](https://www.kristiansund.kommune.no/)

Investeringsbudsjett

Investeringsprogrammet for planperioden innebærer en investeringskostnad på 2,4 milliarder kroner. Ved utgangen av planperioden vil beregnet brutto lånegjeld eksklusiv pensjonsforpliktelser være på over 5,4 milliarder kroner.

De store investeringene i to nye barneskoler, økning av antall sykehjemsplasser og brannstasjon vil være økonomisk tunge løft. Renter og avdragsutgiftene vil beslaglegge en stor andel av driftsbudsjettet. Det er nødvendig at investeringene legger til rette for en effektiv tjenesteproduksjon som er tilpasset økte rente- og avdragsutgifter for at økonomien skal bli bærekraftig.

De største prosjektene fremover i økonomiplanperioden er bygging av ny barneskole på Goma, realisering av nytt sykehjem, samt bygging av ny brannstasjon. Bygging av ny barneskole på Frei er lagt inn på slutten av handlingsprogrammet, samt i årene som strekker seg ut over handlingsprogrammet.

I tillegg skal kommunen sammen med fylkeskommunen, Stiftelsen Nordmøre museum og Operaen i Kristiansund realisere et nytt opera-, museum- og kulturhus i Kristiansund - Normoria, med en ramme på 844 millioner kroner. Det nye kulturhuset er ikke lengre en del av kommunens investeringsbudsjett, da investeringen gjøres via et aksjeselskap - Normoria Eiendom AS. Selskapet tar opp egne lån, og kommunen og fylket stiller kommunal og fylkeskommunal garanti for lånene. Kristiansund kommune og Møre og Romsdal fylkeskommune vil over driftsbudsjettet dekke renter og avdrag på aksjeselskapets lån. Dette vil gå som et tilskudd via rammeområdet kultur, og er innarbeidet i økonomiplanen.

Finansieringsbehov

Investeringsbudsjettet inneholder flere større prosjekter som gjennomføres i samsvar med tidligere politiske vedtak.

Investeringsnivået i gjeldende økonomiplan for 2024–2027 er ambisiøst. Det er ikke funnet rom til større, nye investeringsprosjekter. Forslag til investeringsprogram fram til 2028 vil binde opp handlingsrommet for investeringene i perioden etter dette. Det signaliseres fra kommunedirektørens side at det ikke er rom for flere større prosjekt før allerede vedtatte investeringsprosjektene er gjennomført og økonomien tilsier at det er rom for flere prosjekter.

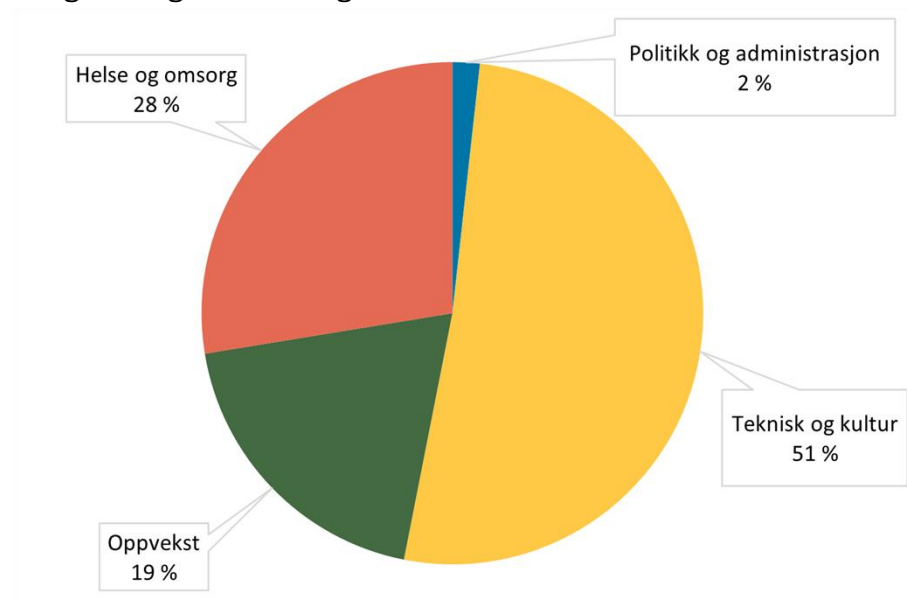
Tabellen under viser totale investeringer per rammeområde, mens de konkrete prosjektene er også gjengitt under hvert rammeområde i handlingsdelen.

Totale investeringer per rammeområde

Rammeområde (tall i tusen)	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomi-plan 2026	Økonomi-plan 2027	Økonomi-plan 2028
Politisk styring	5 000	5 700	5 700	5 700	5 700
Sentraladministrasjon	6 620	1 500	1 500	3 250	3 250
Eksterne enheter	4 200	2 475	2 800	3 300	650
PP-tjenesten	0	0	0	0	0
Grunnskole	228 577	217 790	5 500	25 500	206 000
Barnehager og opplæringstjenesten	1 800	2 000	0	0	0
Barnevernstjenesten i Kristiansund, Averøy og Gjemnes	0	0	0	0	0
Forebyggende helsetjenester	0	0	0	0	0
Fellestjenester helse og omsorg	12 097	300	3 500	3 500	3 500
Sykehjem	21 304	89 460	144 560	251 250	90 000
Hjemmetjenester	12 771	1 800	0	0	0
Psykisk helse og rus	0	4 000	4 000	4 000	4 000
Velferd	0	0	0	0	0
Bo og habilitering	13 049	27 710	0	0	10 200
Storhaugen helsehus	2 023	9 500	0	0	0
Legetjenester	1 233	650	0	0	0
Kultur	13 809	17 000	3 650	5 050	3 050
Kommunalteknikk	127 331	207 000	241 900	203 400	240 400
Plan og byggesak	0	0	0	0	0
Eiendomsdrift	52 747	114 550	34 940	22 000	22 000
Nordmøre interkommunale brann- og redningstjeneste	124 142	102 150	3 400	200	0
Sum investeringer	626 703	803 585	451 450	527 150	588 750

Tabellen viser sum investeringer per rammeområde, inkludert investeringer i aksjer og andeler, fratrasket tilskudd.

Kategorisering av investeringer



Diagrammet viser kommunens investeringer per sektor i løpet av økonomiplanperioden 2025-2028. Politikk og administrasjon 41,5 millioner kroner, Teknisk og kultur 1 214 millioner kroner, Oppvekst 457 millioner kroner og Helse og omsorg 652 millioner kroner.

Finansiering

Den største finansieringskilden er låneopptak. Alle prosjekter som kan lånefinansieres, er maksimalt lånefinansiert innenfor kommunelovens regler. Det vil si at det er ingen prosjekter som har egenfinansiering, utover lovpliktig finansiering av merverdிகompensasjon og tilskudd fra andre aktører.

Forslag til investeringsbudsjett i perioden 2025-2028 er på til sammen 2,4 milliarder kroner. Lånefinansieringen vil være på 1,9 milliarder kroner. Investeringsbudsjettet finansieres videre med merverdiavgiftskompensasjon, tilskudd fra eksterne aktører og egenkapital.

Bevilgningsoversikten for investering viser summen av investeringene i perioden 2025-2028 og hvordan disse er budsjettet finansiert. Det er kun budsjettet for første året i handlingsprogramperioden som er bindende av bystyrets vedtak. De øvrige årene angir mål, plan og retning, samt budsjettavsetninger for å nå disse.

Bevilgningsoversikt - investering

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomi-plan 2026	Økonomi-plan 2027	Økonomi-plan 2028
Investeringer i varige driftsmidler	369 486	654 503	802 885	503 750	581 450	613 650
Tilskudd til andres investeringer	1 964		0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	6 158	5 000	5 700	5 700	5 700	5 700
Utlån av egne midler	1 500	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	1 873	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	380 981	659 503	808 585	509 450	587 150	619 350
Kompensasjon for merverdiavgift	-48 444	-74 772	-125 000	-58 000	-78 000	-77 000
Tilskudd fra andre	-21 939	-32 800	-5 000	-58 000	-60 000	-30 600
Salg av varige driftsmidler	-65 079	-16 000	-20 000	-21 000	-21 000	-21 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0					
Utdeling fra selskaper	0					
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-1 873	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-295 564	-535 931	-658 585	-372 450	-428 150	-490 750
Sum investeringsinntekter	-432 899	-659 503	-808 585	-509 450	-587 150	-619 350
Videreutlån	38 320	80 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Bruk av lån til videreutlån	-38 320	-80 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Avdrag på lån til videreutlån	39 532	13 600	25 000	25 000	25 000	25 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-35 185	-13 600	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Netto utgifter til videreutlån	4 347	0	0	0	0	0

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomi- plan 2026	Økonomi- plan 2027	Økonomi- plan 2028
Overføring fra drift	0	0	0	0	0	0
Avsetning til bundne investeringsfond	8 621	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-12 949	0	0	0	0	0
Avsetning til ubundne investeringsfond	51 900	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	47 572	0	0	0	0	0
Fremført til inndeckning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0	0	0

Momskompensasjon

I tråd med gjeldende regler skal 100 % av momskompensasjon fra investeringsprosjekter inntektsføres i investeringsregnskapet. Momskompensasjonen er en del av finansieringen av investeringsprosjektene, sammen med lån og tilskudd. Kommunen kan ikke låne opp den delen av investeringsprosjektene som skal dekkes av momskompensasjon. Dette utgjør om lag 125 millioner kroner i 2025.

Egenkapital

Budsjettert egenfinansiering av investeringer er på om lag 18 % i 2024. Dette tilsvarer 141 millioner kroner, med 125 millioner kroner fra momskompensasjon og inntekter fra salg av eiendom på 16 millioner kroner som vedtatt for perioden.

Kommunedirektøren foreslår at det i forbindelse med prosjekteringene av de store investeringene utover i planperioden vurderes høyere grad av egenfinansiering gjennom salg av eiendom.

Tilskudd

For å stimulere kommunene til investeringer er det etablert ulike støtteordninger. Det er tre hovedkategorier tilskudd

- formålsbygg (Husbanken)
- spillemidler (fylkeskommunen)
- miljø (Enova)

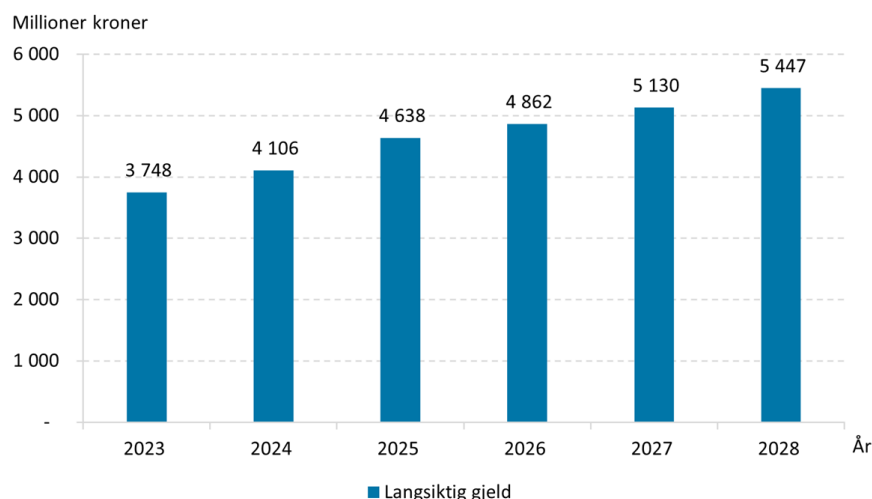
Felles for støtteordningene er at de mottas etter at prosjektet er ferdigstilt. Det er budsjettert med 153,6 millioner kroner i tilskudd i planperioden som føres direkte på prosjektene. Det tar ofte tid å få behandlet søknader om tilskudd, og noen tilskuddsgivere har krav om at det skal foreligge bystyrevedtak med finansiering før søknaden behandles. Vi søker om mer tilskudd enn det som ligger inne i handlingsprogrammet. Dersom søknader blir innvilget, vil det bli fremmet sak om justering av investeringsbudsjettene.

Prosjekt (tall i tusen)	2025	2026	2027	2027
Nytt sykehjem/flere sykehjemsplasser - husbanktilskudd	0	-58 000	-60 000	-27 000
Bo og habilitering, nye botilbud - husbanktilskudd	-3 900	0	0	-3 600
Frei Sykehjem nye vindu - ENØK-tilskudd	-1 100	0	0	0
Sum	-5 000	-58 000	-60 000	-30 600

Bruk av lån

Opptak av lån påfører driftsbudsjettet fremtidige rente- og avdragskostnader. Driftskostnader knyttet til startlån og selvkostinvesteringer finansieres gjennom brukerbetalinger og belaster ikke kommunens driftsbudsjett på samme måte.

I 2025 er det budsjettert med et låneopptak på 659 millioner kroner - eksklusive startlån og videreutlån. Videre i planperioden tas det opp lån på 372 millioner kroner i 2026, 428 millioner kroner i 2027 og 491 millioner kroner i 2028. Det foreslås en låneramme på 60 millioner kroner til startlån hvert år i perioden.



Grafen viser utviklingen i kommunens langsiktig gjeld, ekskludert pensjonsforpliktelser i perioden 2023 til 2028.

Lånegjelden 31.12.2023 var på 3,7 milliarder kroner. Den høye investeringsaktiviteten de siste årene har medført at gjelden har økt betydelig. Gjelden vil fortsette å øke i handlingsplanperioden. Ved slutten av planperioden vil beregnet brutto lånegjeld være i overkant av 5,4 milliarder kroner. Økte utgifter til renter og avdrag samt driftsutgifter i forbindelse med investeringer, reduserer handlefriheten og gjør driften eksponert for renteutgifter.

Det har vært fokusert mye på utviklingen i lånegjelden de siste årene. I tidligere økonomiplaner har kommunedirektøren foreslått reduksjoner i investeringssiden med mål om å ha en bærekraftig utvikling av gjeldsnivået. Foreslåtte investeringsprogram bygger i hovedsak på gjeldende økonomiplan med store investeringer. Finansutgiftene vil gå opp i årene som kommer, og vi må ha en balanse mellom de driftsutfordringene vi har og hvor mye vi må sette av på budsjettene til finansutgifter.

Framover vil det bli viktig med nøye vurderinger av hvilke investeringsprosjekter som vedtas, og at det arbeides med å tilpasse driftsnivået for finansiere utgiftene til økt gjeld.

HANDLINGSDDEL

TJENESTEOMRÅDENE

Felles for tjenesteområdene

Handlingsdelen beskriver status, utfordringer og mål samt prioriteringer i fireårsperioden for sektorene. I tillegg gis det en beskrivelse av sentrale styringsdata, økonomiske rammer og drifts- og investeringstiltak for rammeområdene.

Målene for sektorene er hentet fra satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel. Alle sektorene har ansvar for å følge opp satsingsområdene, da vi må arbeide sammen på tvers av rammeområder for å oppnå den utviklingen vi ønsker. Det er imidlertid gjort en vurdering av hvilke hovedmål som er særlig relevante for hver enkelt sektor.

Styringsdata på rammeområdene viser kommunens mer-/ mindreforbruk sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9 (K9).

Organisatoriske endringer

De kommunale tjenestene er administrativt organisert i 4 sektorer med underliggende rammeområder. Enhetene innenfor rammeområdene yter tjenester som er svært ulike, men det er likevel behov for samordning og koordinering for å oppnå best mulig tjenestekvalitet og brukertilfredshet. Rammeområdene kan betraktes som en organisatorisk struktur for tjenesteytingen. Denne strukturen ligger også til grunn for bystyrets fordeling av økonomiske ressurser gjennom budsjettet.

Utover den tradisjonelle linjeorganiseringen er det etablert tverrfaglige team og prosjekter som ivaretar helheten i tjenester og saker som er i skjæringen mellom sektorer, rammeområder, enheter og fag. Staten utfordrer både seg selv og oss som kommune på bedre samhandling mellom tjenester.

I løpet av handlingsprogramperioden har vi ambisjoner om en vesentlig innovasjon og omorganisering av kommunens administrasjon. Mens vi i 2024 vedtok nytt delegeringsreglement, splittet Barn - familie - helse fra barnevernet og iverksatte flyttingen av ressurser i oppvekst nærmere brukerne gjennom "vi skal være der barna er", vil vi i planperioden se på en radikal omstilling av våre lederressurser.

Innen våre tyngre tjenesteområder er det naturlig å se på hvordan våre største enheter er organisert og hvordan sentraladministrasjonen skal støtte disse innenfor personalhåndtering, økonomi og tjenesteutøvelse.

POLITIKK OG ADMINISTRASJON

Status og utfordringer

Fremoverlent og kompetent inn i 2025

Vi fortsetter å være fremoverlent og kompetente inn i 2025. Dette er nøklene for å møte utfordringene som kommer, som beskrevet i utfordringsbildet i kommuneplanens samfunnsdel. Den reviderte samfunnsdelen blir behandlet og forhåpentligvis vedtatt i 2024, og vi fortsetter med samme fremoverlente tilnærming mot 2030.

Politisk styring

I 2025 vil fokuset i politisk styring fortsatt være på å effektivisere rutiner for møtebehandling og forbedre servicen til folkevalgte. Vi fortsetter å rulle ut nye digitale verktøy som skal gjøre oss mer effektive og transparente i den demokratiske prosessen.

Sentraladministrasjon

Sentraladministrasjonen opprettholder sin prisvinnende forvaltningspraksis og jobber aktivt med utvikling og forbedring. I 2025 videreutvikler vi månedsrapportene for å styrke ledelse og styring i hele kommunen. Med fokus på klimabudsjett og klimaregnskap i 2024, vil vi i 2025 gjøre denne informasjonen enda mer tilgjengelig for både folkevalgte og innbyggerne.

Utviklingen i Kristiansund i 2024

2024 har vært et år med betydelige fremskritt for Kristiansund. Byen har vært gjennom flere viktige prosjekter som har bidratt til både økonomisk vekst og forbedring av livskvaliteten blant våre innbyggere og ikke minst våre tilflyttere. Campus er en viktig institusjon i så måte.

Økonomi og tjenesteutøvelse

Våre ambisjoner for god tjenesteutøvelse er fortsatt høye, men den økonomiske situasjonen er anstrengt. Vi fortsetter det systematiske arbeidet med kvalitetsutvikling, avvikshåndtering og varsling. Internkontrollen styrkes ytterligere, og vi tar både administrasjonens og politikkenes innsikt i virksomheten på alvor.

I 2025 vil kommunedirektøren fortsette evalueringen av lokale særavtaler og ordninger for å tilpasse dem til sentralt lov- og avtaleverk. Bruken av IKT-løsninger og fagsystemer optimaliseres videre, og virksomhetsstyringssystemet sikrer at ledelsen har full oversikt over tverrsektorielle prosesser og prosjekter, noe vi fikk en utmerkelse fra FN for i India i oktober 2024. En enestående og utrettelig innsats fra samfunnsutviklingsenheten med Vibeke Grønvik i virksomhetsstyringens fører sete har gitt resultater. Takk.

Spareprosjekt og investeringer

Spareprosjektet fra 2019 til 2022 har delvis nådd sine mål, men vi ser fortsatt behov for å finne ytterligere handlingsrom i 2025 for å kunne gjennomføre nødvendige investeringer de kommende årene. Kommunesektorens økonomiske rammevilkår, som ble veldig tydelige i 2024, truer også våre fremtidsambisjoner.

Stabs- og støttefunksjoner

Stabs- og støttefunksjonene vil fortsette å sikre saksbehandling og oppfølging av enhetene, med klarhet i ansvars- og myndighetsforhold. Forvaltningskulturen i kommunen skal forbedres gjennom bedre kommunikasjon med brukerne. Lederutvikling og sykefraværsoppfølging har vært prioritert, og vi vil fortsette kompetansebyggingen på dette området. Å følge arbeidstilsynets anbefalinger for å forbedre arbeidsmiljøet har gitt resultater, og vi har over en lang periode hatt et nedadgående sykefravær.

Saksbehandling og kapasitet

Reduksjonen i saksbehandlingskapasiteten, som ble vedtatt av bystyret i 2019, er fortsatt en utfordring i 2025. Rådgiverkapasiteten er spesielt utfordrende, og dette vil bli nærmere utredet i løpet av ultimo 2024 og inn i 2025 i forbindelse med en administrativ omorganiseringsprosess.

Til tross for at vi har klatret på Kommunebarometeret målinger, ligger vi fortsatt på 123. plass. Å ha klatrer 101 plasser innen saksbehandling er fantastisk. Vi må derimot fortsette å jobbe med å delegere og organisere oppgavene mer effektivt for å forbedre denne rangeringen, noe vedtaket av nytt delegeringsreglement i 2024 forhåpentligvis vil understøtte.

Videre utvikling

Vår ambisjon om utvikling for kommunen er fortsatt høy, og det krever en god og kunnskapsbasert samhandling mellom politikk og administrasjon. I 2025 vil vi fortsette med dette fokuset, og med hjelp av den nye forskningsressursen vil vi kunne ta enda mer kunnskapsbaserte beslutninger.

Hovedmål for sektoren

Alle tjenesteområder har ansvar for å følge opp satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel. Oversikten under viser hva som er særlig relevant for sektoren Politikk og administrasjon.

SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE



Hovedmål

Vi skal samarbeide og samhandle på alle nivå - globalt, nasjonalt, regionalt og lokalt.

Strategier

- Vi skal inngå handlekraftige partnerskap og samarbeidsformer.
- Vi skal være en foretrukken og innovativ samarbeidspartner.
- Vi skal ha en god delingskultur og bidra med kunnskap og kompetanse på ulike arena.
- Vi skal styrke bolyst og bosteds- og næringsattraktivitet gjennom Nordmørssamarbeidet.
- Vi skal være et sterkt regionsenter i en samskapende region.
- Vi skal samarbeide aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet.

ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST



Hovedmål

Vi skal ha et inkluderende, bærekraftig og seriøst arbeidsliv.

Strategier

- Vi skal tilrettelegge for og støtte opp om, de som ønsker å skape og videreutvikle arbeidsplasser.
- Vi skal bidra til å utvikle bærekraftig og klimavennlig næringsaktivitet.
- Vi skal bidra til like muligheter for alle og sørge for at sårbare grupper ikke havner utenfor arbeidslivet.
- Vi skal bidra til trygge og gode arbeidsplasser for ungdom.

Hovedmål

Vi skal utøve god eierstyring.

Strategier

- Vi skal følge opp vedtatt eierpolitikk og eierstrategier.

Hovedmål

Vi skal være en økonomisk bærekraftig organisasjon med effektiv og god tjenesteproduksjon.

Strategier

- Vi skal arbeide målrettet for å oppfylle handlingsregler.
- Vi skal ha tjenestetilbud og strukturer tilpasset økonomisk handlingsrom.
- Vi skal legge demografisk utvikling til grunn for tjenester og prioriteringer.
- Vi skal ha et helhetlig og effektivt virksomhetsstyringssystem.

Hovedmål

Vi skal være en attraktiv og nyskapende arbeidsgiver.

Strategier

- Vi skal rekruttere, utvikle og beholde kompetente medarbeidere.
- Vi skal være en arbeidsplass for læring og utvikling.
- Vi skal bygge heltidskultur.
- Vi skal se mangfold som en ressurs.
- Vi skal utvikle kompetente ledere som også er gode samskapere.
- Vi skal benytte lønn som personalpolitisk virkemiddel.
- Vi skal ha fokus på tillitsskapende arbeid og vektlegge tillitsbasert ledelse.

GOD HELSE OG LIVSKVALITET



Hovedmål

Vi skal arbeide helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom.

Strategier

- Vi skal arbeide for tidlig innsats, tverrfaglig tilnærming og god samhandling.
- Vi skal tilrettelegge for virkemidler som bidrar til at innbyggerne tar gode valg for egen helse og livskvalitet.
- Vi skal legge til rette for at innbyggerne kan leve aktive og meningsfulle liv.
- Vi skal fremme psykisk helse i befolkningen.
- Vi skal sikre at personer som står i fare for å utvikle et rusproblem fanges opp og hjelpes tidlig.

Hovedmål

Vi skal gi innbyggerne grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester.

Strategier

- Vi skal sikre et variert tjenestetilbud, sammenhengende brukerforløp og god koordinering mellom ulike fagområder.

GOD UTDANNING



Hovedmål

Vi skal ha samordna og virkningsfulle forebyggende tjenester for barn og unge.

Strategier

- Vi skal ha inkluderende praksis i barnehager og skoler med vekt på læringsmiljø.
- Vi skal ta i bruk varierte opplæringsarenaer.
- Vi skal i vårt omstillings- og innovasjonsarbeid ha fokus på å være der barna er.

Hovedmål

Vi skal ha inkluderende, rettferdig og god utdanning for alle.

Strategier

- Vi skal bidra til at barn og unge utvikler relevant kompetanse for fremtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesrettede fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap.
- Vi skal være en pådriver for å utjevne kjønnsforskjeller på høyere og yrkesfaglig utdanning.
- Vi skal sikre en god overgang fra grunnskole til videregående skole, og sørge for at alle har et godt grunnlag for å fullføre videregående opplæring.

REN ENERGI TIL ALLE



Hovedmål

Vi skal være en energieffektiv kommune, som benytter fornybar energi, for å sikre det grønne skiftet.

Strategier

- Vi skal stimulere til fornybar energiproduksjon og frigjøring av energi.
- Vi skal stimulere til sikre og moderne energitjenester for alle.
- Vi skal energieffektivisere eksisterende bygg.
- Vi skal legge vekt på lav energibruk og lave klimagassutslipp ved nye utbygginger.

BÆREKRAFTIGE BYER OG LOKALSAMFUNN



Hovedmål

Vi skal ha bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for god og smart samfunnsutvikling.

Strategier

- Vi skal ha boliger som ivaretar ulike behov, befolkningsutvikling og endret alderssammensetning.
- Vi skal ha en arealstrategi som er fremtidsrettet.
- Vi skal bidra til gode og bærekraftige transportløsninger og tilrettelegge for tilfredsstillende veier, gang- og sykkeltraséer.
- Vi skal arbeide for et godt kollektivtilbud for alle.

Hovedmål

Vi skal være en fremtidsrettet, attraktiv og inkluderende kommune.

Strategier

- Vi skal benytte smarte og moderne løsninger, ha god infrastruktur og arenaer som stimulerer til utvikling.
- Vi skal ha en byutvikling med urbane kvaliteter og byrom som er tilgjengelig for alle.
- Vi skal bidra til å etablere gode møteplasser, grøntområder og turveinett som tilrettelegger for friluftsliv og aktiviteter i nærmiljøet.
- Vi skal være en trygg by og bidra aktivt i det kriminalitetsforebyggende arbeidet.

Hovedmål

Vi skal ha klima- og miljøperspektiv i alt vi gjør.

Strategier

- Vi skal bidra til omstilling til sirkulær økonomi.
- Vi skal kutte klimagassutslippene innen 2030 og arbeide for klimanøytralitet innen 2050.

Hovedmål

Vi skal ivareta naturmangfold og kulturminner, og sørge for balanse mellom vekst og vern.

Strategier

- Vi skal ta vare på og videreutvikle Kristiansund sitt særpreg og identitet som positive elementer i stedsutviklingen.

Hovedmål

Vi skal ivareta samfunnssikkerhet og beredskap ved kriser og alvorlige hendelser.

Strategier

- Vi skal ha beredskapsplaner som gjør oss i stand til å ivareta innbyggernes og andres liv, helse og grunnleggende behov.

FRED, RETTFERDIGHET OG VELFUNDERENDE INSTITUSJONER



Hovedmål

Vi skal ha god etisk standard på vår tjenesteyting og myndighetsutøvelse for å skape tillit og omdømme.

Strategier

- Vi skal etterleve kommunens verdigrunnlag og følge lover, regler og interne rutiner i forvaltningen av vårt samfunnsansvar.

Hovedmål

Vi skal være en åpen kommune.

Strategier

- Vi skal tilrettelegge for god medvirkning og dialog for folkevalgte, ansatte, brukere og innbyggere.
- Vi skal gjøre det enkelt å få informasjon og innsikt i kommunens tjenestetilbud og forvaltning.

LIVET I HAVET



Hovedmål

Vi skal bevare våre marine ressurser og bruker havet på en måte som fremmer våre naturgitte forutsetninger og bidrar til utvikling.

Strategier

- Vi skal legge til rette for videre satsing på blå-grønn næringsaktivitet.
- Vi skal bidra til at havrommet er en effektiv og miljøvennlig ferdselsåre.
- Vi skal arbeide aktivt for å redusere alle former for havforurensning og ivareta naturmangfoldet i havet.

Prioriteringer i planperioden

Sektoren vil fortsette å sette Kristiansund på kartet i alle sammenhenger som er prioriterte i vår kommuneplan. Klima, bærekraft, digitalisering og fremtidsrettede tjenester innen våre sektorer er en forutsetning for å være en kommune, en administrasjon og en politikk som står seg inn i årene som kommer. Kristiansund er sentral på alle arena hvor dette er et tema.

Sammen med våre nabokommuner jobber nå Nordmøre IPR med å kartlegge våre regionale utfordringer, noe som gjenspeiles i Nordmørsstrategien. Disse inngår i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel. Dette blir et viktig styringsdokument slik at administrasjonen får klare rammer for arbeidet med de politiske fokusområdene i denne bystyreperioden.

Vi leder fylkets bærekrafts- og digitaliseringsarbeid og inviteres på relevante nasjonale og internasjonale arena.

Kristiansund er representert i alle toneangivende strategiske fora nasjonalt og i FN internasjonalt.

Vi er kåret til Europas nest mest innovative by....selv om det var før pandemien.

Vi er #36 i det nasjonale kommunebarometeret.

Vi vant Framsiktprisen for Norges beste virksomhetsstyring, fikk "certificate of excellence" fra FN og vil fortsatt fokusere på å bli enda bedre på dette.

Vi leverer på smarte løsninger, innovasjon med egne IT-løsninger i bruk i hele Norge, og vi fortsetter arbeidet med å gjøre vår administrasjon og vår politiske organisering og gjennomslagskraft bedre.

Politisk styring

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter

- ordførers kontor
- politikere

Ordfører leder bystyrets og formannskapetets møter og er kommunens rettslige representant. Han er også byens fremste folkevalgte representant og byens ansikt utad. Området er tillagt kommunens vigselsmyndighet og ivaretar borgerlige vigsler.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2023	2022	2021	2020
100 Politisk styring	5,22	4,97	4,55	2,18
110 Kontroll og revisjon	- 0,22	- 0,34	-0,27	0,46
Sum	5,00	4,63	4,29	2,64

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for politisk styring, kontroll og revisjon var i 2023 95 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til å være 5 % mindre kostnadskrevende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et høyere utgiftsnivå med 5,0 millioner kroner i 2023 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	15 818	15 818	15 818	15 818
Tidligere vedtatte tiltak				
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-	-	-	-
Sum tidligere vedtatte tiltak	-	-	-	-
Konsekvensjusteringer	658	658	658	658
Lønns- og prisvekst 2024	658	658	658	658
Konsekvensjustert ramme	16 476	16 476	16 476	16 476
Nye tiltak				
Økte kostnader i forbindelse med valg	1 500	30	1 700	30
Redusere møteaktivitet i utvalg og råd med to møter per år per utvalg	-300	-300	-300	-300
Tiltak «Redusere møteaktivitet i utvalg og råd med to møter per år per utvalg» reversert	300	300	300	300
Politisk styring			-250	-3 000
Sum nye tiltak	1 500	30	1 450	-3 970
Ny ramme	17 976	16 506	17 926	13 506

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter	20 050	16 885	19 043	17 573	18 993	14 573
Brutto driftsinntekter	-1 512	-1 067	-1 067	-1 067	-1 067	-1 067
Netto ramme	18 537	15 818	17 976	16 506	17 926	13 506

Rammen for Politisk styring er styrket med økte kostnader i forbindelse med valgårene da kostnadene for rammeområdet er større disse årene enn dagens budsjett. Rammen er derfor styrket med 1,5 millioner kroner i 2025, og 1,7 millioner i 2027. Dette gjenspeiler et budsjett som tilsvarer faktisk kostnad i dag. Det er mulig å skape et økonomisk handlingsrom i gjennomføring av valg, men det fordrer at en endrer dagens praksis og tilgjengelighet.

Omfanget og ressurser til politisk struktur i kommunen er høyere enn kostragruppe 9. Med bakgrunn i sak 115/24 (24.10.24) er det lagt inn en nedjustering av antall møter for hovedutvalgene fra 8 til 6 møter per år med dagens politiske struktur. Dette vil gi en innsparing på 0,3 millioner kroner. Tiltaket ble reversert under bystyrets behandling av økonomiplan.

I forbindelse med kommunevalget i 2027 foreslås det en helhetlig gjennomgang av politisk struktur og bruke kommunelovens rammer som utgangspunkt. I en slik vurdering bør en blant annet gjennomgå samlet saksmengde i ulike utvalg, antall utvalg, og et effektivt kommunalt selvstyre. Det er lagt inn et årlig innsparingskrav til denne endringen i 2027 og 2028.

Videre er rammeområdet styrket med 0,6 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Egenkapitalinnskudd KLP	5 700	5 700	5 700	5 700
Sum investeringstiltak	5 700	5 700	5 700	5 700

Egenkapitalinnskudd

Kommunens egenkapitalinnskudd i KLP (Kommunal Landspensjonskasse) er i sin helhet lagt under dette rammeområdet. Innskuddet var på 5,7 millioner kroner i 2024, og er fremskrevet flatt de fire neste årene.

Sentraladministrasjon

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter

- kommunens administrative ledelse med tilhørende stabsfunksjoner innenfor
 - oppvekst
 - helse, omsorg og sosial
 - innkjøp, eiendomsskattekontor, økonomi, lønn og personal
 - IKT, sak/arkiv og kommunikasjon
 - samfunns- og næringsutvikling
 - samfunnssikkerhet og beredskap
 - virksomhetsstyring og kvalitetsarbeid
 - forsknings- og utviklingsarbeid
- politisk sekretariat
- kommuneadvokat
- servicetorg

Området har et gjennomgående fagansvar for hele organisasjonen, til forskjell fra de øvrige rammeområdene som har linjeansvar for sine respektive enheter.

Den administrative ledelsen og stabsfunksjonene tilrettelegger for politiske og administrative beslutningsprosesser, analyse- og utredningsarbeid, forvaltning og utvikling. Tjenestene bistår hele kommuneorganisasjonen samt innbyggere, folkevalgte, næringsliv og sentrale myndigheter.

Politisk sekretariat tilrettelegger for politiske styringsprosesser og sikrer at politiske råd og utvalg har gode arbeidsvilkår og gode beslutningsgrunnlag. Tjenesten er ansvarlig for gjennomføring av stortingsvalg og kommune- og fylkestingsvalg i kommunen. Tjenesten er også beredskapssekretariat for kommunens kriseledelse og politirådet i Kristiansund.

Kommuneadvokaten gir juridisk bistand til kommunens politiske og administrative organer, kommunale foretak og selskap samt stiftelser innenfor samtlige rettsområder. Tjenesten bistår også andre kommuner på Nordmøre i rettslige spørsmål.

Servicetorget bistår med informasjon og veiledning om alle kommunale tjenester, og er kommunens primære kontaktpunkt mot brukere og innbyggere.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2023	2022	2021	2020
120 Administrasjon	16,84	35,97	21,38	-6,24
Sum	16,84	35,97	21,38	-6,24

*Normert nivå = Landsgjennomsnitt korrigert for utgiftsbehov.

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenestoområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for administrasjon var i 2023 95 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 5 % mindre kostnadskreven å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenestoområdene hadde et høyere utgiftsnivå med 16,8 millioner kroner i 2023 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	95 670	95 670	95 670	95 670
Tidligere vedtatte tiltak				
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	1 012	612	612	612
Sum tidligere vedtatte tiltak	1 012	612	612	612
Konsekvensjusteringer	4 919	4 919	4 919	4 919
Budsjettrådgiver økonomiseksjonen (sak 71/24)	1 000	1 000	1 000	1 000
Omstillingstiltak: ingen innleie av sommervikarer Servicetorget (sak 71/24)	-65	-65	-65	-65
Omstillingstiltak: Redusere åpningstid sentralbord Servicetorget (sak 71/24)	-24	-24	-24	-24
Lønns- og prisvekst 2024	4 008	4 008	4 008	4 008
Konsekvensjustert ramme	101 601	101 201	101 201	101 201
Nye tiltak				
Redusere markedstilskudd Visit Nordvest	-500	-500	-500	-500
Reversering inntektssvikt IKT	-500	-1 000	-1 000	-1 000
Nedjustere deler av planlagt vekst i lærlingebudsjettet	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Tiltak «Nedjustere deler av planlagt vekst i lærlingebudsjettet» reversert	1 000	1 000	1 000	1 000
Økt tilskudd United Cities Internship Program	506			
Næringsfond	200	200	200	200
Øke tilskudd KNN	100			
Naturlig avgang Servicetorget			-900	-900
Sum nye tiltak	-194	-94	-2 200	-2 200
Ny ramme	101 407	99 901	99 001	99 001

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter	210 460	206 796	212 533	211 027	210 127	210 127
Brutto driftsinntekter	-111 405	-111 126	-111 126	-111 126	-111 126	-111 126
Netto ramme	99 055	95 670	101 407	99 901	99 001	99 001

Under bystyresak 71/24 ble rammeområdet styrket for å opprette ny stilling som budsjettrådgiver ved Økonomiseksjonen. Tiltaket er foreslått med helårsvirkning til 1,0 million kroner, som følge av forventede lønnskostnader i stillingen. Stillingen er en del av et team på 4 personer inkludert fagleder som i stor del jobber utadrettet og bidrar til blant annet økonomioppfølging av enheter. I samme sak ble det lagt inn en styrking til å opprette et ekstra årsverk til NII (Nordmøre interkommunale Innkjøpssamarbeid med en årlig kostnad for Kristiansund på 0,3 millioner kroner. Ekstra bevilgninger til tiltaket er tatt bort i forslag til ny økonomiplan. I samme bystyresak ble det også vedtatt at det ikke skal gjennomføres innleie av sommervikarer ved Servicetorget, samt å redusere åpningstidene for sentralbordet ved Servicetorget under sommermånedene juni, juli og august. Samlet gir dette et 0,09 millioner kroner i innsparing.

Det er lagt opp til å nedjustere deler av planlagt vekst i lærlingebudsjettet. Basert på antall lærlinger blir det nå lagt opp til at budsjettet legges til 3,2 millioner kroner i stedet for 4,2 millioner kroner som ligger til grunn i vedtatt økonomiplan. Tiltaket ble opprinnelig vedtatt i økonomiplan 2022–2025 med årlig vekst i budsjettet, og justert og videreført i økonomiplan 2023–2026. Endringen på -1,0 millioner kroner er derfor lagt inn i rammen fra 2025. Budsjettet legger fremdeles opp til vekst i antall lærlinger i forhold til 2024 budsjett (2,4 millioner kroner), men veksten samsvarer mer med realitetene. 1 million kroner til fagbrev på jobb i henhold til sak 113/24 ligger inn i denne rammen. Tiltaket ble reversert under bystyrets behandling av økonomiplan.

Under Handlingsprogram 2024–2027 ble IKT kompensert for inntektssvikt, denne kompenseringen blir nå reversert. Det er lagt inn en reduksjon i markedstilskudd til Visit Nordvest på 0,5 millioner kroner, fra dagens avtale som har en årlig kostnad på 1,3 millioner kroner. I tillegg foreslås en styrking på 0,5 millioner kroner for økt tilskudd til United Cities Internship Program (UCIP) i 2025. Sistnevnte er som følge av at budsjettet er for lavt i forhold til dagens avtale om tilskudd for 2025.

Servicetorget skal redusere bemanningen gjennom naturlig avgang. Dette betyr at når en ansatt går av ved pensjon, erstattes vedkommende ikke.

Rammeområdet er styrket med 4,0 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Sikring, rydding og tilgjengeliggjøring av eldre arkiv			1 250	1 250
Påkobla Assistent	1 500	1 500	2 000	2 000
Sum investeringstiltak	1 500	1 500	3 250	3 250

Eldre arkiv

Arbeidet med sikring, rydding og tilgjengeliggjøring av eldre arkiv fortsetter i fire år til. Prosjektet har dratt ut lengre i tid enn opprinnelig planlagt. Midlene (totalt 10 millioner kroner) fordeles dermed over en lengre periode. Det er ikke behov for midler i 2025 og 2026, da prosjektet allerede har midler i 2024 som kan overføres.

Påkobla Assistent

"Påkobla Assistent" er et strategisk KI-basert prosjekt som tar i bruk den fremvoksende teknologien rundt språkmodeller og kunstig intelligens. Ved hjelp av teknologier som naturlig språkprosessering (NLP) og maskinlæring vil "Påkobla Assistent" kunne finne mønstre og sammenhenger i store mengder data.

Målet med prosjektet er å utvikle et avansert verktøy for integrering og analyse av data fra kommunens sak- og arkivsystem (P360), lønns- og økonomisystemet, samt flere andre relevante datakilder. Assistenten vil benytte teknologier som naturlig språkprosessering (NLP) og maskinlæring for å identifisere mønstre og sammenhenger, og derigjennom gi verdifull innsikt til saksbehandlere, ledere og andre brukere av interne systemer.

Verktøyet vil være designet for å fungere som en digital hjelper til kommunens eksisterende systemportefølje, både leverandørstyrte og egenutviklede løsninger. Assistentens funksjonalitet vil bidra til effektivisering av driften, økt selvbetjeningsgrad for innbyggere og næringsliv, samt tilrettelegging for videre innovasjon innen kunstig intelligens i tråd med fremtidige reguleringer og teknologisk utvikling.

Dette tiltaket vil styrke kommunens evne til å drive datadrevet beslutningsstøtte og bidra til en smartere og mer ressursbesparende offentlig tjenesteutøvelse.

Verktøyet blir motoren for videre utvikling av kunstig intelligens-basert effektivisering og kvalitetsheving av kommunens tjenester, sammen med KS, Digi Møre og Romsdal og IKT-ORKidé.

Felles avsetninger

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter

- avsetning til lønnsoppgjøret
- inntektsføring av kalkulatoriske renter og avskrivninger fra selvkostområdene
- avskrivning av kommunens anleggsmidler
- andre felles utgifter på kommunenivå

Området blir benyttet til nødvendige avsetninger til formål som er felles for kommunen eller som ikke faller naturlig under et annet rammeområde.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	-20 921	-28 334	-35 504	-39 607
Tidligere vedtatte tiltak				
Nullstilling av ramme	20 921	28 334	35 504	39 607
Sum tidligere vedtatte tiltak	-	-	-	-
Konsekvensjusteringer				
Ny kalkulering selvkostrenter	-40 534	-46 206	-52 610	-59 192
Ny kalkulering selvkostavskrivninger	-40 494	-43 568	-48 410	-52 790
Lønnsoppgjør 2025 og prisvekst 4,1 %	70 684	70 684	70 684	70 684
Konsekvensjustert ramme	-10 326	-18 999	-30 336	-41 298
Nye tiltak				
-	-	-	-	-
Sum nye tiltak	-	-	-	-
Ny ramme	-10 326	-18 999	-30 336	-41 298

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter	109 119	190 000	193 674	205 001	219 664	208 702
Brutto driftsinntekter	-188 484	-175 173	-204 000	-224 000	-250 000	-250 000
Netto ramme	-79 365	-14 827	-10 326	-18 999	-30 336	-41 298

Felles avsetninger er et teknisk rammeområde uten enheter og ansatte. Budsjettområdet brukes til felles tiltak som gjelder hele kommunen, samt andre budsjettbehov som ikke naturlig hører inn under andre budsjettområder. Rammeområdet nullstilles for hvert år, og nye budsjettsummer beregnes og legges inn i tråd med budsjettforutsetningene som tilligger budsjettområdet.

Det er kalkulert nye kalkulatoriske renter og avskrivning for selvkostområdene basert på gjeldende balanseførte investeringer og forslag til investeringsprogram i kommende fireårsperiode.

Det er avsatt midler for lønnsoppgjøret og prisvekst for 2025 basert på anslått kommunal deflator fra statsbudsjettet (4,1 %). Avsetningen blir fordelt til de øvrige rammeområdene i løpet av 2025.

Investeringsbudsjett

Det er ikke foreslått investeringstiltak på rammeområdet i økonomiplanperioden.

Eksterne enheter

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter

- Kristiansund Havnekaske
- Kristiansund kommunale Sundbåtvesen KF
- Kirkelig Fellesråd
- Varde Arbeid og Inkludering AS
- Nordmøre Kriesesenter IKS

Rammeområdet består av overføringer til flere av kommunens eksterne enheter og skal ivareta viktige oppdrag for kommunen.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	33 088	33 088	33 088	33 088
Tidligere vedtatte tiltak				
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-1 571	-1 571	-1 571	-1 571
Sum tidligere vedtatte tiltak	-1 571	-1 571	-1 571	-1 571
Konsekvensjusteringer	1 381	1 381	1 381	1 381
Varde AS: deflator 4,1%	84	84	84	84
Nordmøre Kriesesenter IKS: deflator 4,1%	225	225	225	225
Sundbåtvesenet KF: deflator 4,1%	255	255	255	255
Kirkelig Fellesråd: deflator 4,1%	817	817	817	817
Konsekvensjustert ramme	32 898	32 898	32 898	32 898
Nye tiltak				
Frei kirke: behandling av råteskader	400			
Kirkelig fellesråd: bytte vegg i kremasjonsovn	550			
Kirkelig fellesråd: drenering ved kapellet Nordlandet gravsted		150		
Kirkelandet kirke: utbedring orgel		500		
Økning tilskudd kriesesenter	630	630	630	630
Havnekassen	-310	-310	-310	-310
5 nye varig tilrettelagt arbeid plasser Varde AS	290	290	290	290
Sum nye tiltak	1 560	1 260	610	610
Ny ramme	34 458	34 158	33 508	33 508

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter	29 921	33 088	34 458	34 158	33 508	33 508
Brutto driftsinntekter	0	0	0	0	0	0
Netto ramme	29 921	33 088	34 458	34 158	33 508	33 508

Overføringene til kommunens eksterne enheter er økt med den kommunale deflatoren på 4,1 % i tråd med anslagene for lønns- og prisvekst i statsbudsjettet, med unntak av Kristiansund Havnekaske grunnet en god økonomisk situasjon.

Kirkelig fellesråd fikk økt overføringene med 0,5 millioner kroner i forbindelse med bytte av vegg i kremasjonsovn. I tillegg er det lagt til grunn engangs styrking i budsjettet på 0,4 millioner kroner i forbindelse med råteskader ved Frei Kirke.

Kristiansund havnekassen får redusert sitt tilskudd tilsvarende 0,3 millioner kroner, da det er opparbeidet et disposisjonsfond over tid som kan benyttes i en periode.

Varde får en økning på 0,3 millioner kroner grunnet flere plasser til varig tilrettelagt arbeid.

Representantskapet for Nordmøre Kriesesenter IKS har vedtatt et budsjett som ligger høyere enn den årlige justeringen av deflator. Dette som følge av ansettelse av en ekstra person. Kristiansund kommune sin andel øker med 0,6 millioner kroner utover kompensasjon for ordinær lønns- og prisvekst.

Følgende tilskudd legges til grunn for kommunens enheter i budsjett- og økonomiplanperioden

- Kristiansund Havnekassen: 0,5 millioner kroner
- Kristiansund kommunale Sundbåtvesen KF: 6,4 millioner kroner
- Kirkelig Fellesråd: 18,7 millioner kroner
- Varde AS: 2,4 millioner kroner
- Nordmøre Kriesenter IKS: 6,3 millioner kroner

Investeringsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Fellesrådet - oppgraderinger etter plan	2 475	2 800	3 300	650
Sum investeringstiltak	2 475	2 800	3 300	650

Oppgraderinger etter plan

Fellesrådet har utarbeidet en prioriteringsliste over sine investeringsbehov, som er fordelt over økonomiplanperioden. I 2025 er de tre øverste tiltakene på listen innarbeidet.

- Energisparende tiltak i Kirkelandet kirke. Ny varme under kirkebenker, ny el-tavle i Kirkelandet kirke, 1,3 millioner kroner.
- Nytt gjerde ved Nordlandet kirke og restaurering av ornamentet på Nordlandet kirke, 0,875 millioner kroner.
- Ny universell utforming ankomst menighetssal Kirkelandet kirke, 0,3 millioner kroner.

I 2026 er følgende tiltak tatt inn:

- Energisparende tiltak i Kirkelandet kirke. Etterisolering og ny takpapp av yttertak og demping av kulderas på korvegg, 2,5 millioner kroner.
- Forprosjekt og bygging av redskapshus og garasje på Kirkelandet gravsted, 0,3 millioner kroner.

I 2027 er følgende tiltak tatt inn:

- Forprosjekt og bygging av redskapshus og garasje på Kirkelandet gravsted, 2,5 millioner kroner.
- Nye gulvfliser i våpenhuset til Nordlandet kirke. Utbedring av skade etter vanninntrenging, 0,7 millioner kroner.
- Utarbeid verne- og skjøtselsplan for Gomalandet gravsted. 0,1 millioner kroner.

I 2028 er følgende tiltak tatt inn:

- Renovere benker og gulvet i Nordlandet kirke, 0,3 millioner kroner.
- Anlegge ny urnelund på Nordlandet gravsted, 0,35 millioner kroner.

OPPVEKST

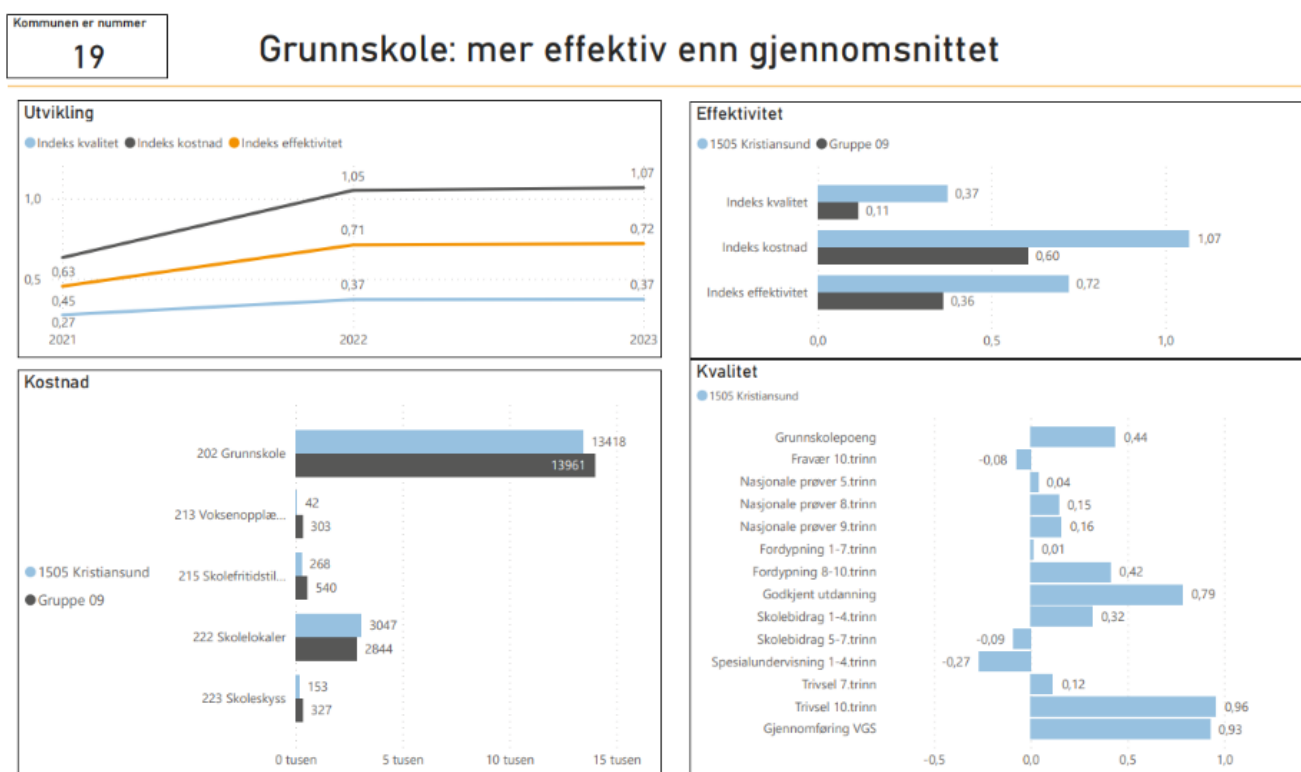
Status og utfordringer

Vi ser framtida i øynene hver dag

I kommunen bor det cirka 4 500 barn og unge mellom 0–18 år. Om lag 1 000 barn går i barnehage og cirka 2 650 elever i grunnskolen.

Alle barn og unge skal ha en god oppvekst med helsetjenester, barnehage tilbud, grunnskole, videregående skole, fritid og deltakelse, samt hjelp når de eller familien behøver det. Dette får vi til gjennom gode universelle kommunale tjenester, kompetente ansatte, samarbeid mellom tjenestene og med barna og foresatte. Ansatte i oppvekstsektoren jobber hver dag, for å sette barna i sentrum og fokusere på hvordan vi i fellesskap skal skape en god opplæring og oppvekst for våre barn og unge. "It takes a village to raise a child", og derfor må vi også fokusere på familier, fellesarenaer og sivilsamfunnet.

Våren 2024 gjennomførte Agenda Kaupang analyser av alle kommunale tjenester i Kristiansund. For oppvekstsektoren viser vi god kvalitet og økonomisk effektivitet. Ytterligere økonomiske innsparinger i sektoren kan ikke skje uten strukturelle endringer eller større omstillinger.



Illustrasjonen viser analysen av grunnskole.

Kilder: Agenda Kaupang.

Kommunen er nummer
100

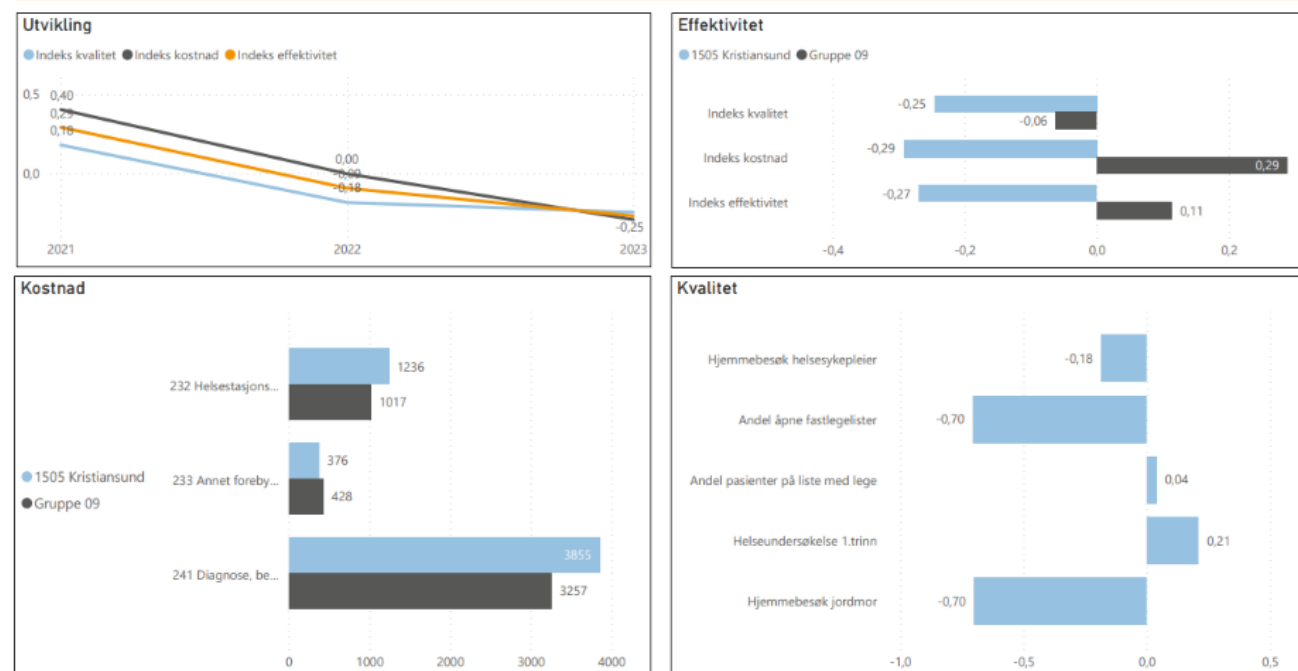
Barnehage: mer effektiv enn gjennomsnittet



Illustrasjonen viser analysen av barnehage.
Kilder: Agenda Kaupang.

Kommunen er nummer
254

Helse: mindre effektiv enn gjennomsnittet



Illustrasjonen viser analysen av helse.
Kilder: Agenda Kaupang.

Strukturelle endringer

Endringen i befolkningssammensetningen (demografi) er en av våre største utfordringer. Det krever at vi har offensive satsinger for å styrke bosetting og attraktivitet. Det krever også at vi tilpasser tjenestetilbudet og frigjør ressurser fra oppvekst til helse- og omsorgssektoren. Barnekullene blir mindre. Denne nedgangen har nå kommet inn i barneskolene

og vil også fremover bidra til et noe lavere elevtall, men dette modereres av økt mottak av flyktninger. Vi har gjennomført strukturendringer i barnehagesektoren, og er midt i strukturendring i skolesektoren med bygging av to nye skoler; ny skole til 400 elever på Goma og ny skole til 400 elever på Frei. Dette medfører nedleggelse av fire eksisterende skoler.

Omstilling - vårt største omstillingsarbeid

"Vi skal være der barna er!" - samordna og virkningsfulle forebyggende tjenester til barn og unge.

Nedgang i barnetall betyr også lavere inntekter til kommunen. Dette betyr at enhetene allerede nå driver tjenestene med trangere økonomiske rammer. Vi har over tid sett en økning i enkeltvedtak innen spesialpedagogikk og spesialundervisning i barnehager og skoler der Kristiansund kommune fra før ligger svært høyt, og det medfører at både barnehager og skoler har vansker med å holde sine budsjettammer. Vi har ny opplæringslov som fremmer tilpassa opplæring, det samordna og forebyggende arbeidet. For å kunne opprettholde god kvalitet i tjenestene til våre til barn og unge, kreves det at vi gjør modige grep. Vi utreder og prøver ut mer kunnskapsbaserte og innovative arbeidsmetoder som øker tidlig innsats, styrker kompetansen og sterkere fellesskap på de universelle arenaene der barna er - i helsestasjon, barnehager og skoler. Vi vil redusere sektoriseringen, fragmenteringen, byråkratiseringen og øke nærhet, trygghet og kapasitet ute i organisasjonen. Oppvekstplan for Kristiansund 2019–2027 gir målene. Vi øker tverrfaglig samarbeid innad i oppvekstsektoren, og med kultur og helsesektoren.

Oppvekstreformen er iverksatt, og kommunene har fått et større faglig og økonomisk ansvar for barnevernet. Målet med reformen er at kommunen skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging, at rettsikkerheten til barn og familier skal bli godt ivaretatt og at ressursbruken og oppgaveløsningen i barnevernet skal bli mer effektiv. Statens finansieringsmodell påfører kommunen vesentlige ekstrakostnader.

En høy andel barn og unge lever i lavinntektsfamilier, og det gir fare for økte sosiale forskjeller og utenforskap. Vi jobber for å hindre dette.

Kampen om kompetente medarbeidere

Oppvekstsektoren har god kompetanse, men det er færre kvalifiserte søkere til utlyste stillinger i sektoren. Vi vil ha flere profesjoner og fagfolk inn i grunntjenestene helsestasjon, barnehager og skoler, og mer tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid der.

Partnerskap

Vi må jobbe helhetlig i kommunen for å styrke Kristiansund sin attraktivitet og konkurransekraft som by og regionsenter for etablering og bolyst. Vi styrker partnerskapet rundt Campus Kristiansund med Oppvekstnettverk Nordmøre, universitet- og høyskoler, fagskolen i Møre og Romsdal, og aktører med behov for medarbeidere som tar både etablerte og nye høyere utdanninger på Campus.

6 høyskoler, universitet og fagskolen er per i dag etablert med studier på Campus Kristiansund.

Vi bør som regionens største arbeidsgiver etablere et vesentlig "utdanningsfond" for å styrke dynamikk mellom tilbud og etterspørsel etter utdanningstilbud ved Campus Kristiansund. Dette både for å rekruttere og beholde fagfolk i Kristiansund kommune, samle økonomiske virkemidler vi i dag har til fagutdanninger, etter- og videreutdanning, onboarding og kunne utvide dette framover. Dette forsterker kommunens arbeidsgiverstrategi "Kristiansund kommune - en attraktiv og nyskapende arbeidsgiver".

Vi bør vurdere strategisk etablering av noen kommunale fagmiljø på Campus Kristiansund. Dette vil kunne gi synergier, utvide kunnskapsmiljøene og styrke samfunnsutviklingen. Vi bør forankre dette i kommunens eiendomsstrategi.

Ytterligere innovasjon trengs mellom kommunen og Helse Møre og Romsdal, også innen oppvekst. Vi ser at kommunen og helseforetaket har overlappende oppgaver overfor barn- og unge. Vi vil flytte kompetanse og kapasitet framover i organisasjonen/e.

Hovedmål for sektoren

Alle tjenesteområder har ansvar for å følge opp satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel. Oversikten under viser hva som er særlig relevant for sektoren Oppvekst.

SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE



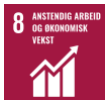
Hovedmål

Vi skal samarbeide og samhandle på alle nivå - globalt, nasjonalt, regionalt og lokalt.

Strategier

- Vi skal inngå handlekraftige partnerskap og samarbeidsformer.
- Vi skal være en foretrukken og innovativ samarbeidspartner.
- Vi skal ha en god delingskultur og bidra med kunnskap og kompetanse på ulike arena.
- Vi skal styrke bolyst og bosteds- og næringsattraktivitet gjennom Nordmørssamarbeidet.

ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST



Hovedmål

Vi skal ha et inkluderende, bærekraftig og seriøst arbeidsliv.

Strategier

- Vi skal bidra til å utvikle bærekraftig og klimavennlig næringsaktivitet.
- Vi skal bidra til like muligheter for alle og sørge for at sårbare grupper ikke havner utenfor arbeidslivet.
- Vi skal bidra til trygge og gode arbeidsplasser for ungdom.

Hovedmål

Vi skal være en økonomisk bærekraftig organisasjon med effektiv og god tjenesteproduksjon.

Strategier

- Vi skal arbeide målrettet for å oppfylle handlingsregler.
- Vi skal ha tjenestetilbud og strukturer tilpasset økonomisk handlingsrom.

Hovedmål

Vi skal være en attraktiv og nyskapende arbeidsgiver.

Strategier

- Vi skal rekruttere, utvikle og beholde kompetente medarbeidere.
- Vi skal være en arbeidsplass for læring og utvikling.
- Vi skal se mangfold som en ressurs.
- Vi skal ha fokus på tillitsskapende arbeid og vektlegge tillitsbasert ledelse.

GOD HELSE OG LIVSKVALITET



Hovedmål

Vi skal arbeide helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom.

Strategier

- Vi skal arbeide for tidlig innsats, tverrfaglig tilnærming og god samhandling.

GOD UTDANNING



Hovedmål

Vi skal ha samordna og virkningsfulle forebyggende tjenester for barn og unge.

Strategier

- Vi skal ha inkluderende praksis i barnehager og skoler med vekt på læringsmiljø.
- Vi skal ta i bruk varierte opplæringsarenaer.
- Vi skal i vårt omstillings- og innovasjonsarbeid ha fokus på å være der barna er.

Hovedmål

Vi skal ha inkluderende, rettferdig og god utdanning for alle.

Strategier

- Vi skal bidra til at barn og unge utvikler relevant kompetanse for fremtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesrettede fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap.
- Vi skal være en pådriver for å utjevne kjønnsforskjeller på høyere og yrkesfaglig utdanning.
- Vi skal sikre en god overgang fra grunnskole til videregående skole, og sørge for at alle har et godt grunnlag for å fullføre videregående opplæring.

REN ENERGI TIL ALLE



Hovedmål

Vi skal være en energieffektiv kommune, som benytter fornybar energi, for å sikre det grønne skiftet.

Strategier

- Vi skal legge vekt på lav energibruk og lave klimagassutslipp ved nye utbygginger.

BÆREKRAFTIGE BYER OG LOKALSAMFUNN



Hovedmål

Vi skal ha bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for god og smart samfunnsutvikling.

Strategier

- Vi skal ha boliger som ivaretar ulike behov, befolkningsutvikling og endret alderssammensetning.

Hovedmål

Vi skal være en fremtidsrettet, attraktiv og inkluderende kommune.

Strategier

- Vi skal benytte smarte og moderne løsninger, ha god infrastruktur og arenaer som stimulerer til utvikling.
- Vi skal ha en byutvikling med urbane kvaliteter og byrom som er tilgjengelig for alle.
- Vi skal bidra til å etablere gode møteplasser, grøntområder og turveinett som tilrettelegger for friluftsliv og aktiviteter i nærmiljøet.
- Vi skal være en trygg by og bidra aktivt i det kriminalitetsforebyggende arbeidet.

Hovedmål

Vi skal ha klima- og miljøperspektiv i alt vi gjør.

Strategier

- Vi skal for å kutte klimagassutslippene innen 2030 og arbeide for klimanøytralitet innen 2050.

FRED, RETTFERDIGHET OG VELFUNDERENDE INSTITUSJONER



Hovedmål

Vi skal ha god etisk standard på vår tjenesteyting og myndighetsutøvelse for å skape tillit og omdømme.

Strategier

- Vi skal etterleve kommunens verdigrunnlag og følge lover, regler og interne rutiner i forvaltningen av vårt samfunnsansvar.

Prioriteringer i planperioden

Når kommunen planlegger større retningsendringer i tjenesteytingen, bør en ha en tidshorisont som strekker seg minst 10 år fram i tid, med konkrete krav til kortsiktige endringer og omstillinger som trekker i rett retning. Slik kan en skape handlingsrom og endringsoptimisme.

I handlingsprogrammet for 2025–2028 har vi 5 hovedprioriteringer som vises igjen i økonomiplanens tiltak:

1. Kvalitet i alle tjenester i oppvekstsektoren

Oppvekstsektoren har god kvalitet og høy effektivitet. De økonomiske rammene har blitt vesentlig trangere de siste årene og kan ikke reduseres uten ytterligere strukturendringer.

De store budsjetttrammene ligger relativt stabilt, men blir redusert av et noe synkende barnetall, skolestrukturendring og redusert mottak av flyktninger i økonomiplanperioden. Utfordringen med å trekke ut ressursene til flyktninger er at mange skal bli her, mens den nasjonale finansieringen strekker seg over 5 år. Derfor er god integrering avgjørende både for den enkelte, og for samfunnet. Kvaliteten i kommunens tjenester i oppvekstsektoren medfører oppfylling av lovkrav om bemanningsnormer, kompetanse hos ansatte, livsmestring og faglige resultat hos elevene. Kvaliteten vises hver dag i møtet mellom våre ansatte og barn/ elever og foresatte. Kvaliteten vises også i vårt systemarbeid der kompetanseutveksling og samordning av tjenester skjer, og der ledelse blir utøvd innen rammen av ledertrekanten (fag - økonomi - personell).

2. Gjennomføring av skolestrukturendring

- Bygger Folkeparken skole på Goma. Innflytting i ny skole høsten 2025.
- Planleggingen av ny Omsundet skole pågår og skal erstatte Rensvik skole og Bjerkelund skole. Investeringsmidler innarbeides i økonomiplanen 2027–2028 (og 2029)
- Økonomiske innsparinger av skolestrukturendring er lagt inn i driftsbudsjettet i økonomiplanen. Klima- og miljø er en viktig del av byggeprosjektene.
- Investering i utbedring av skolebygg på grunn av rammeplan for skolefritidsordningen (SFO) og større omfang av SFO på grunn av gratis oppholdstid til og med 3. trinn.
- Leiekontrakten for Kristiansund Voksenopplæring vil bli forlenget på Løkkemyra for en periode. Det er cirka 300 elever og deltakere der.

3. "Vi skal være der barna er" - samordna og virkningsfulle forebyggende tjenester til barn og unge.

Mer kunnskapsbasert, tverrfaglig samarbeid og samordning av kommunale tjenester - der barna er. Grunntjenestene i oppvekstsektoren er helsestasjon, barnehager og skoler. Vi jobber med Inkluderende barnehager og skoler med vekt på læringsmiljø og inkluderende praksis jamfør også ny opplæringslov med vekt på tilpasset opplæring, mer forebyggende arbeid og intensive tiltak, og ITO. Mer varierte opplæringsarenaer tas i bruk. Dette gjennomføres som omstilling- og innovasjon. Mer virkningsfulle tjenester for barn og unge reduserer kostnader over tid, og legges inn med økonomisk effekt i økonomiplanperioden. Organisatoriske endringer og tilpassinger skjer.

4. Effektivisering og forbedring av tjenester - en kontinuerlig jobb

- Endringer i SFO, utredes i 2025.
- Reduksjon i rammer for forebyggende helsetjenester som en del av demografertilpasning. Profesjonalisering av koordinatorene for barn og familier, og økte ressurser til barnevernet.
- Tilpasning til mottak og bosetting av flyktninger - barnehagekapasitet, tall på innføringsklasser, gjennomstrømming til nærskolene og forebyggende helsetjenester.

5. Bygging av partnerskap rundt Campus Kristiansund

- Newtonrom: Newton Møre Kristiansund på Campus. Realisere moduler for ulike klassetrinn, og etablere realfagsnettverk.
- Nettverk mellom offentlige aktører med behov for kompetent arbeidskraft og utdanningstilbudene i universitet- og høyskolesektoren, Fagskolen i Møre og Romsdal og Møre og Romsdal fylkeskommune.
- Oppvekstnettverk Nordmøre.
- Etablerte og nye utdanningstilbud.
- Bidra i etablering av kunnskapspark.
- Campus og byutvikling.
- Internasjonalisering.

PP-tjenesten

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter

- førskoleteam
- grunnskoleteam
- videregående team

Pedagogisk psykologiske tjeneste (PPT) for Ytre Nordmøre er et vertskommunesamarbeid og betjener Smøla, Aure, Averøy og Kristiansund, med kontorsted i Kristiansund. PPT er en lovpålagt tjeneste for alle kommuner og fylkeskommuner, og jobber etter barnehageloven og opplæringsloven. Målgruppen er barn, unge og voksne med spesifikke opplæringsbehov i og utenom førskole, grunnskole, videregående opplæring og voksenopplæring.

Barnehageloven sier at PPT er sakkyndig instans i saker om spesialpedagogisk hjelp i barnehager, at tjenesten skal utarbeide lovpålagte sakkyndige vurderinger, og bistå barnehagen med kompetanse- og organisasjonsutvikling for å tilrettelegge barnehagetilbudet for barn med særlige behov. Ny opplæringslov trådte i kraft 01.08.24 og endret også PPT sin rolle og oppgaver. PPT skal samarbeide med og støtte skolene i det forebyggende arbeidet for å gi et inkluderende opplæringstilbud til elever som kan ha behov for tilrettelegging av opplæringen. Tjenesten skal videre veilede og støtte skolene i å utrede behov for tilrettelegging og i å iverksette tiltak så tidlig som mulig når det behøves, samt bistå med kompetanse- og organisasjonsutvikling slik at opplæringstilbudet blir så godt tilrettelagt og inkluderende som mulig. PPT er fremdeles en sakkyndig instans og utarbeider sakkyndige vurderinger av opplæringstilbudet og rett til individuelt tilrettelagt opplæring der loven eller forskriften til loven krever det.

PPT er en del av omstillingsarbeidet « Vi skal være der barna er».

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9. Rammeområdet føres i hovedsak på funksjonene 201 Førskole/barnehage og 202 Grunnskole. Styringsdata er oppgitt og analysert under rammeområdene for henholdsvis barnehager og grunnskoler.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	11 125	11 125	11 125	11 125
Tidligere vedtatte tiltak				
-	-	-	-	-
Sum tidligere vedtatte tiltak	-	-	-	-
Konsekvensjusteringer	463	463	463	463
Lønns- og prisvekst 2024	463	463	463	463
Konsekvensjustert ramme	11 588	11 588	11 588	11 588
Nye tiltak				
Driftsreduksjon PPT (sak 33/23)	-1 400	-1 900	-1 900	-1 900
Tiltak «Driftsreduksjon PPT (sak 33/23)» reversert	1 400	1 900	1 900	1 900
Sum nye tiltak	-	-	-	-
Ny ramme	11 588	11 588	11 588	11 588

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter	19 267	21 022	21 485	21 485	21 485	21 485
Brutto driftsinntekter	-10 132	-9 897	-9 897	-9 897	-9 897	-9 897
Netto ramme	9 135	11 125	11 588	11 588	11 588	11 588

Ny opplæringslov og omstilling i Kristiansund kommune gjør at PPT er under omstilling. PPT jobber i økende grad med å styrke det systemrettede forebyggende arbeidet, og høyere tilstedeværelse i skoler og barnehager. Demografi og kommuneøkonomi fører til driftsreduksjoner i PPT. Foreslått reduksjon er på nivå med fjorårets styrking av tjenesten, men med redusert virkning i 2025 for å kunne tilpasse bemanningen. Tiltaket ble reversert under bystyrets behandling av økonomiplan. Videre er rammeområdet styrket med 0,5 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Det er ikke foreslått investeringstiltak på rammeområdet i økonomiplanperioden.

Grunnskoler

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter

- 8 barneskoler med skolefritidsordning
 - Allanengen har 3 innføringsklasser for nyankomne, minoritetsspråklige elever
 - Innlandet har 1 innføringsklasse for nyankomne minoritetsspråklige elever
 - Dale har forsterket skoletilbud for barneskoleelever
 - Dalabrekka og Goma skole er sammenslått i midlertidig drift på Dalabrekka skole - flytter inn nye Folkeparken skole høsten 2025
- 3 ungdomsskoler
 - Atlanten har "Levende Vågen" som alternativ opplæringsarena
 - Frei er nærskole for elever bosatt på Clausenengen ungdomshjem
 - Nordlandet har 1 innføringsklasse for nyankomne, minoritetsspråklige elever og forsterket skoletilbud for ungdomsskoleelever
- Kristiansund voksenopplæring
 - norskopplæring på alle nivåer
 - skolen har samarbeidsavtale med Averøy kommune

Skolene gir et godt grunnskoletilbud som sikrer elevene gode faglige og sosiale ferdigheter.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2023	2022	2021	2020
202 Grunnskole	-22,09	-2,62	18,45	-9,96
213 Voksenopplæring	-5,61	-3,79	-4,42	-1,16
215 Skolefritidstilbud	-2,78	-5,16	-4,51	-3,00
222 Skolelokaler	5,05	-1,68	-2,27	4,96
223 Skoleskyss	-4,12	-3,99	-3,76	-3,80
Sum	-29,6	-17,2	3,5	-13,0

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for grunnskole var i 2023 92,6 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 8,4 % mindre kostnadskrevende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et lavere utgiftsnivå med 29,6 millioner kroner i 2023 sammenlignet mot K9.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	300 508	300 508	300 508	300 508
Tidligere vedtatte tiltak				
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-1 635	-5 043	-5 037	-5 037
Sum tidligere vedtatte tiltak	-1 635	-5 043	-5 037	-5 037
Konsekvensjusteringer	9 359	9 359	9 359	9 359
Omstillingstiltak: økonomisk reserve i sektoren	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Omstillingstiltak: nedtrekk voksenopplæringen	-500	-500	-500	-500
Omstillingstiltak: reduksjon fosterhjems plasseringer	-500	-500	-500	-500
Omstillingstiltak: inntekt ressurskrevende brukere	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Lønns- og prisvekst 2024	12 359	12 359	12 359	12 359
Konsekvensjustert ramme	308 232	304 324	304 830	304 830

Poster (tall i tusen)	Budsjett	Økonomiplan	Økonomiplan	Økonomiplan
	2025	2026	2027	2028
Nye tiltak				
Skyss knyttet til varierte opplæringsarenaer og utenfor nærskolen	850	850	850	850
Barn med store hjelpebehov	4 500	4 500	4 500	4 500
Integreringstilskudd: raskere gjennomstrømming (Handlingsprogram 2024–2027)			-2 000	-2 000
Integreringstilskudd: utvikle ekstra innføringsklasse Innlandet skole (sak 33/23 Handlingsprogram 2024–2027)		-1 500	-2 000	-2 000
Integreringstilskudd: redusere styrking Nordland ungdomsskole (sak 33/23 Handlingsprogram 2024–2027)			-500	-500
Styrke skole- og barnehagemyndighet	250	250	250	250
Voksenopplæring - reduksjon husleiekostnader	-600	-600	-600	-600
Kirkens bymisjon (sak 84/24)	1 000	1 000	1 000	1 000
Statsbudsjett: gratis 12 timer SFO for tredje trinn (ligger allerede i handlingsprogram 24-27 - mellomlegg for ny beregning kompensert)	208	208	208	208
Statsbudsjett: ny opplæringslov	244	244	244	244
Statsbudsjett: gevinst ved nytt prøvegjennomføringssystem i grunnskolen	-23	-23	-23	-23
Statsbudsjett: økt bemanning SFO 01.08.2025	2 211	2 211	2 211	2 211
Sum nye tiltak	8 640	7 140	4 140	4 140
Ny ramme	316 872	315 335	312 341	311 321

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter	343 038	334 748	348 901	343 993	340 999	340 999
Brutto driftsinntekter	-60 209	-34 240	-35 240	-35 240	-35 240	-35 240
Netto ramme	282 828	300 508	316 872	315 335	312 341	311 321

Reduksjonen i driftsnivå fra tidligere handlingsprogram er i hovedsak knyttet til innflytting i nye Folkeparken skole høsten 2025, og helårsvirkninger i økonomiplanen.

Omstillingstiltak er bystyrets vedtak i revidert budsjett i juni 2024 (sak 71/24), og videreføring av disse i hele økonomiplanperioden. Det er reduserte utgifter og økte inntekter i oppvekstsektoren.

Økte kostnader til skyss på 0,85 millioner kroner inneholder tre element:

1. Økte kostnader til skyss utenfor nærskolen.
2. Skyss til forsterka avdelinger som Møre og Romsdal fylkeskommune finansierte tidligere år.
3. Skyss til varierte opplæringsarenaer som eksempelvis Newtonrom, Bakgården på dagtid og diverse kulturarrangement. Dette gjelder særlig skolene på Frei.

Det er lagt inn styrking i budsjett til elever med stor hjelpebehov på 4,5 millioner kroner. I Kristiansund har vi 23 elever med minst 1-1 bemanning, uten at i dag når opp til statlig topp finansieringsordning med ressurskrevende tjenester og uten forsterka tilbud. Det var søkt om ordinære skjønnsmidler hos Statsforvalteren til disse barna. Det ble ikke tildelt skjønnsmidler til dette tiltaket for 2025.

For mottak av flyktninger er det i nåværende økonomiplanperiode lagt inn styrking av ulike tjenester i skolene som følge av ekstraordinær bosetning. Disse blir redusert i takt med forventet redusert flyktningmottak, og tilsvarende redusert statlig finansiering i økonomiplanperioden. Dette er en reversering av nåværende ekstraordinær styrking i forbindelse med stort flyktningmottak. Tiltaket utgjør samlet 10,5 millioner kroner i økonomiplan perioden.

Kravene til barnehage - og skolemyndighet øker og omfanget av nye lovverk, systemendringer, dokumentasjon og særordninger øker. Administrasjonen foreslås styrket for å imøtekomme disse kravene med 0,25 millioner kroner. Tiltaket er også lagt inn under rammeområde Barnehage med tilsvarende sum.

Det er lagt inn en forventning om reduserte husleiekostnader for Kristiansund Voksenopplæring på -0,6 millioner kroner, ved at man reforhandler og forlenger leiekontrakten på "BI bygget" på Løkkemyra. Dette medfører at man utsetter ønsket flytting av voksenopplæringen til sentrum, til man har økonomisk handlingsrom for å gjøre dette.

Fra statsbudsjettet er det lagt inn halv- og helårsvirkning for gratis kjernetid SFO for nytt klassetrinn. Økningen er allerede lagt inn i gjeldende økonomiplan for 2025, og rammeområdet foreslås derfor kompensert med differansen av tidligere forventet kompensasjon, og faktisk kompensasjon i statsbudsjettet for 2025. Differansen utgjør 0,2 millioner kroner.

Rammeområdet er videre styrket med lønns- og prisvekst for 2024 for 12,3 millioner kroner.

Investeringsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Folkeparken skole	180 500			
Ny barneskole Omsundet	1 500		20 000	200 000
Allanengen skole - oppgradering og utvidelse SFO	22 790			
IKT-satsing skoler	5 500	5 500	5 500	5 500
Dale barneskole – SFO forprosjekt				500
Nordlandet barneskole - oppgradering lærerfløy og SFO areal	3 000			
Allanengen skole – brannavvik	4 500			
Sum investeringstiltak	217 790	5 500	25 500	206 000

Folkeparken skole



Illustrasjon av hvordan Folkeparken skole kommer til å se ut når den er ferdig bygget.

Kilde: Bjørnådal Arkitektstudio.

Bystyret besluttet i økonomiplan 2023–2026 fullfinansiering av Folkeparken skole. Folkeparken skole har kapasitet til 400 elever og er en sammenslåing av Dalabrekka og Goma skole, lokalisert på Goma. Midlertidig drift for Dalabrekka og Goma ble lokalisert på Dalabrekka skole for skoleårene 2023/2024 og 2024/2025

Reguleringsplan, prosjektering og anbudsinnhenting var ferdigstilt i perioden april–august 2023.

Rivning av Røsslyngveien barnehage og Gomalandet skole ble gjennomført vinter 2023/2024. Byggestart for den nye skolen ble deretter igangsatt. 20. mars 2024 vedtok Hovedutvalg for barnehage, skole og kultur navn på den nye skolen etter en åpen invitasjon til å fremme navneforslag. 10. september 2024 ble det markert mønsås for Folkeparken skole.

Kristiansund kommune overtar nøkler for Folkeparken skole 3. oktober 2025. Da starter innredning og flytting av inventar. Deretter tar elever og ansatte skolen i bruk. Administrasjonen og prosjektledelsen er i nær dialog med hovedtillitsvalgte, hovedverneombud og skolen om denne prosessen.

Framdrift for ferdigstilling er i tråd med kontrakt med totalentreprenør Betonmast Rødsand AS.

Byggeprosjektet er i tråd med den økonomiske rammen i økonomiplanen på totalt 419 700 000 kroner. I økonomiplanen er det lagt inn siste del av finansieringen i 2025.

Investeringer i infrastruktur i nærområdet til Folkeparken skole holder framdrift, både de det er knyttet rekkefølgebestemmelser til i reguleringsplanen, og andre investeringer. Tiltakene i Bypakken ligger lenger fram i tid.

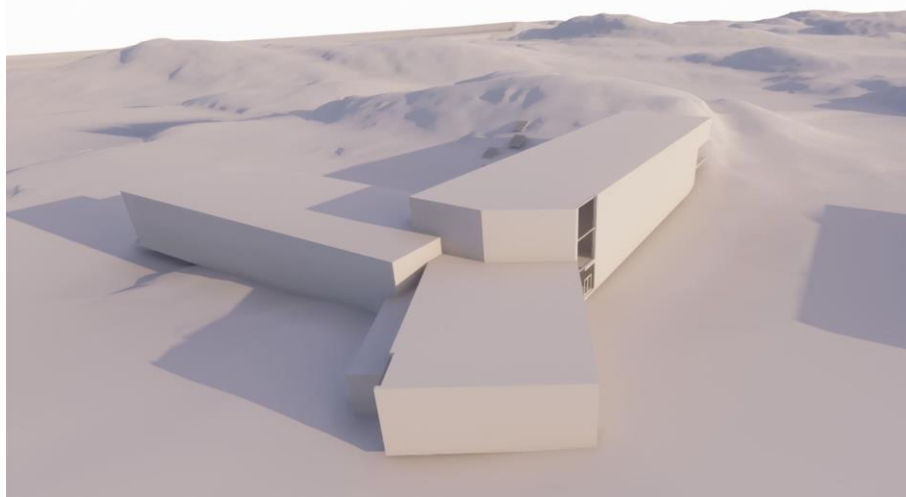
Sak om skyssløsninger vil bli lagt fram våren 2025, og det er lagt inn 0,2 millioner kroner til dette årlig i økonomiplanens driftsbudsjett.

Ny barneskole Omsundet

I økonomiplanen 2024–2027 ble investeringen i nye Omsundet skole flyttet til 2027, med første investeringsbevilgning. Det ble avsatt midler i 2023 og 2024 til reguleringsarbeidet.

Bygging av Omsundet skole til 400 elever er en del av skolestrukturendringen med nedlegging av Rensvik skole og Bjerkelund skole. Bystyret vedtok dette senest i sak 114/20 (17.12.2020).

Parallelt med Folkeparken skole gjennomgikk Omsundet skole i 2022 utarbeidelse av rom- og funksjonsprogram, som danner utgangspunktet for volumstudier av skolen. Kommunens prosjektledelse og eksterne fagfolk fra Norconsult AS gjennomførte dette sammen med en medvirkningsprosess med cirka 40 personer fra berørte skoler på Frei, samarbeidene kommunale tjenester og nærmiljø. I tillegg deltok elevene. Skolen har, som Folkeparken skole, en pedagogikk og romløsninger som vektlegger læringsmiljø- og inkluderende praksis. Salen som kan romme alle skolens elever har en kultur- og nærmiljøprofil.



Illustrasjon på volumstudie. Denne vil kunne justeres når skolen kommer i fase for detaljplanlegging og prosjektering. Kilde: Norconsult AS.

Freihallen ble i 2022 kjøpt av Kristiansund kommune for å være en del av den samlede skoleutbygging og drift i området. Det er gjennomført kapasitetsvurderinger for Freihallen.

Det har i 2024 blitt jobbet med reguleringsplan for området, inkludert infrastruktur. Arealbruk, terreng tilpassing, vei- og parkeringsløsninger, og vann- og avløpsløsninger inngår i dette. Det har vært dialog med sektormyndigheter i planfasen. Reguleringsplanen blir trolig sendt fra byggeprosjektet til kommunen som planmyndighet for 1. gangs høring i løpet av 2024.

I økonomiplanen er det lagt inn en økt ramme for prosjektering og anbud i 2027, ramme for byggestart i 2028, og ferdigstilling i 2029. Vi operer med om lag samme økonomiske ramme som for Folkeparken skole. I tillegg kommer kostnader til infrastruktur.

Allanengen skole - oppgradering og utvidelse SFO og mat og helseavdeling

På Allanengen gjennomføres oppgradering av mat og helse, SFO og garderober i tråd med midler som er innarbeidet i kommunenes handlingsprogram 2024–2027. Gjennomføringen starter høsten 2024. Det må finnes en annen tilknytning for vann og avløp enn det som er der i dag, som kan øke kostnadene noe. Anbud vil vise dette eventuelt.

Prosjektet har en total kostnadsramme på 27 millioner kroner. 0,5 million kroner i 2023, og 3,9 millioner kroner i 2024 og 22,8 millioner kroner i 2025. Det planlegges for et tilbygg på 150 kvadratmeter, samt en ombygging på 400 kvadratmeter fordelt på sokkel og første etasje. Byggeprosjektet er utviklet i nært samarbeid med prosjektleder på Eiendomsdrift og Riksantikvaren.

IKT-satsing skoler

Kommunen har satset på digitale løsninger i skolene og elevene skal ha oppdatert utstyr og pedagogikk som nyttiggjør seg dette. Det er budsjettet 5,5 millioner kroner årlig til IKT-satsing i grunnskolen i hele økonomiplanperioden. Alle elever får ny iPad i 1. trinn, pc i 5. trinn og pc i 8. trinn.

Investeringskostnaden er 5,5 millioner kroner årlig. I tillegg påløper lisenskostnader i drift. De siste årene har det vært diskusjoner om omfanget av digitalisering og «skjermtid» i skolene. Dette er både en nasjonal og lokal debatt. En diskusjon er forholdet mellom digitale læremidler og fysiske lærebøker. Skolene melder om behov for flere fysiske lærebøker og oppdaterte klassesett i tråd med læreplanene. De siste årene har vi også lagt inn sperrer/ filter for bruk av digitalt utstyr på skolene og hjemme for å hindre tilgang til uønsket innhold på nett. Som en del av ny opplæringslov har bystyret vedtatt ny forskrift for skoleregler som gjør at vi har mobilfrie skoler for å øke tryggheten og fremme mer sosial aktivitet i skolene.

Nordlandet barneskole - oppgradering lærerfløy og SFO areal

På Nordlandet barneskole gjennomføres oppgradering av personalrom og SFO areal i tråd med midler som er innarbeidet i handlingsprogrammet for 2024–2027. Gjennomføringen pågår, og personalrom er fullført. Total ramme i prosjektet er på 6,4 millioner kroner, og midlene som ligger inne i 2025, er midler overført fra 2024, som prosjektleder ser ikke vil bli brukt i 2024.

Dale barneskole – SFO forprosjekt

Det settes av 0,5 millioner kroner til et forprosjekt i 2028 for ny løsning for SFO og 1 klasse ved Dale barneskole. I tillegg må en vurdere trafikk løsninger. Det var satt av 0,7 millioner kroner til skisse i 2024. Skisseprosjekt er lagt fram for administrasjonen og skoleledelsen. Byggeprosjektet er godt, men økonomisk krevende og vil tidligst kunne bli lagt inn i økonomiplaner etter ferdigstilling av Omsundet skole.

Barnehager og opplæringstjenesten

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omhandler kommunen som barnehageeier og barnehagemyndighet og omfatter

- barnehageeier og drift av 5 kommunale barnehager
- tilskudd til 9 private barnehager
- opplæringstjeneste med
 - veiledning til inkludering, spesialpedagogisk hjelp og minoritetsspråklig veileder til førskolebarn
 - logopedtjeneste til barn (voksne er ikke prioritert av denne tjenesten)

Barnehager gir et pedagogisk tilbud for barn under opplæringspliktig alder og legger også til rette for at barn med spesielle behov får et tilfredsstillende tilbud i barnehage. Som barnehagemyndighet er kommunen ansvarlig for godkjenning av barnehager, veiledning til og føre tilsyn med barnehagene, samordne opptak samt sikre barns lovfestede rett til barnehageplass etter barnehageloven. Kommunen har også ansvar for økonomisk likebehandling av kommunale og private barnehager.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2023	2022	2021	2020
201 Førskole	-24,53	-15,87	-9,81	-0,80
211 Styrket tilbud førskolebarn	21,04	13,62	12,99	10,20
221 Førskolelokaler og skyss	6,35	7,64	6,60	8,22
Sum	2,9	5,4	9,8	17,6

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for barnehage var i 2023 85 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 15 % mindre kostnadskrevende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et høyere utgiftsnivå med 2,9 millioner kroner i 2023 sammenlignet med K9. Det er hovedsakelig styrket tilbud førskolebarn som står for merforbruket, hvor kommunen bruker 21,04 millioner kroner mer enn K9 i 2023.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	206 472	206 472	206 472	206 472
Tidligere vedtatte tiltak				
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-1 502	-2 494	-3 500	-3 500
Sum tidligere vedtatte tiltak	-1 502	-2 494	-3 500	-3 500
Konsekvensjusteringer	11 716	8 716	8 716	8 716
Lønns- og prisvekst 2024	8 716	8 716	8 716	8 716
Integreringstilskudd: løpende opptak for barn med flyktningbakgrunn (sak 71/24)	3 000			
Konsekvensjustert ramme	216 686	212 694	211 688	211 688
Nye tiltak				
Styrke skole- og barnehagemyndighet	250	250	250	250
Etterslep kompensasjon deflator i budsjett - tilskudd til private barnehager	4 000	3 500	3 000	2 500
Statsbudsjett: redusert foreldrebetaling i barnehage	6 892	6 892	6 892	6 892
Satsbudsjett: styrking bemanning i barnehage	1 075	1 075	1 075	1 075
Statsbudsjett: styrket bemanning i barnehage	2 073	2 073	2 073	2 073
Statsbudsjett: økt etterspørsel barnehageplasser	747	747	747	747
Sum nye tiltak	15 537	14 464	14 037	13 527
Ny ramme	231 723	227 231	225 725	225 225

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter	219 282	213 331	238 582	234 090	232 584	232 084
Brutto driftsinntekter	-24 399	-6 859	-6 859	-6 859	-6 859	-6 859
Netto ramme	194 882	206 472	231 723	227 231	225 725	225 225

Reduksjon i tidligere økonomiplanperiode, er som følge av tilpasning av budsjett mot endringer i demografi. Herunder en forventning om færre barn. Det har de siste årene vært en liten økning i tallet på barn i barnehage, og det er stabilt på vel 1 000 barn.

Under sak 71/24 ble rammeområdet styrket med 3,0 millioner kroner som følge av løpende opptak av barn med flyktningbakgrunn. Denne bevilgningen er foreslått videreført i 2025.

Når tallet på flykninger går ned, og inntektene fra staten reduseres blir bevilgningene foreslått trukket ut av økonomiplanen i takt med dette.

Administrasjonen styrkes med 0,25 millioner kroner med bakgrunn i at kravene til barnehage- og skolemyndighet øker, og omfanget av nye lovverk, systemendringer, dokumentasjon og særordninger øker. Tiltaket har en tilsvarende sum foreslått under rammeområdet Grunnskole.

Det har vært rapportert i månedsrapportene i 2024 at rammeområdet har fått en svekking av økonomisk handlingsrom som følge av manglende kompensasjon for deflator til private barnehager som justeres fra 01.01 hvert år. Ubalansen som har oppstått tidligere år er kompensert for i økonomiplan 2024–2027. Det foreslås en ytterligere styrking for å ivareta rammeområdets handlingsrom videre, samtidig som effekten av omstillingsarbeidet som pågår i rammeområdet, "Være der barna er", skal høste økonomisk effekt utover i planperioden. Omstillingsarbeidet medfører at vi flytter kapasitet og kompetanse inn i grunntjenestene i helsestasjon, barnehager og skoler, jobber mer tverrfaglig i rett tid. Vi forventer at dette styrker det forebyggende arbeidet og inkluderende praksis, og reduserer omfanget av enkeltvedtak.

I statsbudsjettet har regjeringen redusert foreldrebetalingen i barnehagene til 2 000 kroner per måned, og kompenserer kommunene for dette inntektsbortfallet. For Kristiansund utgjør dette 6,9 millioner kroner.

I statsbudsjettet ble kommunene styrket med 250 millioner kroner med begrunnelse økt bemanning i barnehager. For Kristiansund utgjør dette en styrking for rammeområdet med 1,0 millioner kroner.

Rammeområdet er også styrket med lønns- og prisvekst for 2024 på 8,7 millioner kroner.

Investeringsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Rensvik barnehage - påbygg eksisterende hovedbygg	2 000	0	0	0
Sum investeringstiltak	2 000	0	0	0

Påbygg hovedbygg

Det er kun foreslått ett prosjekt under dette rammeområdet - påbygg av eksisterende hovedbygg ved Rensvik barnehage. Dette er et ønske fra barnehagen, for å utnytte arealene bedre, og en eventuell mulighet for å kunne ta inn flere barn. Barnehagen trenger nye grupperom for barn med spesielle behov.

Prosjektet har et budsjett i 2024 på 1,8 millioner kroner, og ny økonomisk ramme i prosjektet er på 3,8 millioner kroner.

Barneverntjenesten i Kristiansund, Averøy og Gjemnes

Beskrivelse av rammeområdet

Nytt rammeområde fra 01.01.2025.

Rammeområdet omfatter

- gjennomgang av innkomne bekymringsmeldinger
- gjennomføring av barnevernundersøkelser
- iverksetting og oppfølging av barnevernstiltak og hjelpetiltak for ungdom over 18 år
- tilsyn med barn i fosterhjem
- utøvelse av foreldrestøttende hjelpetiltak
- veiledning for fosterhjem, øvrige tjenesteutøvere og publikum

Barnevernstjenesten er et interkommunalt samarbeid mellom kommunene Averøy, Gjemnes og Kristiansund.

Tjenesten sikrer at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid.

Barnevernstjenesten er under omstilling knyttet til ny barnevernslov fra 01.01.23. Oppvekstreformen krever mer forebyggende arbeid, og tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid i kommunen og med andre tjenester. Barnevernet er en del av omstillingen "Vi skal være der barna er".

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2023	2022	2021	2020
244 Barnevernstjeneste	2,17	1,58	1,93	1,98
251 Barneverntiltak i familie	-4,88	-3,31	-3,90	-0,48
252 Barneverntiltak utenfor familien	-4,05	-3,36	-1,33	-1,14
Sum	- 6,76	- 5,09	- 3,30	0,36

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for barnevern var i 2023 104,5 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 4,5 % mer kostnadskrevende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et lavere utgiftsnivå med 6,76 millioner kroner i 2024 sammenlignet mot K9.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	-	-	-	-
Tidligere vedtatte tiltak				
-	-	-	-	-
Sum tidligere vedtatte tiltak	-	-	-	-
Konsekvensjusteringer	-	-	-	-
Konsekvensjustert ramme	-	-	-	-
Nye tiltak				
Splitting av rammeområdet 35 Barn - familie - helse	49 402	49 402	49 402	49 402
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-2 924	-2 924	-2 924	-2 924
Økte leiekostnader	1 030	1 030	1 030	1 030
Styrking barnevern, i og utenfor hjemmet	4 000	4 000	4 000	4 000
Statsbudsjettet: skjønnsmidler barnevern	800			
Statsbudsjettet: pensjon fosterforeldre	291	291	291	291
Statsbudsjettet: overgangsordning for spesialiserte fosterhjem	39	39	39	39
Lønns- og prisvekst 2024	2 091	2 091	2 091	2 091
Naturlig avgang			-590	-590
Sum nye tiltak	54 729	53 929	53 339	53 339
Ny ramme	54 729	53 929	53 339	53 339

Poster (tall i tusen)	Regnskap	Budsjett	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter			75 446	74 646	74 056	74 056
Brutto driftsinntekter			-20 717	-20 717	-20 717	-20 717
Netto ramme			54 729	53 929	53 339	53 339

Tidligere rammeområdet 35 Barn - familie - helse er nå splittet opp i 2 enheter, og rammen er fordelt etter naturlig økonomisk ansvarsområde.

Rammen for barnevern er styrket med 1,0 millioner kroner for Kristiansund sin andel av økte leiekostnader. Dette er kostnader som tidligere har blitt belastet sentraladministrasjonen, men som tilhører barnevernstjenesten.

Rammeområdet er styrket med 4,0 millioner kroner for økte kostnader til institusjonsplasseringer for barn og familier.

Rammeområdet er i statsbudsjettet tilført 0,8 millioner kroner i 2025 for skjønnsmidler barnevern, samt 0,3 millioner kroner pensjon for fosterforeldre og 0,04 millioner kroner for overgangsordning spesialiserte fosterhjem. Pensjon for fosterforeldre er et forslag som skal gi fosterforeldre mer forutsigbare rammer, og forslaget omfatter blant annet at fosterforeldre som er frikjøpt fra vanlig jobb skal kompenseres for manglende opptjening av tjenstepensjon.

Vedrørende overgangsordning for spesialiserte fosterhjem ble det i forbindelse med barnevernsreformen gjort et unntak slik at kommuner betaler lavere satser for barn i spesialiserte fosterhjem/beredskapshjem med vedtaksdato før barnevernsreformen trer i kraft. Det varsles nå en avvikling av ordningen fra 2026. Kommunene blir kompensert for dette beløpet når resterende plasseringer omfattet av overgangsordningen blir avsluttet. Dette betyr at kommunene betaler full egenandel for alle plasseringer i spesialiserte fosterhjem fra og med 2026. Kommunene vil bli kompenserte for denne økningen i 2026 gjennom en økning i rammetilskuddet til kommunene.

Rammeområdet er styrket med lønns- og prisvekst, dette utgjør 2,0 millioner kroner.

Rammen får et nedtrekk på 0,6 millioner kroner knyttet til naturlig avgang fra 2027. Det betyr at når en ansatt slutter, erstattes vedkommende ikke.

Investeringsbudsjett

Det er ikke foreslått investeringstiltak på rammeområdet i økonomiplanperioden.

Forebyggende helsetjenester

Beskrivelse av rammeområdet

Nytt rammeområde fra 01.01.2025.

Rammeområdet omfatter

- svangerskapsomsorg
- helsestasjon 0–5 år
- helsestasjon for ungdom
- skolehelsetjeneste
- flyktningehelsetjeneste
- vaksinasjon og smittevern
- fysio- og ergoterapi for barn og unge
- psykisk helsetjeneste for barn og familier
- Barneblikk

Tjenesten fremmer god helhetlig helse i møte med barn, unge og familier. Tjenesten veksler på å rette sitt tverrfaglige fokus på systemnivå og den enkelte familie, og er derfor tidlig inne ved behov. Tjenesten organiserer også interkommunalt psykososialt kriseteam for Averøy og Kristiansund.

Forebyggende helsetjenester er under omstilling i tråd med "Vi skal være der barna er" og vi styrker det forebyggende arbeidet, tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid i grunntjenestene helsestasjon, barnehager og skoler.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2023	2022	2021	2020
232 Forebygging, skole- og helsestasjonstjeneste	5,37	7,78	9,98	7,30
Sum	5,37	7,78	9,98	7,30

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for kommunehelse var i 2023 97 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 3 % mindre kostnadskrevenende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et høyere utgiftsnivå med 5,37 millioner kroner i 2023 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	-	-	-	-
Tidligere vedtatte tiltak				
-	-	-	-	-
Sum tidligere vedtatte tiltak	-	-	-	-
Konsekvensjusteringer	-	-	-	-
Konsekvensjustert ramme	-	-	-	-
Nye tiltak				
Splitting av rammeområdet 35 Barn - familie helse	27 307	27 307	27 307	27 307
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-514	-514	-514	-514
Statsbudsjettet: vaksinasjon mot covid-19 og pneumokokk	873	873	873	873
Koordinering for barn og unge med store hjelpebehov	2 000	2 000	2 000	2 000
Lønns- og prisvekst 2024	1 100	1 100	1 100	1 100
Naturlig avgang			-310	-310
Integreringstilskudd: forebyggende helse og vaksiner			-750	-750
Integreringstilskudd: helsesykepleier innføringsklasse			-748	-748
Tiltak «Helsesykepleier» reversert			750	750
Økt vaksine kostnad reversert	50	50	50	50
Sum nye tiltak	30 816	30 816	29 758	29 758
Ny ramme	30 816	30 816	29 758	29 758

Poster (tall i tusen)	Regnskap	Budsjett	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter			34 665	34 665	33 607	33 607
Brutto driftsinntekter			-3 849	-3 849	-3 849	-3 849
Netto ramme			30 816	30 816	29 758	29 758

Tidligere rammeområdet 35 Barn - familie - helse er nå splittet opp i 2 enheter, og rammen er fordelt etter naturlig økonomisk ansvarsområdet.

Fra statsbudsjettet er rammeområdet styrket med 0,8 millioner kroner for vaksinasjon mot covid-19 og pneumokokk.

Videre er rammeområdet styrket med koordinering for barn og unge med store hjelpebehov på 2,0 millioner kroner.

Rammeområdet har en nedtrekk knyttet til naturlig avgang fra 2027 på 0,3 millioner kroner.

Rammeområdet får nedtrekk fra integreringstilskuddet på til sammen 1,5 millioner kroner knyttet til forebyggende helse, vaksiner og helsesykepleier fra 2027, som følge av at planlagt mottak av flyktninger reduseres. Tiltaket har vært en styrking i budsjett i forbindelse med ekstraordinær bosetning. Bevilgninger reduseres i takt med at inntektssiden reduseres og at bosetning forventes tilbake til et normalnivå.

Lønns- og prisvekst er kompenseres, for rammeområdet utgjør dette 1,1 millioner kroner.

Investeringsbudsjett

Det er ikke foreslått investeringstiltak på rammeområdet i økonomiplanperioden.

HELSE OG OMSORG

Status og utfordringer

Sektoren yter tjenester til innbyggere med behov for bistand til helse, pleie, omsorg og/eller sosial.

Helseplattformen

Vi har siden november 2023 brukt Helseplattformen som journalsystem og saksbehandlersystem. Tall fra Helseplattformen viser at vi har ført over, fornyet eller tilført 9 178 vedtakstimer siden vi gikk over på Helseplattformen.

Vedtakstimer

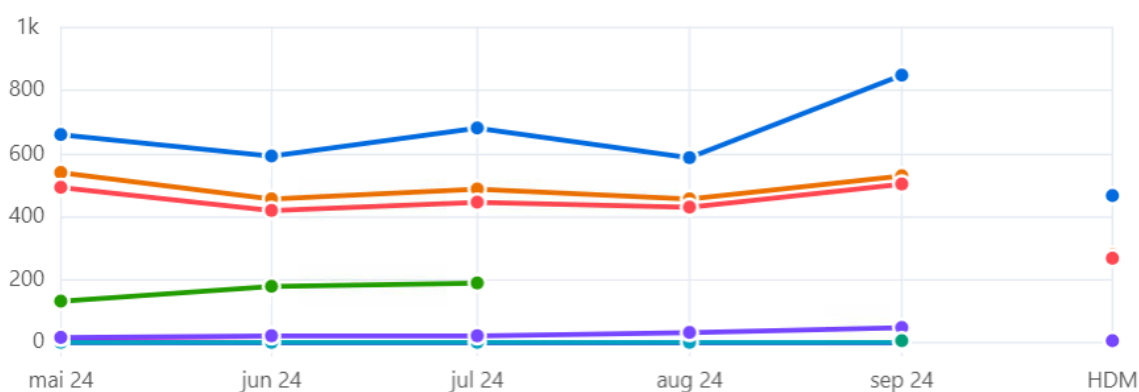
Siden 01.01.2024 til 20.10.2024 har det blitt fattet enkeltvedtak om 4 570 nye vedtakstimer.

Henv. til oss

850 Antall henv. (henv. til oss)
sep

50 Antall avviste henv. - henv. til
sep

	mai	jun	jul	aug	sep	HDM
Antall henv. (henv. til oss)	659	595	680	590	850	466
Tid fra mottatt henv. til vurdering - henv. til	10	4	4	4	5	6
Opprettelsesdato til avtaledato - henv. til	134	183	189	—	—	—
Ferdige henv. (totalt) - henv. til	0	0	0	0	0	0
Ferdige henv. (andel) - henv. til	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Henvisninger frigitt fra AL – henvist til	539	455	490	456	529	281
Antall avviste henv. - henv. til	20	26	25	33	50	9
Dager fra henv. er mottatt til pasient er varslet om utfall	—	—	—	—	7	—
Antall behandlede henv. - henv. til	495	421	449	431	502	269



Figuren viser antall henvendelser til Seksjon forvaltning helse og omsorg. Gjelder interne og eksterne henvendelser (søknader), samt behov for økte tjenester eller avslutte tjenester.

Kapasitet

Vi driver 122 sykehjemsplasser, samtidig har vi kjøpt 16 sykehjemsplasser i to av våre nabokommuner, Aure og Gjemnes.

- I denne økonomiplanen er kjøp av eksterne sykehjemsplasser forslått avvirket. Avtalen med Gjemnes opphører ved årsskiftet 2024/2025, da reduseres sykehjemskapasiteten vår med 11 plasser.
- Avtalen med Aure opphører ved årsskiftet 2025/2026, da reduseres sykehjemskapasiteten vår med ytterligere 5 plasser.

Gjennomsnittlig liggetid på langtidsplass i sykehjem er 443,6 døgn.

På Storhaugen helsehus har vi 35 plasser, dette inkluderer ø-hjelpsplasser som vi driver sammen med Averøy og Tingvoll kommuner. Helsehuset har over flere år drevet med 5 ekstra plasser/overbelegg. Det siste året har vi økt overbelegget med ytterligere 6 plasser og driver stort sett med 46 plasser.

Kostnadsnivå

Vi har de siste årene, med bekymring, sett at sektorens kostnadsnivå ligger svært høyt i forhold til K9 kommuner i KOSTRA. Faktum er at Kristiansund kommune har flere tjenestemottakere per 1 000 innbyggere enn gjennomsnittet av K9 kommunene.

Regnskapsanalysen som ble gjennomført av Agenda Kaupang sommeren 2024, viser at vi har en høyere kostnad på så og si alle våre tjenester enn kommunene vi ble sammenlignet med (de kommunene som Agenda Kaupang har gjort tilsvarende analyser i). Flere kutt som ligger til grunn i denne økonomiplanen er foreslått med bakgrunn i den nevnte regnskapsanalysen. Analysen brukes altså målrettet for å finne "slingringsmonn" og argumentasjon i tiltakene som foreslås avvirket.

Reduksjon og avvikling i kjøp av eksterne sykehjemsplasser er ett unntak, da Agenda Kaupang sier vi ligger på "normal dekningsgrad" for sykehjem. Andre kuttforslag er direkte støttet av funn som Agenda Kaupang har gjort; dette er antall heldøgnsbemannede boliger for mennesker med psykiske lidelser.

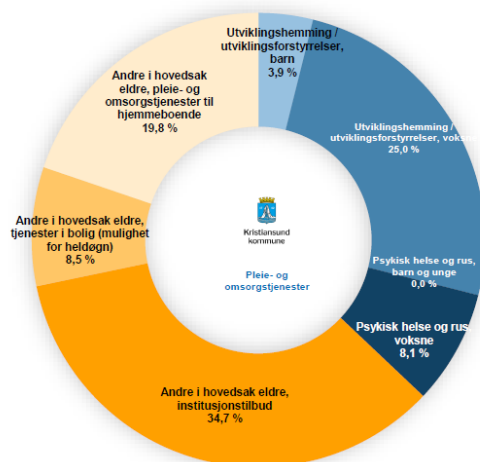
1.0 Sammendrag

Utgifter til pleie og omsorg er betydelig høyere enn snittet - mye av ressursene benyttes til tjenester høyt i «innsatstrappen»

Andre tjenestemottakere, hovedsakelig eldre

- ▶ Kristiansund har tydelig høyere andel innbyggere som mottar pleie- og omsorgstjenester
- ▶ Analysen viser at Kristiansund kommunes utgifter til brukergruppen «Andre, i hovedsak eldre» er høyere enn snittet i referansegruppen.
- ▶ Kristiansund har en tydelig høyere prioritering av årsverk i hjemmetjenesten enn snittet
- ▶ Kommunen har tydelig høyere kapasitet per hjemmesykepleiermottaker, og tydelig høyere for praktisk bistand
- ▶ Kommunen har normal dekningsgrad totalt, og som snittet for sykehjem
- ▶ Enhetskostnader til institusjon er høyere enn snittet
- ▶ Tydelig høyere enhetskostnader per bolig med mulighet for døgntjenester

Fordeling av pleie- og omsorgskostnader i Kristiansund kommune



Tjenestemottakere med utviklingshemming/utviklingsforstyrrelser

- ▶ Kristiansund har en tydelig høyere andel tjenestemottakere i alderen under 18 år sammenlignet med snittet i sammenligningsgruppen. Kommunens nettoutgifter er tydelig høyere enn snittet i referansegruppen. Hovedvekten av kostnadene er knyttet til Barnebolig, egenregi som utgjør 33 prosent av kostnadene.
- ▶ Kommunen har en normal andel tjenestemottakere i alderen over 18 år sammenlignet med snittet i sammenligningsgruppen. Kommunens nettoutgifter er tydelig høyere enn snittet i referansegruppen. Hovedvekten av kostnadene er knyttet til Bofellesskap, egenregi som utgjør 77 prosent av kostnadene.

Tjenestemottakere med psykisk helse/rusrelaterte sykdommer

- ▶ Kristiansund har ingen barn og unge med pleie og omsorgstjenester i motsetning til sammenligningskommuner. Andel tjenestemottakere over 18 år er tydelig høyere enn snittet av kommunene. Kommunen har derav ingen utgifter til pleie og omsorgstjenester til barn, unge og tydelig høyere ressursbruk til voksne enn det vi ser for snittet av kommuner.
- ▶ Hovedvekten av kostnadene til voksne er knyttet til Bofellesskap, egenregi og utgjør 46 prosent av kostnadene.

Kilde: SSB, kommunens kartlegging/regnskap 2023 og Agenda Kaupang.

Tjeneste- og brukergruppeanalyse pleie og omsorg - innsikt og sammenligning mellom kommuner Agenda Kaupang

5

Diagrammet viser fordelingen av pleie- og omsorgskostnader i kommunen.

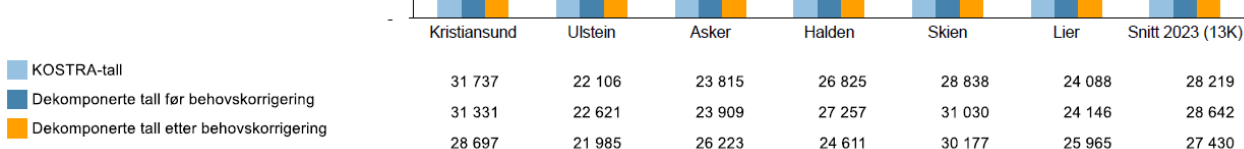
Kilde: Agenda Kaupang

1.3 Overordnet analyse

Når vi korrigerer for utgiftsbehov er kostnadene i Kristiansund høyere enn snittet

Figuren viser kommunenes nettodriftsutgifter, før behovskorrigerings:

- KOSTRA-tall ligger høyere enn enn dekomponert regnskap etter gjennomgang med Agenda Kaupang. Dette skyldes at det er gjort justeringer i føringen innenfor PLO-begrepet basert på KOSTRA-veilederen.
- Utgiftene (netto) i dekomponert regnskap for Kristiansund i 2023, ført under pleie og omsorg i KOSTRA før korrigering for utgiftsbehov, er høyere enn referansekommunene.



Kilde: SSB, og Agenda Kaupang sine beregninger

Tjeneste- og brukergruppeanalyse pleie og omsorg - innsikt og sammenligning mellom kommuner Agenda Kaupang

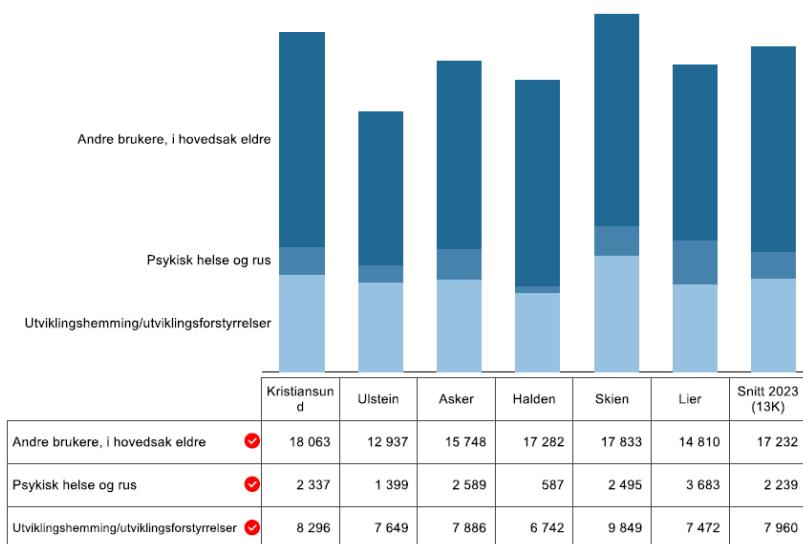
13

Grafen viser kommunens netto driftsutgifter før behovskorrigerings.

Kilde: Agenda Kaupang

1.3 Overordnet analyse

Kristiansund kommunes utgifter til pleie- og omsorgstjenester er høyere enn snittet i referansegruppen



Kilde: SSB, kommunens regnskap og Agenda Kaupang

Tjeneste- og brukergruppeanalyse pleie og omsorg - innsikt og sammenligning mellom kommuner Agenda Kaupang

16

Figuren viser nettodriftsutgifter per innbygger korrigert for kommunens behov for pleie- og omsorgstjenester.

- Analysen viser at Kristiansund kommunes utgifter til brukergruppen «Andre, i hovedsak eldre» er høyere enn snittet i referansegruppen.
- Utgifter til brukergruppen «Psykisk helse og rus» er høyere enn snittet i referansegruppen når vi korrigerer for behovet.
- Kristiansund kommunes utgifter til brukergruppen «Utviklingshemming/ utviklingsforstyrrelser» er høyere enn snittet i referansegruppen når vi korrigerer for det totale behovet. Vi skal senere i rapporten korrigere for ulike aldersgrupper. Dette kan medføre at bildet endres.

Grafen viser netto driftsutgifter per innbygger korrigert for kommunens behov for pleie- og omsorgstjenester.

Kilde: Agenda Kaupang

Helhetlig plan for helse og omsorg 2020–2030

Planen peker på de viktigste strategiene frem mot 2030. Det kan hende vi må revidere deler av planen og sikre at våre strategier både er bærekraftige og tar inn over seg nyere styringssignaler fra statlige organer. Vi skal ikke være tilbakeholdne dersom vi lærer noe nytt underveis og som gjør at vi finner det fornuftig å endre på kursen.

Befolknings- og tjenesteutvikling

Befolkningsframskrivingen for Kristiansund kommune viser at vi skal gå inn i en lang periode med betydelig flere eldre enn vi har i dag. Dette betyr økt press på kommunens helsetjenester. Vi er derfor nødt til å finne bærekraftige løsninger for tjenesteproduksjonen vår. Dette forutsetter omstillingsvilje, omstillingsevne, mot til å innovere og utholdenhet til å stå i harde prioriteringer.

Arbeidet med å legge til rette for et aldersvennlig samfunn må prioriteres i andre deler av kommuneorganisasjonen. De kommunale helsetjenestene og pleie og omsorgstjenestene må prioritere arbeidet med å ta seg av de som er syke, har funksjonssvikt eller ikke kan klare seg uten vår bistand.

Vi må styrke innbyggernes mulighet til å ta ansvar for egen helse, trivsel og mestring. Dette innebærer at tjenestene våre skal understøtte den enkelte innbyggers egne ressurser. Dette budsjettet har til en viss grad en sosial profil i og med viljen til å styrke arbeid med integrering. Tiltakene Globale Kristiansund og integreringssatsing er to slike eksempler.

Vi må fortsette med digitalisering av tjenester, herunder også å ta i bruk velferdsteknologi. Kommunedirektøren er stolt av at vi nå har fått etablert et virtuelt e-helseteam som skal sikre bred utrulling av digitale løsninger også i det som tradisjonelt ansees som en arbeidsintensiv sektor.

Vi må sørge for å bygge kompetanse i tråd med behovene vi møter i samfunnet.

Vi skal bruke og bidra til å utvikle Helseplattformen. På den måten skal vi sikre pasientsikkerhet og god styringsinformasjon.

Det redegjøres for omstilling i Bo og habilitering under rammeområdet.

Vi skal utvikle gode strategier for å ivareta pårørende. Det vises for øvrig til [Helhetlig plan for helse og omsorg 2020-2030 på kommunens nettside \(kristiansund.kommune.no\)](#) for en grundigere gjennomgang av utfordringene sektoren står over for.

Samhandling er en kritisk suksessfaktor for å lykkes med et bærekraftig helsevesen. Vi må bygge kompetanse og drive organisasjonsutvikling som fremmer god samhandling.

Hovedmål for sektoren

Alle tjenesteområder har ansvar for å følge opp satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel. Oversikten under viser hva som er særlig relevant for sektoren Helse og omsorg.

SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE



Hovedmål

Vi skal samarbeide og samhandle på alle nivå - globalt, nasjonalt, regionalt og lokalt.

Strategier

- Vi skal inngå handlekraftige partnerskap og samarbeidsformer.
- Vi skal være en foretrukket og innovativ samarbeidspartner.
- Vi skal ha en god delingskultur og bidra med kunnskap og kompetanse på ulike arena.
- Vi skal samarbeide aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet.

ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST



Hovedmål

Vi skal ha et inkluderende, bærekraftig og seriøst arbeidsliv.

Strategier

- Vi skal tilrettelegge for og støtte opp om, de som ønsker å skape og videreutvikle arbeidsplasser.
- Vi skal bidra til like muligheter for alle og sørge for at sårbare grupper ikke havner utenfor arbeidslivet.
- Vi skal bidra til trygge og gode arbeidsplasser for ungdom.

Hovedmål

Vi skal være en økonomisk bærekraftig organisasjon med effektiv og god tjenesteproduksjon.

Strategier

- Vi skal ha tjenestetilbud og strukturer tilpasset økonomisk handlingsrom.
- Vi skal legge demografisk utvikling til grunn for tjenester og prioriteringer.

Hovedmål

Vi skal være en attraktiv og nyskapende arbeidsgiver.

Strategier

- Vi skal rekruttere, utvikle og beholde kompetente medarbeidere.
- Vi skal være en arbeidsplass for læring og utvikling.
- Vi skal bygge heltidskultur.
- Vi skal se mangfold som en ressurs.
- Vi skal utvikle kompetente ledere som også er gode samskapere.
- Vi skal benytte lønn som personalpolitisk virkemiddel.
- Vi skal ha fokus på tillitsskapende arbeid og vektlegge tillitsbasert ledelse.

GOD HELSE OG LIVSKVALITET**Hovedmål**

Vi skal arbeide helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom.

Strategier

- Vi skal arbeide for tidlig innsats, tverrfaglig tilnærming og god samhandling.
- Vi skal tilrettelegge for virkemidler som bidrar til at innbyggerne tar gode valg for egen helse og livskvalitet.
- Vi skal legge til rette for at innbyggerne kan leve aktive og meningsfulle liv.
- Vi skal sikre at personer som står i fare for å utvikle et rusproblem fanges opp og hjelpes tidlig.

Hovedmål

Vi skal gi innbyggerne grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester.

Strategier

- Vi skal sikre et variert tjenestetilbud, sammenhengende brukerforløp og god koordinering mellom ulike fagområder.

BÆREKRAFTIGE BYER OG LOKALSAMFUNN**Hovedmål**

Vi skal ha bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for god og smart samfunnsutvikling.

Strategier

- Vi skal ha boliger som ivaretar ulike behov, befolkningsutvikling og endret alderssammensetning.

Hovedmål

Vi skal være en fremtidsrettet, attraktiv og inkluderende kommune.

Strategier

- Vi skal benytte smarte og moderne løsninger, ha god infrastruktur og arenaer som stimulerer til utvikling.

Hovedmål

Vi skal ivareta samfunnssikkerhet og beredskap ved kriser og alvorlige hendelser.

Strategier

- Vi skal ha beredskapsplaner som gjør oss i stand til å ivareta innbyggernes og andres liv, helse og grunnleggende behov.

FRED, RETTFERDIGHET OG VELFUNDERENDE INSTITUSJONER



Hovedmål

Vi skal ha god etisk standard på vår tjenesteyting og myndighetsutøvelse for å skape tillit og omdømme.

Strategier

- Vi skal etterleve kommunens verdigrunnlag og følge lover, regler og interne rutiner i forvaltningen av vårt samfunnsansvar.

Hovedmål

Vi skal være en åpen kommune.

Strategier

- Vi skal tilrettelegge for god medvirkning og dialog for folkevalgte, ansatte, brukere og innbyggere.
- Vi skal gjøre det enkelt å få informasjon og innsikt i kommunens tjenestetilbud og forvaltning.

Prioriteringer i planperioden

Sentrale prioriteringer

NOU 2023:4 Tid for handling - Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste, sier følgende: *Betydelige tiltak må til for å endre helse- og omsorgstjenestene tilstrekkelig. Derfor anbefaler Helsepersonellkommisjonen en helhetlig innsats på flere tiltaksområder, som sammen vil bidra til omstillingen. Tiltakene er strukturert under følgende seks områder:*

- organisering av helse- og omsorgstjenestene,
- oppgavedeling,
- arbeidsforhold og arbeidstid,
- utdanning og kompetanseutvikling,
- prioritering og reduksjon av mindre viktige og til dels uønskede tjenester, og
- digitalisering og teknologisk utvikling.
- Bo trygt hjemme, som er etterfølgeren av reformen "Leve hele livet".

Lokale prioriteringer

Helhetlig plan for helse og omsorg gir tydelige føringer for hvordan kommunen bør prioritere i perioden. Det er særlig følgende faktorer som har vært avgjørende i planarbeidet

- befolkningsframskriving
- forventet sykdomsutvikling i befolkningen, herunder særlig Alzheimers sykdom og kreft
- tiltak rettet mot barn og unge i lavinntektsfamilier
- tiltak rettet mot utenforskap

Vi kommer til å legge frem tjenestebeskrivelser og ferdigstilt innsatstrapp, et arbeid som skjer i samarbeide med ROR-kommunene.

Vi skal jobbe videre med å iverksette bygging av nytt sykehjem på Storhaugen og vi må utrede hvor og når vi må etablere nytt storkjøkken og nytt vaskeri, slik at disse tjenestene er rustet og har plass nok til den store økningen vi vet kommer i eldreomsorgen.

Kommunedirektøren vi ta initiativ til et arbeid knyttet til hvordan kommunen skal møte innbyggernes behov for omsorgsboliger.

Arbeidet med distriktsmedisinsk senter (DMS) blir nødt til å komme inn i en ny fase der ulike faktorer konkretiseres. Dette gjelder særlig investeringsbehov og konsekvenser for drift.

Vi skal styrke samarbeid med Molde kommune, dette gjelder spesielt omstillingsarbeidet i Bo og habilitering. Arbeidet og samarbeidet så langt inspirerer til å lete sammen i å utvikle bærekraftige løsninger.

Kommunedirektøren tar nå grep for å unngå ROBEK og for å finne handlingsrom til å drive 70 nye sykehjemsplasser. Det er verdt å merke seg at kommuner over det ganske land opplever en vekst i "yngreomsorgen". Denne veksten har skjedd parallelt med at de samme kommunene har snakket om, og forsøkt å lage seg strategier for å møte utfordringene som kommer i eldreomsorgen. Det er derfor viktigere enn noen gang å få kontroll med kostnadsveksten i Bo og habilitering og i Psykisk helse og rus.

Budsjettet tar høyde for at kommunen skal videreføre et høyt antall bosettinger av flyktninger, men med en ny vurdering av ressursinnsatsen årlig. Like viktig som det er å ruste opp tjenester når flyktningestrømmene tiltar, er det å justere seg ned når/dersom flyktningestrømmene avtar.

Akuttsykehuset på Hjelset, SNR, settes i drift våren 2025. Dette vil utfordre vår andel av den akuttmedisinske kjeden. Det er gjort en utredning på organisering av legevakt på dagtid. Kommunedirektøren har ikke prioritert å følge opp anbefalingene fra utredningen i økonomiplanperioden.

Vi skal delta i et større innovasjonsprosjekt i regi av GassROR. Prosjektet vil løpe i 3 år.

Fellestjenester helse og omsorg

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter

- seksjon forvaltning som håndterer henvendelser og søknader på vedtaksbaserte tjenester innenfor helse og omsorg
- tildeling av kommunale tilrettelagte boliger
- kjøp av sykehjemsplasser i andre kommuner
- brukerstyrt personlig assistanse (BPA)
- Helseplattformen drift

Tjenesten sikrer at kommunens innbyggere får nødvendig hjelp når det trengs og med en kvalitet som er innenfor rammen av gjeldene bestemmelser. Tjenesten ivaretar også kommunens og spesialisthelsetjenestens ansvar for individuell plan og koordinator.

Seksjon forvaltning helse og omsorg kan på mange måter sees på som "navet" i tjenesteforholdet vårt. Det er her henvendelser blir tatt imot, søknader behandlet, nivået på tjenester som skal ytes utmålt og enkeltvedtak fattet.

I løpet av 2024 har det vært jobbet mye med å lage nye, tydelige tjenestebeskrivelser for pleie- og omsorgstjenestene. Arbeidet er gjort sammen med ROR-kommunene og vil bli lagt frem for politisk behandling tidlig i 2025. Dette arbeidet vil gi beslutningsstøtte til våre saksbehandlere når de skal vurdere henvendelser og søknader.

Kommunedirektøren har arbeidet for å få etablert en driftsorganisasjon som skal sikre at vi får brukt, utnyttet og utviklet programvaren i tråd med kommunenes behov.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	35 224	35 224	35 224	35 224
Tidligere vedtatte tiltak				
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	477	945	945	945
Sum tidligere vedtatte tiltak	477	945	945	945
Konsekvensjusteringer	28 262	28 262	28 262	28 262
Omorganisering av Vurdering og mestring (sak 71/24)	1 274	1 274	1 274	1 274
Overføring av ansvar 3270 til Seksjon forvaltning helse og omsorg (sak 111/24)	15 658	15 658	15 658	15 658
Overføring fra Bo og habilitering (sak 111/24)	9 273	9 273	9 273	9 273
Lønns- og prisvekst 2024	2 057	2 057	2 057	2 057
Konsekvensjustert ramme	63 963	64 431	64 431	64 431
Nye tiltak				
Sosialt entreprenørskap	250	250	250	250
Omstillingstiltak: eksterne sykehjemsplasser	-3 700	-12 700	-12 700	-12 700
Tiltak «Omstillingstiltak: Eksterne sykehjemsplasser» reversert og styrket.	14 300	23 000		
Utvidet samarbeid Varde	800	800	800	800
Gevinstkoordinator 20 %	245	245	245	245
Instruktør, brukerstøtte og opplæring Helseplattformen	-	1 020	1 020	1 020
Tiltak «Instruktør, brukerstøtte og opplæring Helseplattformen» fjernet		-1 020	-1 020	-1 020
Helt med - oppfølging	100	100	100	100
Økte kostnader kjøp av plass (ressurs krevende)	2 000	2 000	2 000	2 000
Ferdigstille innsatstrapp	225			
Mottatte skjønnsmidler 2025	-477			
Overføring av BPA-budsjett Psykisk helse og rus	50	50	50	50
Sum nye tiltak	13 743	-14 715	-7 265	-7 265
Ny ramme	77 756	78 176	55 176	55 176

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter	47 113	37 351	88 062	88 452	65 482	65 482
Brutto driftsinntekter	-6 728	-2 127	-10 306	-10 306	-10 306	-10 306
Netto ramme	40 385	35 224	77 756	78 176	55 176	55 176

Under sak 72/24 ble det vedtatte å gjennomføre en omorganisering for Vurdering og mestring, og rammeområdet ble styrket med 1,3 millioner kroner for overføring av budsjettet.

I bystyresak 111/24 ble det gjort overføringer av budsjett for BPA fra henholdsvis rammeområdet Hjemmetjenester, og Bo og habilitering til rammeområdet for Fellestjenester helse og omsorg på til sammen 24,9 millioner kroner.

Videre er rammeområdet styrket med 0,2 millioner kroner for tiltaket sosialt entreprenørskap som skal jobbe og bidra til å gi mennesker med nedsatt funksjonsevne bedre tilrettelagte arbeidsoppgaver, samt 0,8 millioner kroner for et utvidet samarbeid med Varde med hovedfokus på kjøring av tøy, mat, blodprøver og lignende.

Det er lagt inn en økning på 0,1 millioner kroner i forbindelse med "Helt Med" oppfølging for to personer.

Kjøp av eksterne sykehjemsplasser skal opphøre og avtalene er sagt opp. Det er derfor lagt inn -3,7 millioner kroner i 2025 og deretter -12,7 millioner kroner for resten av planperioden som tilsvarer budsjettet. Under rammeområdet Hjemmetjenester, er området styrket med noe av denne reduksjonen. Tiltaket ble reversert under bystyrets behandling av økonomiplan samt styrket med midler for å kjøpe like mange sykehjemsplasser som i 2024.

Det er prioritert ett nytt årsverk til en ny funksjon, instruktør for Helseplattformen. Arbeidet må sees i lys av at kommunedirektøren ser behovet for å redusere sårbarhet og å tydeliggjøre hvem som skal ha ansvar for ulike funksjoner som følger av det nye journalsystemet. Kommunen har en god tradisjon for å ha superbrukere for de ulike programvarene vi benytter. Erfaringen viser oss også at vi lett blir sårbare når en person alene bærer slikt ansvar. Innføring av Helseplattformen har gitt oss et totalsystem for journalføring for helse og omsorg i kommunen. Det ble tidligere brukt ressurser på dette i de gamle systemene, men da fordelt litt utover i organisasjonen med diffust ansvar. Helseplattformen er et system som vi deler med mange andre aktører, slik at tilgang, kvalitet og sikkerhet er vårt ansvar i større grad enn tidligere.

Rammen er styrket med 0,2 millioner kroner for ferdigstilling av innsatstrapp, samt en styrking på 2,1 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Velferdsteknologiske tiltak		3 500	3 500	3 500
Helse og omsorg, omlegging fra 2G til 4G	300			
Sum investeringstiltak	300	3 500	3 500	3 500

Velferdsteknologi

Det er forslått bevilgning til investering i velferdsteknologiske tiltak som sees i sammenheng med reduksjonene i driftsbudsjettene for mer kvalitative og effektive tjenesteløsninger. Det er ikke lagt inn midler i 2025, da det ligger ubrukte midler i 2024 som vil søkes overført.

Sykehjem

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter

- 4 sykehjem, Frei, Bergan, Kringsjø og Barmanhaugen, med langtidsplasser fordelt på
 - somatiske avdelinger
 - skjermede avdelinger og én skjermet og forsterket avdeling for personer med demenssykdom
- omsorgsboliger på Rokilde
- dagsenteret på Rokilde
- støttetjenester til andre enheter og direkte til befolkningen innenfor
 - vaskeri
 - kjøkken og hjemlevering av mat

Tjenesten gir et variert pleie- og omsorgstilbud innenfor rammen av gjeldende lovverk, tilpasset den enkelte pasients sykdom og livssituasjon, med fokus på livskvalitet, aktivitet, ernæring, trivsel, respekt og medbestemmelse.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2023	2022	2021	2020
253 Helse og omsorgstjenester i institusjon	38,14	45,67	32,32	33,56
256 Botilbud i institusjon	-2,90	-2,79	2,31	3,12
Sum	35,24	42,89	34,63	36,68

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for pleie, omsorg og botilbud i institusjon var i 2023 109,1 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 9,1 % mer kostnadskrevende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et høyere utgiftsnivå med 35,24 millioner kroner i 2023 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	144 053	144 053	144 053	144 053
Tidligere vedtatte tiltak				
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-650	-650	-650	-650
Sum tidligere vedtatte tiltak	-650	-650	-650	-650
Konsekvensjusteringer	5 969	5 969	5 969	5 969
Lønns- og prisvekst 2024	5 969	5 969	5 969	5 969
Konsekvensjustert ramme	149 372	149 372	149 372	149 372
Nye tiltak				
Møbler og inventar	300			
Kommunetekniker	550	550	550	550
Sum nye tiltak	850	550	550	550
Ny ramme	150 222	149 922	149 922	149 922

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter	203 703	179 583	185 752	185 452	185 452	185 452
Brutto driftsinntekter	-49 748	-35 530	-35 530	-35 530	-35 530	-35 530
Netto ramme	153 955	144 053	150 222	149 922	149 922	149 922

Rammeområdet Sykehjem er styrket med 0,3 millioner kroner for innkjøp av nye møbler og inventar på Bergan (0,1 millioner kroner) og Frei (0,2 millioner kroner).

Rammen er videre styrket med lønns- prisvekst på 6,0 millioner kroner.

Investeringsbudsjett

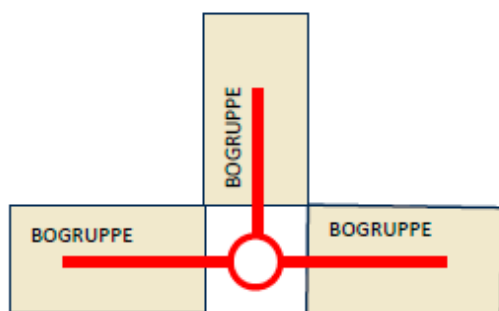
Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Nytt sykehjem/flere sykehjemsplasser	71 000	200 000	310 000	117 000
Tilskudd nytt sykehjem/flere sykehjemsplasser		-58 000	-60 000	-27 000
Frei sykehjem - brannavvik	4 800	2 200	1 250	
Frei sykehjem - nye vindu	2 500			
Frei sykehjem - nye vindu, ENØK-tilskudd	-1 100			
Matvogn	360	360		
Inventar/oppussing Bergan pauserom	400			
Elektroniske dørlåser Bergan og Kringsjø	8 500			
Bergan sykehjem - brannsikkerhets tiltak	3 000			
Sum investeringstiltak	89 460	144 560	251 250	90 000

Nytt sykehjem/flere sykehjemsplasser

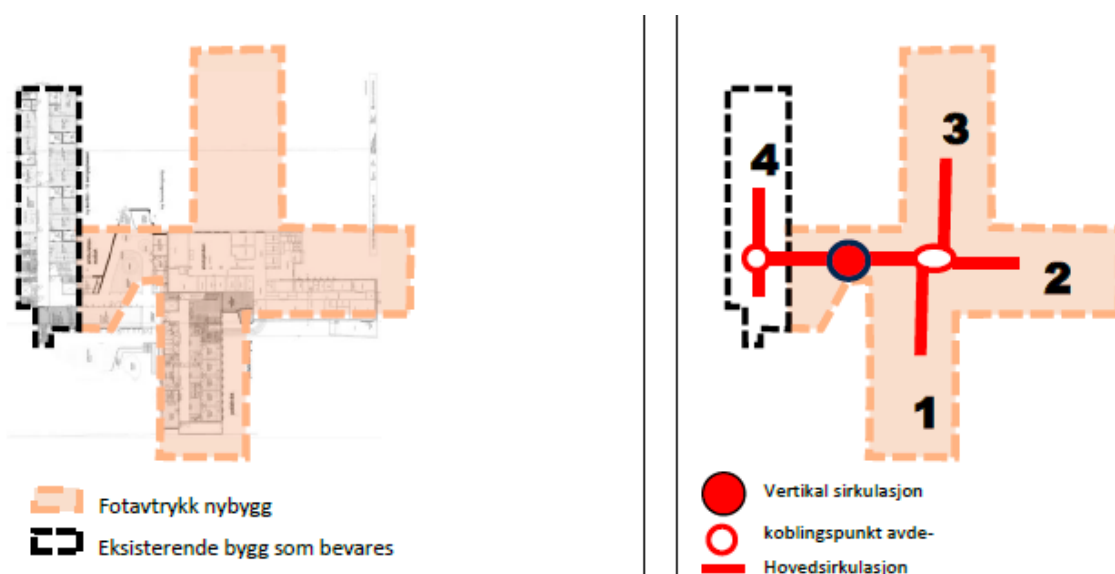
Bystyret vedtok 13. juni 2024 at det skal lokaliseres 70 sykehjemsplasser på Storhaugen uten å rive dagens lokalitet med 35 sengeposter. Reguleringsprosess skal igangsettes. Politisk sak 72/24 Valg av tomt for 70 nye omsorgsplasser. Oppfølging av verbalforslag.

Bystyrets vedtak: "Kristiansund kommune velger Storhaugen som tomt for 70 nye sykehjemsplasser. Kommunedirektøren bes iverksette en mulighetsstudie som ivaretar behovet for nytt og større storkjøkken og vaskeri."

Det er også behov for ny plassering av funksjoner, både midlertidig under byggeperioden, og permanent. Det inngår i den helhetlige planleggingen som er innledet. Gjelder Friskliv og mestring, administrasjonsavdeling, fysioterapi, og renholdssentral for Eiendomsdrift. Krisesenteret skal også flytte ut, til nytt bygg.



Illustrasjonen viser konseptløsning for å skape en effektiv planløsning.



Illustrasjonen viser eksisterende og ny bygningsmasse samt hovedsirkulasjon i og mellom avdelinger i 2. og 3. etasje i eksisterende bygg og tilbygg.

Elektroniske dørlåser Bergan og Kringsjø

Midlene på dette prosjektet er overført fra 2024, ved 3. kvartal 2024. Prosjektet er blitt dyrere enn forventet. Prosjektet er satt noe på vent, og det gjøres vurderinger i forhold til veien videre.

Frei sykehjem – brannavvik

Det er innarbeidet 1,2 millioner kroner i investeringsbudsjett 2024.

Prosjektering, prioritering og planlegging av tiltak pågår. Anbudsutsendelse og oppstart av byggearbeid/installasjoner vil starte opp i 2. halvår 2024. Dette er et sykehjem i drift og tiltak må planlegges i etapper i nært samarbeid med ansatte og ledelse.

Det er foreslått 3 tiltak ut over ordinære forskriftskrav som kompensasjon for lang uttrykningstid:

- forbedring av brannseksjoneringsvegg
- etablering av dører i fasade for raskere evakuering
- ombygging for "brannsikker ventilasjon"

Hjemmetjenester

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter

- 6 roder/avdelinger
- bofelleskap for heldøgns pleie- og omsorgstjenester

Tjenesten bidrar til at kommunens innbyggere kan bo hjemme så lenge som mulig til tross for sykdom, funksjonshemming eller alderdomssvekkelse. Tjenesten yter bistand innen hjemmesykepleie, hjemmehjelp, trygghetsalarmer, hjelpemidler og matombringing. I tillegg har tjenesten en kreftkoordinator som koordinerer et frivillig og profesjonelt tilbud til alvorlig syke pasienter, og en demenskoordinator som koordinerer et frivillig og profesjonelt tilbud til pasienter med en demensdiagnose.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2023	2022	2021	2020
254 Pleie, omsorg, hjelp i hjemmet	33,24	37,17	72,92	64,70
Sum	33,24	37,17	72,92	64,70

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for pleie og omsorg i hjemmet var i 2023 109,1 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 9,1 % mer kostnadskrevende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et høyere utgiftsnivå med 33,24 millioner kroner i 2023 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	141 692	141 692	141 692	141 692
Tidligere vedtatte tiltak				
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-600	-1 600	-1 600	-1 600
Sum tidligere vedtatte tiltak	-600	-1 600	-1 600	-1 600
Konsekvensjusteringer	-9 179	-9 179	-10 379	-10 379
Omorganisering av Vurdering og mestring (sak 71/24)	592	592	592	592
Overføring 3270 til Seksjon forvaltning helse og omsorg (sak 111/24)	-15 658	-15 658	-15 658	-15 658
Naturlig avgang			-900	-900
Lønns- og prisvekst 2024	5 887	5 887	5 887	5 887
Konsekvensjustert ramme	131 913	130 913	130 013	130 013
Nye tiltak				
Omstillingstiltak: styrking grunnet opphør av kjøp av eksterne sykehjemsplasser	4 000	6 000	6 000	6 000
Tiltak «Omstillingstiltak: Styrking grunnet opphør av kjøp av eksterne sykehjemsplasser» reversert	-4 000	-6 000		
Sum nye tiltak	0	0	6 000	6 000
Ny ramme	131 913	130 913	136 013	136 013

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter	162 311	146 482	133 703	132 703	138 703	138 703
Brutto driftsinntekter	-16 702	-4 790	-1 790	-1 790	-1 790	-1 790
Netto ramme	145 609	141 692	131 913	130 913	136 013	136 013

Under sak 72/24 ble det vedtatte å gjennomføre en omorganisering for Vurdering og mestring, og rammeområdet ble styrket med 0,6 millioner kroner.

I bystyresak 111/24 ble budsjettet for brukerstyrt personlig assistanse (BPA), ansvar 3270, overført til rammeområdet for Fellestjenester helse og omsorg. Dette utgjorde -15,7 millioner kroner.

Grunnet tiltaket om opphør i kjøp av sykehjemsplasser fra andre kommuner er det nødvendig med en styrking av rammen for Hjemmetjenester for å dekke økning i tjenestebehov. Rammeområdet styrkes derfor med 4,0 millioner kroner i 2025 og deretter 6,0 millioner kroner for resterende periode i økonomiplanen.

Det er lagt inn et nedtrekk på ett årsverk knyttet til naturlig avgang i planperioden.

Lønns- og prisvekst 2024 er kompensert i budsjettet. For rammen utgjør dette 5,9 millioner kroner.

Investeringsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Dalegata 52 A - brannsikkerhetstiltak	1800			
Sum investeringstiltak	1800	0	0	0

Brannsikkerhetstiltak

Prosjekt for å rette opp og lukke påviste brannavvik i tilstandsanalyse fra brannrådgiver, i Dalegata 52 A.

Byggearbeidene i B-oppgangen, brannsikkerhetstiltak og oppussing, ble ferdigstilt i 1. halvår 2024.

Psykisk helse og rus

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter

- hjemmebaserte tjenester og oppfølging
- innsats-, forebyggende-, rehabiliterings- og oppfølgingsteam
- 2 bofellesskap
- aktiviseringstilbud og lavterskeltiltak til målgruppen for psykisk helse og rus

Tjenesten sikrer et godt omsorgs- og behandlingstilbud til mennesker i en vanskelig livssituasjon gjennom råd og veiledning, samt adekvate helsetjenester til mennesker med psykiske lidelser, vansker og/eller ruslidelser.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9. Rammeområdet føres i hovedsak på funksjon 254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende. Styringsdata er oppgitt og analysert under rammeområdet for hjemmetjenester.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	41 029	41 029	41 029	41 029
Tidligere vedtatte tiltak				
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-50	-50	-250	-250
Sum tidligere vedtatte tiltak	-50	-50	-250	-250
Konsekvensjusteringer	1 749	1 749	1 749	1 749
Lønns- og prisvekst 2024	1 749	1 749	1 749	1 749
Konsekvensjustert ramme	42 728	42 728	42 528	42 528
Nye tiltak				
Statsbudsjett: opptrappingsplanen for psykisk helse og rus	615	615	615	615
Omstillingstiltak: omgjøring av bofellesskap	-2 000	-6 000	-6 000	-6 000
Tiltak «Omstillingstiltak: omgjøring av bofellesskap» reversert	2 000	6 000	6 000	6 000
Overføring budsjett BPA til Seksjon forvaltning helse og omsorg	-50	-50	-50	-50
Sum nye tiltak	615	615	615	615
Ny ramme	43 293	43 293	43 093	43 093

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter	71 121	58 236	60 500	60 500	60 300	60 300
Brutto driftsinntekter	-21 408	-17 207	-17 207	-17 207	-17 207	-17 207
Netto ramme	49 713	41 029	43 293	43 293	43 093	43 093

Rammeområdet er styrket med 0,65 millioner etter styrkning i statsbudsjettet til opptrapping psykisk helse.

Regjeringen ønsker å sikre at alle i landet får tilgang til kommunale lavterskeltilbud som Rask psykisk helsehjelp.

Det er lagt til grunn en nedlegging av ett boligfellesskap i planperioden. Agenda Kaupang sin regnskapsanalyse viser at vi ligger høyt på antall omsorgsboliger med heldøgnsomsorg for diagnosegruppen. Det er tatt utgangspunkt i ett av de to bolig fellesskapene. Dette har et driftsbudsjett på 8 millioner kroner i 2024. Innsparingskravet er 2 millioner kroner første året, deretter 6 millioner kroner påfølgende år. "Overskytende" 2 millioner kroner planlegges til å styrke de ambulante tjenestene. På denne måten innretter man seg til en mer hjemmebasert tjenesteprofil og går altså bort fra omsorgsboligkonseptet med stedlig bemanning 24/7. Tiltaket ble reversert under bystyrets behandling av økonomiplan.

En gradvis nedlegging av et boligfellesskap vil føre til at innbyggere som tidligere/frem til nå har bodd i et boligfellesskap, vil måtte bo i ordinær bolig (bolig som bruker eier selv, leid av kommunen eller leid av annen utleier).

Ansatte vil bli tilbudt stillinger som er vakante i den øvrige delen av enheten og/eller i pleie og omsorg.

Investeringsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Boliger for rus og psykiatri-gruppen (ROP)	4 000	4 000	4 000	4 000
Sum investeringstiltak	4 000	4 000	4 000	4 000

Boliger

I forbindelse med Boligsosial handlingsplan 2024-2027 er det funnet nødvendig å etablere fire nye boliger for rus og psykiatri-gruppen.

Det er nødvendig å etablere robuste boliger med tanke på hard bruk. Brukergruppen er personer som ikke har normal boevne og bør bo med god avstand til andre boliger. Det antas at slik etablering i gjennomsnitt vil koste cirka 4 millioner kroner per bolig. Det legges i økonomiplanperioden opp til etablering av en bolig per år.

Velferd

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter

- NAV-kontor
- flyktningetjenesten

Kontoret er organisert i avdelinger med ulike team som utfyller hverandre. Avdelingene skal sammen nå et mangfold av brukere som trenger ulik grad av veiledning og oppfølging. Gjennom kontorets innsats skal arbeidsgivere skaffe seg arbeidskraft og flere skal få mulighet til å være i arbeid, delta i samfunnet og være sikret inntekt. NAV Kristiansund har inkludert flytningetjenesten i sitt tjenestetilbud.

Tjenestene inkluderer økonomisk sosialhjelp, økonomisk rådgivning, kvalifiseringsprogram, råd og veiledning, midlertidig botilbud, individuell plan og koordinator samt flyktninger og integrering.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2023	2022	2021	2020
242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	19,99	8,79	1,06	4,35
243 Tilbud til personer med rusproblemer	0,00	-6,77	-6,05	-5,46
281 Økonomisk sosialhjelp	-17,28	-10,25	-12,12	-12,16
Sum	2,71	- 8,24	- 17,11	- 13,27

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for sosiale tjenester var i 2023 98 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 2 % mindre kostnadskrevende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et høyere utgiftsnivå med 2,71 millioner kroner i 2023 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	82 135	82 135	82 135	82 135
Tidligere vedtatte tiltak				
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	74	74	74	74
Sum tidligere vedtatte tiltak	74	74	74	74
Konsekvensjusteringer	11 800	11 800	8 800	8 800
Integreringstilskudd: 4 nye årsverk (sak 71/24)	3 000	3 000		
Arbeidsinkludering (sak 71/24)	4 000	4 000	4 000	4 000
Integreringstilskudd: Globale Kristiansund (sak 71/24)	1 000	1 000	1 000	1 000
Lønns- og prisvekst 2024	3 800	3 800	3 800	3 800
Konsekvensjustert ramme	94 009	94 009	91 009	91 009
Nye tiltak				
Reduksjon av antall stønadsmottakere over til arbeid som dekkes av statlige overføringer	-400	-400	-400	-400
Integreringstilskudd: økt introduksjonsstønad	9 000			
Integreringstilskudd: økt utbetaling kvalifiseringsstønad	3 423			
Økte utgifter sosialhjelp	1 200			
Integreringstilskudd: økt tilskudd og sosialhjelp ved økt bosetting	11 000			
Statsbudsjett: økonomisk sosialhjelp - endring i folketrygdloven	139	139	139	139
Statsbudsjett: minstesats i kvalifiseringsprogrammet helårseffekt	76	76	76	76
Sum nye tiltak	24 438	-185	-185	-185
Ny ramme	118 447	93 824	90 824	90 824

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter	94 304	85 235	121 547	96 924	93 624	93 924
Brutto driftsinntekter	-6 051	-3 100	-3 100	-3 100	-3 100	-3 100
Netto ramme	88 253	82 135	118 447	93 824	90 824	90 824

I sak 71/24 ble rammeområdet styrket med 4 nye årsverk til grunnet økt mengde av administrative oppgaver, trangere marked for bolig anskaffelser, økt krav til å skaffe arbeidspraksis og arbeid, økning av antall søknader i NAV og høyt arbeidspress over tid samt 1 årsverk til "Globale Kristiansund". Dette utgjør totalt 4,0 millioner kroner for rammeområdet.

I samme bystyresak ble rammeområdet 19 Felles avsetninger styrket med 2,0 millioner kroner for å bidra til økt sysselsetting og integrering. Dette tiltaket foreslås overført til Velferd og styrker rammeområdet med 4,0 millioner kroner med helårseffekt.

Det er foreslått en rekke tiltak som kun er lagt inn med styrking i 2025. Dette har sammenheng med den ekstraordinære bosettingssituasjonen som kommunen står i, og at vi skal tilbake til en ordinær bosettingssituasjon. I takt med at ekstraordinære inntekter fra integreringstilskuddet reduseres, må også kostnadene reduseres. Dersom situasjonen endrer seg, slik at bosetningen og inntektene øker utover forventet nivå utover i perioden, vil dette bli forhold som vurderes forløpende gjennom året, og i neste økonomiplan periode.

Rammeområdet er styrket med 1,2 millioner kroner i 2025 for økte utgifter i forbindelse med bosetting av flyktninger.

Det er foreslått styrking på 11,0 millioner kroner for økte tilskudd, sosialhjelp samt fremskaffing og tilrettelegging av boliger til flyktninger.

Rammeområdet foreslås økt med 9,0 millioner kroner for introduksjonsstønad med bakgrunn i økte bosetting av flyktninger.

Videre er rammeområdet foreslått styrket med 3,4 millioner for økt antall brukere i Kvalifiseringsprogrammet.

Det er lagt inn et nedtrekk på 0,4 millioner for reduksjon i antall stønadsmottakere over til arbeid. Dette har sammenheng med arbeidet som pågår i enheten for å få flere over fra stønad til arbeid, og et resultat av styrking i sak 71/24 forklart over.

Rammeområdet er styrket med lønns- og prisvekst på 3,8 millioner kroner.

Investeringsbudsjett

Det er ikke foreslått investeringstiltak på rammeområdet i økonomiplanperioden.

Bo og habilitering

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter

- botilbud med døgnkontinuerlige tjenester
- dag- og arbeidstilbud
- avlastning for barn og voksne
- barnebolig
- støttekontaktordning

Tjenestetilbudet tilrettelegger den enkeltes behov for bistand gjennom støttekontakt, heldøgns oppfølging og veiledning i bolig, avlastningstilbud, dagtilbud og fritidsaktiviteter. Tjenestene skal bidra til en meningsfull hverdag med å bevare sosialt nettverk, mulighet til yrkesaktivitet, og opplevelse av trygghet og mestring.

Prosjektet Bærekraftig bo- og habiliteringstjeneste er ledet av Helseinnovasjonssenteret. Prosjektet startet i oktober 2023. Bo og habilitering er et tjenesteområde hvor man har utfordringer innen tjenesteoversikt, økonomisk styring, rekruttering av personell, kompetanse, arbeidsplanlegging, arbeidsdeling og faglig tjenesteutvikling. Formålet med prosjektet er å finne bærekraftige modeller for videre arbeid og skape en felles forståelse for hva dette innebærer for målgruppen. Prosjektet er i samarbeid med Molde kommune. Bodø kommune er referansekommune i arbeidet. Det er opprettet 17 arbeidspakker/arbeidsgrupper i samarbeid med Molde kommune for å få detaljert innsikt i utfordringsbildet. Prosjektet pågår og har foreløpig varighet ut 2025. Kommunedirektøren vil komme tilbake med løypemeldinger i løpet av 2025.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2023	2022	2021	2020
234 Aktivisering eldre og funksjonshemmede	- 4,47	- 0,14	6,31	13,23
254 Pleie, omsorg, hjelp i hjemmet	33	37,17	72,92	64,70
Sum	28,77	37,03	79,24	77,93

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for aktivisering eldre og funksjonshemmede, samt pleie, omsorg og hjelp i hjemmet er 109,1 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 9,1 % mer kostnadskrevende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et høyere utgiftsnivå med 28,7 millioner kroner i 2023 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	179 175	179 175	179 175	179 175
Tidligere vedtatte tiltak				
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-2 033	-2 629	-2 629	-2 629
Sum tidligere vedtatte tiltak	-2 033	-2 629	-2 629	-2 629
Konsekvensjusteringer	-1 850	-1 850	-1 850	-1 850
Overføring til Seksjon forvaltning helse og omsorg (sak111/24)	-9 273	-9 273	-9 273	-9 273
Lønns- og prisvekst 2024	7 423	7 423	7 423	7 423
Konsekvensjustert ramme	175 292	174 696	174 696	174 696
Nye tiltak				
Etablering av helhetlig innsatstrapp for enheten			-2 000	-10 000
Økt ressursinnsats egenandel barnebolig	740	740	740	740
Sum nye tiltak	740	740	-1 260	-9 260
Ny ramme	176 032	175 436	173 436	165 436

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter	295 682	258 383	255 240	254 554	252 644	244 644
Brutto driftsinntekter	-119 102	-79 208	-79 208	-79 208	-79 208	-79 208
Netto ramme	176 580	179 175	176 032	175 436	173 436	165 436

Det har vist seg å være krevende for rammeområdet å gjennomføre de nødvendige og vedtatte nedtrekkene som lå til grunn for budsjettet i 2024. Dette har resultert i et merforbruk i 2024.

Som følge av at rammeområdet jobber med å finne en driftsform som er i tråd med budsjettrammen, ligger det ikke krav til ytterligere reduksjon i rammen før i 2027. Tiltaket "etablering av helhetlig innsatstrapp for enheten" skal synliggjøre effekten av det store omstillingsarbeidet vi nå gjennomfører sammen med Molde kommune.

Rammeområdet er i gang med å se på måten man planlegger og organiserer arbeidet, og vi skal ta ut en større gevinst fra arbeidet med e-helse og velferdsteknologi enn det som allerede ligger til grunn i økonomiplanen. Analyser som er utført viser at det er et økonomisk handlingsrom i enheten knyttet til dette arbeidet. Det forventes en positiv effekt på -2,0 millioner kroner i 2027, og -10,0 millioner kroner i 2028 som en direkte effekt av dette arbeidet.

Rammeområdet har ellers en teknisk justering som følge av omorganisering av BPA på 9,3 millioner kroner.

Overflytting av budsjettet for kjøp ekstern BPA og refusjoner tilknyttet dette, samt 50 % stilling fra rammeområdet Bo og habilitering overføres til rammeområdet Felles helse og omsorg jamfør sak 111/24.

Bo og habilitering vil få økt handlingsrom i sitt driftsbudsjett som følge av endring av i refusjon for særlig ressurskrevende tjenester, også kalt toppfinansieringsordningen. Innslagspunkt for utviklingshemmede er redusert med 60 % i nytt inntektssystem. Dette medfører at rammeområdet vil få økte refusjoner som følge av økte refusjoner for nåværende tjenestemottakere, og flere som når innslagspunktet for refusjon. Denne effekten er ikke tatt ut fra rammeområdets budsjett, da dette gir rammeområdet ytterligere handlingsrom i drift for å lykkes med pågående arbeid knyttet til omstilling og budsjett disiplin. Med utgangspunkt i 2023-tall ville denne effekten for rammeområdet vært om lag 3,8 millioner kroner i økte inntekter.

Investeringsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Nye botilbud - Bo og habilitering	18 360			13 800
Nye botilbud - Bo og habilitering	-3 900			-3 600
Svalgang mellom Bekkefare 14 og 16	2 500			
Ombygging Bekkefare 12A	5 000			
Svalgang mellom Bekkefare 12 og 14, ny garasje/laderom for el-rullestoler	3 500			
Bekkefare 12A-14-16 - brannavvik	2 000			
Dale Dagsenter - oppgradering (administrasjonsfløy)	250			
Sum investeringstiltak	27 710	0	0	10 200

Nye botilbud - Bo og habilitering

Hovedmålet er et nybygg i nærheten av allerede eksisterende botilbud med 2 boenheter (omsorgsboliger) og personalareal på område Dale/Bekkefare.

Det kjøpes i dag plass for den ene brukeren eksternt. Merkostnaden med kjøp av tjenester er stor.

Prosjektet er allerede innarbeidet i budsjett i handlingsprogram 2024–2027 med kostnadsramme 16,47 millioner kroner (2024 budsjettet). 14 millioner av disse foreslås tatt ned ved 3. kvartalsrapporten i 2024, og innarbeides som en del av det opprinnelige budsjettet i 2025. Ny total ramme i prosjektet er på 20,83 millioner kroner. Økningen fra forrige økonomiplan skyldes hovedsakelig endring av lokasjon, for å få ned driftskostnadene. Vedtatt budsjettestimert 2024, 16,47 millioner kroner, var basert på bygging på regulert tomt, Østerveien 6, ved siden av Sommerro avlastningssenter. Lokalisering på Dale/Bekkefare medfører at det må bygges noe mer personalrom, som innebærer økte investeringskostnader, cirka 3,75 millioner kroner.

Byggetrinn to nye botilbud - lagt inn i 2028:

Det er plass på tomten til ytterligere 2 omsorgsboliger av samme størrelse som kan betjenes fra samme personalbase uten utvidelse av personalarealene. Det vil derfor bli søkt om rammetillatelse for 4 omsorgsboliger, selv om en i første byggetrinn bare bygger 2 boliger. Hvis ønskelig kan en i anbudskonkurransen innhente opsjonspris på bygging av bolig nummer 3 og bolig nummer 4.

Tiltak på omsorgsboliger i Bekkefare 12, 14 og 16

Det er lagt inn til sammen 4 ulike tiltak som gjelder boligene i Bekkefare. To av tiltakene gjelder svalganger mellom byggene. I tillegg har både Bekkefare 14 og 16 behov for et forskriftsmessig lokale for oppbevaring og ladning av minicrosser og elektriske rullestoler. Det er derfor inkludert i tiltaket en rullestolgarasje/laderom, på 20 m².

Et tiltak gjelder ombygging av Bekkefare 12 A. Hovedmålet med tiltaket er å etablere en innvendig gangforbindelse mellom basearealet i Bekkefare 12 for å gi bedre flyt i bygget. En ombygging vil øke beboernes tilgjengelighet til personalet. I praksis er en leilighet sentralt i bygget tatt i bruk som base, og det skal bygges opp en ny beboerleilighet der den tidligere basen var. Dette tiltaket vil med stor sannsynlighet gi bedre ressursutnyttelse og kan stipuleres til 1,7 årsverk som kan trekkes inn fra nåværende arbeidsplan/turnus. Enheten har allerede tilpasset seg og gjort endringer i turnus i 2024.

Arbeidstilsynet har i 2022 påpekt at Bekkefare 12 ikke har tilfredsstillende personalfasiliteter. Enheten er pålagt å iverksette reelle tiltak som medfører at ansatte får forsvarlige fasiliteter. Planlagt ombygging vil gi tilfredsstillende personalfasiliteter.

Storhaugen helsehus

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter

- døgntilbud
 - korttidsplasser for utredning og behandling
 - spesialiserte korttidsplasser innen rehabilitering og palliasjon
 - interkommunalt øyeblikkelig hjelp døgntilbud
- forebyggende og rehabiliterende tjenester
 - regional utviklingssentral for friskliv og mestring
 - ergo- og fysioterapitjenester for voksne
 - fysioterapeuter med driftsavtale
 - miljøarbeidertjeneste
 - hjelpemiddelformidling og transport

Helsehuset er et kommunalt kompetansesenter og leverer tjenester som understøtter innbyggernes evne til hverdagsmestring og selvstendighet samt tjenester ved livets slutt. Helsehuset tilbyr tjenester for innbyggere i alle aldersgrupper og på alle nivåer i omsorgstrappen.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2023	2022	2021	2020
233 Forebyggende arbeid, helse og sosial	-1,42	0,65	-2,10	2,66
241 Diagnose, behandling og rehabilitering	13,67	-4,92	-16,56	-7,45
Sum	12,3	-4,3	-18,7	-4,8

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområdet med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for kommunehelse var i 2023 97,5 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 2,5 % mindre kostnadskrevenende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et høyere utgiftsnivå med 12,3 millioner kroner i 2023 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	79 777	79 777	79 777	79 777
Tidligere vedtatte tiltak				
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram			-300	-300
Sum tidligere vedtatte tiltak			-300	-300
Konsekvensjusteringer	-11 136	-11 136	-11 136	-11 136
Flytting av Regionalt responscenter (sak 71/24)	-3 497	-3 497	-3 497	-3 497
Omorganisering av Vurdering og mestring (sak 71/24)	-10 064	-10 064	-10 064	-10 064
Omstillingstiltak: reduksjon av sekretærstilling (sak 71/24)	-324	-324	-324	-324
Lønns- og prisvekst 2024	2 749	2 749	2 749	2 749
Konsekvensjustert ramme	68 641	68 641	68 341	68 341
Nye tiltak				
-	-	-	-	-
Sum nye tiltak	-	-	-	-
Ny ramme	68 641	68 641	68 341	68 341

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter		100 809	82 041	82 041	81 741	81 741
Brutto driftsinntekter		-21 032	-13 400	-13 400	-13 400	-13 400
Netto ramme	84 192	79 777	68 641	68 641	68 341	68 341

Under bystyresak 71/24 ble det besluttet flytting av Regionalt responscenter til rammeområdet Legetjenester. Under samme bystyresak ble det besluttet omorganisering av Vurdering og mestring. Samlet gir dette en reduksjon i ramme på -13,5 millioner kroner.

Sak 71/24 tok også for seg reduksjon av sekretærstilling til 50 % og helårseffekt av tiltaket et lagt inn i økonomiplanperioden.

Rammeområdet er styrket med lønns- og prisvekst på 2,8 millioner kroner.

Investeringsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Storhaugen helsehus - generell oppgradering og brannsikkerhetstiltak	9 500			
Sum investeringstiltak	9 500	0	0	0

Oppgradering og brannsikkerhetstiltak

Dette er midler som allerede lå inne i 2024 budsjettet, og som ble tatt ned ved 3. kvartalsrapporteringen, da framdriften tilsier at de ikke blir brukt i regnskapsåret. Disse foreslås inn som opprinnelig budsjett 2025.

Det planlegges nå at nytt sykehjem lokaliseres på tomten til Storhaugen helsehus. Politisk sak i bystyret 13. juni 2024 - 72/24. Mest sannsynlig vil sykehjemsarealene bli beholdt, mens storkjøkkenet og fellesvaskeriet kan komme til å bli revet/ombygd. Utbedring av brannavvik og viktige oppgraderinger av betydning for driften vil bli gjennomført parallelt med sykehjemsprosjektet.

Legetjenester

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter

- Kristiansund og omegn legevakt
- fastlegeordning
- turnuslege (LIS1-ordningen)
- kommunale legestillinger
- legetjenester administrasjon
- kommunepsykologer
- responscenter
- e-helseutvikling

Tjenesten er helt sentral i kommunens ansvar knyttet til førstelinjen. Fastlegeordningen er organisert i samspill mellom kommune og selvstendig næringsdrivende. Responscenteret er stedet som tar imot og svarer på varsler fra digitale og trygghetsskapende løsninger.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

Rammeområdet føres i hovedsak på funksjon 241 Diagnose, behandling, re/habilitering, samt funksjon 253 Helse og omsorgstjenester i institusjon. Styringsdata er oppgitt og analysert under rammeområdene for Storhaugen helsehus og Sykehjem.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	56 528	56 528	56 528	56 528
Tidligere vedtatte tiltak				
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-	-	-	-
Sum tidligere vedtatte tiltak	-	-	-	-
Konsekvensjusteringer	17 523	17 525	17 527	17 529
Omorganisering av Vurdering og mestring (sak 71/24)	8 198	8 198	8 198	8 198
Flytting av Regionalt responscenter (sak 71/24)	3 497	3 497	3 497	3 497
Reversering feil tiltak Handlingsprogram 2024–2027 basistilskudd Bryggen (sak 111/24)	3 000	3 000	3 000	3 000
Lønns- og prisvekst 2024	2 828	2 828	2 828	2 828
Konsekvensjustert ramme	74 051	74 053	74 055	74 057
Nye tiltak				
Rekrutteringshonorar fastleger	1 400	1 200	232	
Økt stilling fastlegge Bryggen medisinske senter	610	610	610	610
E-helseutvikler				714
Legevakt - overfallsalarm, utbedring av telefonidekning og porttelefon	100			
Økt inntekt legevakt	-500	-1 000	-1 000	-1 000
Regionalt responscenter - fakturering	-1 250	-2 500	-2 500	-2 500
Sum nye tiltak	360	-1 690	-2 658	-2 176
Ny ramme	74 411	72 361	71 393	71 875

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter	97 823	83 109	110 374	110 374	110 374	110 374
Brutto driftsinntekter	-25 566	-26 581	-35 963	-37 713	-37 713	-37 713
Netto ramme	72 256	56 528	74 411	72 361	71 393	71 875

Rammeområdet Legetjenester ble under bystyresak 71/24 styrket med til sammen 11,6 millioner kroner grunnet omorganisering av Vurdering og mestring, samt flytting av Regionalt responscenter fra rammeområdet Storhaugen helsehus.

Under bystyresak 111/24 ble tiltak vedrørende basistilskudd i Handlingsprogram 2024–2027 reversert og rammeområdet styrket med 3,0 millioner kroner.

Det er lagt inn en økning i budsjettet for inngåtte avtaler om rekrutteringshonorar til fastleger på 1,4 millioner kroner i 2025 som vil avta til 1,2 millioner kroner i 2026 og deretter 0,2 millioner kroner i 2027.

Videre er rammeområdet styrket med 0,6 millioner kroner for økning i stilling som fastlege ved Bryggen medisinske senter.

Det er lagt inn forventet økning i inntekt fra deltakerkommunene i legevaktsamarbeidet på 0,5 millioner i 2025 og deretter 1,0 millioner kroner i perioden 2026–2028.

Det er også en forventet økt inntekt i henhold til avtale om fakturering for Regionalt responscenter pålydende 1,2 millioner kroner i 2025 og deretter 2,5 millioner kroner i perioden 2026–2028.

Rammeområdet er styrket med en e-helseutvikler. Satsingen er et ledd i arbeidet med å sikre at vi får tatt i bruk ny teknologi. Stillingen er i dag besatt og skal finansieres gjennom eksterne midler frem til 2027.

Rammeområdet er kompensert for lønns- og prisvekst på 2,8 millioner kroner.

Investeringsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Kjøp av fastlegehjemler	650			
Sum investeringstiltak	650	0	0	0

Fastelegehjemler

Kommunen kjøper ut hjemmel i forbindelse med at en av fastlegene går av med pensjon.

TEKNISK OG KULTUR

Status og utfordringer

Sektoren leverer tjenester som alle kommunens innbyggere benytter seg av. Noen av disse tjenestene tas nok som selvfølgelige, som leveranse av vann, avløpstjenester og vedlikehold av vei og friluftsområder.

Kommunalteknikk

Hovedanlegg med nytt avløpsrenseanlegg og overføringsanlegg for Kirkelandet, Gomalandet, Innlandet og Nordlandet er ferdigstilt. Anleggene fungerer som forutsatt, og det jobbes med driftsoptimalisering. Planlegging av nytt avløpsrenseanlegg og overføringsanlegg på nordre Frei pågår, og arbeidet med opprydding av små avløpsutslipp vil få økt fokus.

Kristiansund har i likhet med andre norske kommuner store oppgaver med fornying av gamle vann- og avløpsledninger, og denne aktiviteten vil øke i årene som kommer. Arbeidet er viktig for å sikre trygg vannforsyning, samt å minimere forurensning fra avløpssystemet. Tiltakene ses i sammenheng med asfaltering samt fornying av gatelys og annen infrastruktur. Reasfaltering av asfaltdekke med utgått levetid er i seg selv en viktig oppgave.

Kommunalteknikk har startet arbeidet med revisjon av hovedplan for vannforsyning og avløp. Forsyningssikkerhet for drikkevann og tilpasning til kommende endringer i avløpsregelverk blir viktige tema.

Eiendomsdrift

Kommunen har knappe 200 000 kvadratmeter med formålsbygg som skoler og barnehager samt 572 andre boliger, hvorav 361 er omsorgsboliger. Eiendomsdrift forvalter og vedlikeholder kommunale bygg og har blant annet 150–170 inn- og utflyttinger med tilhørende behov for oppussing i løpet av ett år. Kostnadsbilde og vedlikeholdsbehov preges av at det er noen leietagere som har redusert boevne. Det er krevende å følge opp, dels grunnet mangel på såkalte hardbruksboliger.

Brann og redning

Brann og redning, som inngår i et samarbeid med tre av nabokommunene, har på et normalår over 450 blålysoppdrag i Kristiansund og 200 andre hasteoppdrag. De tre andre kommunene har anslagsvis 120–130 oppdrag, som koordineres og ledes fra Kristiansund.

Kultur

Kulturenheten sørger for å opprettholde et godt og mangfoldig tilbud innen kultur og idrett. Det er tilrettelagt anlegg og arbeides med nye anlegg som skal sikre god tilgang for både topp- og breddeidrett og kulturopplevelser. Enheten er også involvert i flere kommunale byggeprosjekt og byplanlegging i ulike satsninger for kunst i offentlig rom, - et svært aktuelt tema og virkemiddel for aktivitet og innbyggerengasjement.

Plan og byggesak

Plan og byggesak (POB) er per dato komplett bemannet, og jobber godt med byggesaker og reguleringsplaner. De skal fortsatt gjennomføre en smidig, rask, forutsigbar og korrekt saksbehandling og veiledning, innenfor lovpålagte frister.

Prosjekt for ny felles kartløsning i ORKidé-kommunene er startet opp. Hensikt er samordning og ressursbesparing.

Plan og byggesak deltar i prosjektet ved at plansaksbehandler er prosjektleder. POB sitter også i referansegruppen.

Det er bevilget 1,5 millioner kroner i skjønnsmidler til et forprosjekt for ny felles plan-, byggesaks- og oppmålingskontor for alle ORKidé-kommunene. Dette er vedtatt av IKT-ORKidé i 2024, og skal startes opp i løpet av 2025. Hensikt er samordningseffekt og ressursbesparing.

Enheten Plan og byggesak i Kristiansund huser i dag allerede henholdsvis en felles byggesaksbehandler (60 %) og tilsynsfører (100 %) for ORKidé-kommunene. Uavhengig av framdriften med et eventuelt felles kontor, så må det arbeides kontinuerlig med at alle ORKidé-kommunene benytter disse ressursene. Det er viktig at utgiftene til disse fellestjenestene belastes hensiktsmessig og rettferdig på samarbeidskommunene.

Kommunen er gjennom geodataloven pålagt å ha oppdatert og ajourført kartverk. Kommunen deltar i geovekstsamarbeid i regi av Statens kartverk. Da vårt kart er gammelt, vil det i løpet av 2025 vil det bli utarbeidet en ny konstruksjon av kommunens FKB-kart.

Kommunens landbruksforvaltning utføres i dag av Gjemnes kommune. Gjemnes kommune har sagt opp avtalen. Kristiansund kommune må i løpet av utgangen 2025 inngå avtale med en ny kommune om denne tjenesten. Avtale om administrativt vertskommunesamarbeid for kommunale oppgaver på viltforvaltningsområdet mellom kommunene Tingvoll og Kristiansund fra 2018 gjelder fremdeles.

Tjenester og rammer

Det arbeides godt i enhetene innenfor sektoren. Det leveres gode tjenester selv med knappe ressurser og utfordringer med et planverk som kan være av eldre årgang og ikke foreligger i digitalisert form.

Byen står foran store og spennende utviklingsprosjekter de neste fire årene, både i regi av kommunen og i samarbeid med andre aktører. Samtidig er de økonomiske ramme redusert til et minimum og antall administrativ personell/rådgivere er vesentlig redusert. Ny utvikling og drift må finansieres innenfor dagens rammer. Kommunens ambisjoner forutsettes derfor redusert tilsvarende og god forvaltning av arbeidsgiverrollen blir stadig viktigere.

Estetikk, energiøkonomisering og miljøtiltak vektlegges i planlegging av nye offentlige bygg. Eiendomsstrategien for kommunens formålsbygg implementeres og det skal utarbeides en langsiktig forvaltningsplan for å sikre en god eiendomsforvaltning, herunder handlingsplaner for vedlikehold.

Det gjennomføres tilfredsstillende drift og vedlikehold av veianlegg, parker, friområder, kommunale lekeplasser og turområder i forhold til gitt ramme. Det er viktig at tidligere investeringer i anlegg, bygningsmasse og annen infrastruktur blir fulgt opp med tilstrekkelig drift og vedlikehold slik at verdiene ikke blir unødig forringet og skaper et etterslep på vedlikehold.

Kommunen vil bidra til å opprettholde et godt og mangfoldig tilbud innen kultur og idrett gjennom riktig fordeling av midler og sikring av tilgang til anlegg for både topp og bredde i henhold til vedtatte politiske vedtak.

Hovedmål for sektoren

Alle tjenesteområder har ansvar for å følge opp satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel. Oversikten under viser hva som er særlig relevant for sektoren Teknisk og kultur.

SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE



Hovedmål

Vi skal samarbeide og samhandle på alle nivå - globalt, nasjonalt, regionalt og lokalt.

Strategier

- Vi skal inngå handlekraftige partnerskap og samarbeidsformer.
- Vi skal være en foretrukket og innovativ samarbeidspartner.
- Vi skal ha en god delingskultur og bidra med kunnskap og kompetanse på ulike arena.
- Vi skal være et sterkt regionsenter i en samskapende region.
- Vi skal samarbeide aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet.

ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST



Hovedmål

Vi skal være en økonomisk bærekraftig organisasjon med effektiv og god tjenesteproduksjon.

Strategier

- Vi skal arbeide målrettet for å oppfylle handlingsregler.
- Vi skal ha tjenestetilbud og strukturer tilpasset økonomisk handlingsrom.
- Vi skal legge demografisk utvikling til grunn for tjenester og prioriteringer.
- Vi skal ha et helhetlig og effektivt virksomhetsstyringssystem.

REN ENERGI TIL ALLE



Hovedmål

Vi skal være en energieffektiv kommune, som benytter fornybar energi, for å sikre det grønne skiftet.

Strategier

- Vi skal stimulere til fornybar energiproduksjon og frigjøring av energi.
- Vi skal energieffektivisere eksisterende bygg.
- Vi skal legge vekt på lav energibruk og lave klimagassutslipp ved nye utbygginger.

BÆREKRAFTIGE BYER OG LOKALSAMFUNN



Hovedmål

Vi skal ha bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for god og smart samfunnsutvikling.

Strategier

- Vi skal ha boliger som ivaretar ulike behov, befolkningsutvikling og endret alderssammensetning.
- Vi skal ha en arealstrategi som er fremtidsrettet.
- Vi skal bidra til gode og bærekraftige transportløsninger og tilrettelegge for tilfredsstillende veier, gang- og sykkeltraséer.

Hovedmål

Vi skal være en fremtidsrettet, attraktiv og inkluderende kommune.

Strategier

- Vi skal benytte smarte og moderne løsninger, ha god infrastruktur og arenaer som stimulerer til utvikling.
- Vi skal ha en byutvikling med urbane kvaliteter og byrom som er tilgjengelig for alle.
- Vi skal bidra til å etablere gode møteplasser, grøntområder og turveinett som tilrettelegger for friluftsliv og aktiviteter i nærmiljøet.
- Vi skal være en trygg by og bidra aktivt i det kriminalitetsforebyggende arbeidet.

Hovedmål

Vi skal ha klima- og miljøperspektiv i alt vi gjør.

Strategier

- Vi skal bidra til omstilling til sirkulær økonomi.
- Vi skal kutte klimagassutslippene innen 2030 og arbeide for klimanøytralitet innen 2050.

Hovedmål

Vi skal ivareta naturmangfold og kulturminner, og sørge for balanse mellom vekst og vern.

Strategier

- Vi skal ta vare på og videreutvikle Kristiansund sitt særpreg og identitet som positive elementer i stedsutviklingen.

Hovedmål

Vi skal ivareta samfunnssikkerhet og beredskap ved kriser og alvorlige hendelser.

Strategier

- Vi skal ha beredskapsplaner som gjør oss i stand til å ivareta innbyggernes og andres liv, helse og grunnleggende behov.

LIVET I HAVET



Hovedmål

Vi skal bevare våre marine ressurser og bruker havet på en måte som fremmer våre naturgitte forutsetninger og bidrar til utvikling.

Strategier

- Vi skal arbeide aktivt for å redusere alle former for havforurensning og ivareta naturmangfoldet i havet.

Prioriteringer i planperioden

Boligforvaltning

Sektoren må bidra i utviklingen av et aldersvennlig samfunn med flere tilpassede boliger for gruppen og fornying av boligmasse som allerede er eid av kommunen. Dette gjøres gjennom planlegging av nye boliger, kjøp og salg av eiendommer og reduksjon av vedlikeholdsetterslep på allerede kommunalt eide boliger. En rapport fra Agenda Kaupang peker på at Kristiansund kommune har kostnader over gjennomsnitt på sin boligforvaltning, og det er på bakgrunn av dette satt i gang en LEAN-prosess med potensiale for mer kostnadseffektiv drift. Som følge av dette tenkes antall boliger i kommunalt eie å reduseres. Omsorgsboliger er i utgangspunktet ikke i målgruppen for salg, så salget bør skje på det øvrige volumet på 211 bygg.

Utbyggingsprosjekter

Sektoren står foran store utbyggingsprosjekt på skoler og sykehjem. Folkeparken skole bygges og er klar til innflytting høsten 2025. Nytt sykehjem er vedtatt plassert på Storhaugen. Planleggingen av ny Omsundet skole pågår, og skal erstatte Rensvik og Bjerkelund skole. Investeringsmidler innarbeides i økonomiplanen 2027–2028 (og 2029). Det planlegges å investere i utbedring av skolebygg på grunn av rammeplan for skolefritidsordningen (SFO) og større omfang av SFO på grunn av gratis oppholdstid.

Ny brannstasjon er under bygging på Goma, og planlegges ferdigstilt sommeren 2025.

Det største prosjektet for kulturenheten er Normoria, som skal ferdigstilles sommeren 2025. Byggeprosjektet er ikke i regi av Kristiansund kommune, men kulturenheten gir et betydelig bidrag i planlegging av selve bygget, samt at biblioteket og kulturskolen er ansvarlig for planlegging og gjennomføring av sine egne flytteprosesser inn i Normoria.

Bærekraftige løsninger og tjenester

Alle anskaffelser av boliger og nybygg skal ha fokus på bærekraft og vurderinger opp mot klima og miljø. Gode løsninger i form av materialvalg, energiforbruk og muligheter for solcelleanlegg, energibrønner og lignende skal vurderes. Eiendomsdrift har som mål å redusere kommunens overordnede energiforbruk gjennom målrettet arbeid med blant annet strømforbruk, innetemperatur, kontroll av ventilasjonsanlegg og aktiv oppfølging av bruken i byggene.

Vei- og parktjenester er en tjeneste som er sterkt utfordret. Her er det nødvendig å tilrettelegge for at tjenesten fortsatt skal levere godt både i sommer- og vinterhalvåret. Tjenesten er svært dyktig til å vedlikeholde de grønne friområdene i byen og dette er fortsatt et prioritert område for Kommunalteknikk.

Tekniske tjenester har mange tilsyn gjennom et år. Alle slike myndighetspålegg må prioriteres og lukkes rett-tidig.

Kultur

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter

- idrettspark med idrettshall, badeland, kafé og kommunale idrettsanlegg
- kulturskole med tilbud innen musikk, teater, musikkterapi og visuell kunst
- bibliotek med litteraturhus.
- kulturavdeling med oppgaver knyttet til
 - kommunens kulturoppgaver
 - kunst- og kulturformidling/produksjon
 - tilskuddsordninger til lag og foreninger, øvrig frivillig virksomhet og profesjonelt kulturliv
 - administrasjon av Caroline kino- og konferansesenter, Festiviteten og andre sentrale kultur- og fritidstilbud

Tjenesten sikrer et godt fritids- og kulturtilbud til det beste for alle innbyggere lokalt og regionalt, i nært samarbeid med frivillige og profesjonelle aktører innen kultur, kulturnæring, idrett og friluftsliv.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2023	2022	2021	2020
380-381 Idrett	7,05	11,57	3,66	6,00
231-370-373-375-377-383-385-3866 Kultur	-3,61	20,82	-22,17	-15,84
Sum	3,44	32,39	-18,51	-9,84

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområdet med kommunegruppe 9 (K9).

Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene innen idrett og kultur hadde et høyere utgiftsnivå med 3,44 millioner kroner i 2023 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	43 318	43 318	43 318	43 318
Tidligere vedtatte tiltak				
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	15 230	31 176	30 547	30 547
Sum tidligere vedtatte tiltak	15 230	31 176	30 547	30 547
Konsekvensjusteringer	1 819	1 819	1 819	1 819
Lønns- og prisvekst 2024	1 819	1 819	1 819	1 819
Konsekvensjustert ramme	60 367	76 313	75 684	75 684
Nye tiltak				
Husleie kulturskolen Normoria (netto beløp)	1 788	3 575	3 575	3 575
Husleie biblioteket Normoria	1 900	3 800	3 800	3 800
Flytting kulturskolen og biblioteket	500			
Endring vedrørende renter og avdrag Normoria	-8 185	669	708	108
Naturlig avgang			-900	-900
Reduksjon ekstra husleietilskudd opera etter avtale	-60	-350	-350	-350
17. mai - økt bruk av interne ressurser	-60	-60	-60	-60
Økt støtte 17 mai	150	150	150	150
Økt tilskudd frivillighetssentralen	132	132	132	132
OiK driftstilskudd - som følge av SB	1 388	1 388	1 388	1 388
Bortfall ekstra husleietilskudd opera	-640	-350	-350	-350
Tilskudd til drift Kristiansund Fjellklubb	1 000			
Sum nye tiltak	-1 777	9 324	8 463	7 863
Ny ramme	58 650	85 637	84 147	83 547

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter	132 035	73 686	89 018	116 005	114 515	113 915
Brutto driftsinntekter	-83 409	-30 368	-30 368	-30 368	-30 368	-30 368
Netto ramme	48 625	43 318	58 650	85 637	84 147	83 547

Rammeområdet Kultur er foreslått styrket med henholdsvis 1,8 millioner kroner og 1,9 millioner kroner for husleie for biblioteket og kulturskolen i Normoria. Tiltakene får helårseffekt fra 2026.

Videre er det lagt inn en økning på 0,5 millioner kroner i 2025 for arbeid forbundet med flytting av kulturskolen og biblioteket til Normoria.

Det er lagt inn en endring i budsjett i forbindelse med beregning renter og avdrag for kommunens tilskudd til Normoria fra vedtatt budsjett i økonomiplan 2024–2027. Det er i tillegg lagt inn en reduksjon av ekstra husleietilskudd operaen i plan perioden.

Det er lagt inn et nedtrekk på 0,06 millioner kroner i budsjett til gjennomføring av 17. mai-feiring, ved å øke bruken av interne ressurser fremfor eksterne.

Rammeområdet får også en nedtrekk i rammen på 0,9 millioner kroner i 2027 og 2028 grunnet naturlig avgang. Dette betyr at når en ansatt går av ved pensjon, erstattes ikke vedkommende.

Rammen blir også styrket med lønns- og prisvekst, dette utgjør 1,8 millioner kroner.

Investeringsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Atlanten idrettspark: oppgradering i henhold til plan	2 000	2 000	2 000	2 000
Atlanten idrettspark - hjullaster uteanlegg	2 000			
Temaplan for fysisk aktivitet og friluftsliv	1 000	1 000	1 000	1 000
Nytt ventilasjonsanlegg Atlanterhavsbadet	9 950			
Innkjøp av samtidskunst	50	50	50	50
Møblering utover prosjektbudsjett. Normoria	1 500			
Caroline kino - brannsikringstiltak	500			
Festiviteten - utvendig rehabilitering			2 000	
Forprosjekt Idrettshall		600		
Sum investeringstiltak	17 000	3 650	5 050	3 050

Det er lagt inn flere investeringer innen kulturområdet, med et samlet beløp på i underkant av 28,7 millioner kroner over fire år. Tiltakene innebærer blant annet utvendig rehabilitering av Festiviteten, oppgradering av Atlanten idrettspark i henhold til vedlikeholdsplan og temaplan for fysisk aktivitet og friluftsliv. I tillegg er det et vesentlig prosjekt som går på nytt ventilasjonsanlegg ved Atlanterhavsbadet.

Atlanten idrettspark - oppgradering i henhold til plan

Det er avsatt 2 millioner kroner til årlige oppgraderinger ved Atlanten idrettspark. Vilårene for bruk av midlene er at det kan klassifiseres som et investeringsprosjekt, at det er en påkostning og oppgradering, som forlenger levetiden på byggene.

Temaplan for fysisk aktivitet og friluftsliv

Det er videreført tilskudd med 1 million kroner årlig til tiltak i temaplan for fysisk aktivitet og friluftsliv. Midlene kan bare brukes på tiltak der kommunen selv er grunneier eller har eierandel om det er en ekstern aktør som eier og driver formålet som tiltaket er rettet mot.

Nytt ventilasjonsanlegg Atlanterhavsbadet

Ventilasjonsagregat har en levetid på 15–20 år i et badeanlegg, og det nærmer seg nå 20 år siden bygget var nytt. Besparelse på drift vil kunne være 2–300 000 kWh/år samlet for elektrisitet og varme. Konsekvenser ved havari er at Atlanterhavsbadet må stenge.

De siste årene har det vært store vedlikeholdskostnader på aggregatene og det har vært mindre havari på aggregatene. Det har vært reparasjons kostnader på kroner 400 000 i 2024 for å holde ventilasjonen i drift.

Kostnaden med skifte er satt etter prisoverslag fra leverandør i 2023.

Kommunalteknikk

Beskrivelse av rammeområdet

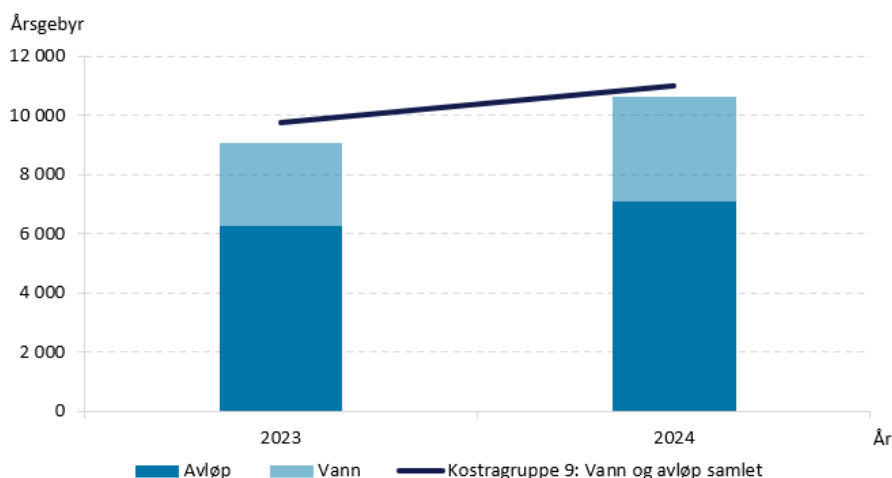
Rammeområdet omfatter

- planlegging, utbygging, drift og vedlikehold av kommunaltekniske anlegg på vei, vannforsyning og avløp
- forvaltning, drift og tiltak for parker, lekeplasser og andre grøntanlegg, friluftsområder og badeplasser
- kommunens oppgaver etter forurensingslov, utslippstillatelser, forurenset grunn og andre miljøsaker
- oppgaver etter veglov, trafikkregulering og trafikk sikkerhet
- byggherrefunksjon ved utbygging av bygg og anlegg på vei, vannforsyning og avløp
- beredskap knyttet til vannforsyning, avløp, vei/trafikk, snøbrøyting og strøing

Tjenesten forvalter og videreutvikler kommunalteknisk infrastruktur og omfatter mange ulike tjenester og service til alle innbyggere og næringsliv.

Styringsdata

Utvikling i kommunale utgifter



Grafen viser utvikling av årsgebyr vann og avløp for en standard bolig på 120 kvadratmeter eksklusiv merverdiavgift, samlet for Kristiansund i forhold til kommunegruppe 9 i 2023 og 2024.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	14 511	14 511	14 511	14 511
Tidligere vedtatte tiltak				
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-	-	-	-
Sum tidligere vedtatte tiltak	-	-	-	-
Konsekvensjusteringer				
Lønns- og prisvekst 2024	596	596	596	596
Konsekvensjustert ramme	15 107	15 107	15 107	15 107
Nye tiltak				
Robotgressklippere - kjøp og tilrettelegging	300			
Styrking vedlikehold vei - sommerdrift	600	600	600	600
Naturlig avgang				-900
Sum nye tiltak	900	600	600	-300
Ny ramme	16 007	15 707	15 707	14 807

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter	175 997	179 288	180 784	180 484	180 484	179 584
Brutto driftsinntekter	-152 087	-164 777	-164 777	-164 777	-164 777	-164 777
Netto ramme	23 909	14 511	16 007	15 707	15 707	14 807

Kommunalteknikk har et stort brutto budsjett med nesten 180 millioner kroner i driftsutgifter og over 160 millioner kroner i inntekter. Selvkostområdene vann og avløp står for størstedelen av budsjettet, der utgiftene dekkes av gebyrinntekter. Resterende nettoramme går til vei og gatelys samt park og uteområder.

Til sistnevnte nettoramme er styrket med 0,6 millioner kroner for vedlikehold vei, samt 0,3 millioner kroner for innkjøp av robotgressklippere. Kostnaden for sistnevnte tiltak en nettosum, som fordrer at en effektiviserer bruken av ressurser parallelt som en foretar slike innkjøp.

Utover i planperioden er det lagt inn et nedtrekk i rammen på 0,9 millioner kroner for naturlig avgang. Det vil si at når en ansatt går av med pensjon, blir ikke personen erstattet.

Lønns- og prisvekst på 0,6 millioner kroner kompensert i foreslåtte budsjettramme for 2025.

Investeringsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Kommunale veier og gatelys	31 500	29 000	14 000	14 000
Boligområder/næringsområder	500	500	500	500
Vann	106 800	68 500	67 500	105 000
Avløp	64 000	141 000	119 500	118 000
Park	3 200	1 900	900	1 900
Utenomhus	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum investeringstiltak	207 000	241 900	203 400	240 400

Kommunalteknikk har et omfattende investeringsbudsjett, og investeringssummene i tabellen over er gitt per tjenesteområde. Investeringsprosjektene på tiltaksnivå er i vedlegg til handlingsprogrammet.

Kommunale veier og gatelys

Det legges opp til en videreføring av prosjektet med utskiftning av gatelys, og overgang til strømbesparende lys, dog med noe redusert innsats i forhold til tidligere ettersom fiberprosjektene til NEAS nå også er færre. Samlet er det lagt inn 10 millioner kroner i kommende 4-årsperiode. Videre er det lagt inn videreføring av utbygging av sykkeltraséer gjennom prosjektet "sykkelby" med 1 million kroner per år for perioden 2026–2028. For 2025 forutsettes overføring av allerede avsatte midler. Det er også lagt inn 15 millioner kroner til gjenoppbygging av eksisterende asfaltveier, samt 7 millioner kroner til å bygge om grusveier til asfaltveier, i tråd med gjeldende vedtatte økonomiplan.

Det er lagt inn totalt 10,5 millioner kroner til kjøp av biler og maskiner. Dette er midler til en jevnlig utskifting av biler og maskiner. Gamle biler og maskiner som er mye på verksted skaper forsinkelser, ineffektivitet og store fordyrelser på arbeidsoppgavene.

Det er avdekket behov for forsterkning av Brunsvika bru i Hagbart Brinchmanns vei. Brua er bygd i 1959 og har en lengde på 83 meter og en bredde på 11 meter. Kommunen har engasjert ekstern konsulent som har foretatt tilstandsvurdering av brua, hvor det er avdekket gjentakende avskallingskader av varierende størrelser og omfang. Avskalling skyldes armeringskorrosjon og lite overdekning. Konklusjonen er at det er nødvendig med rehabilitering for at den skal kunne tåle trafikken i fremtiden. Det er satt av 2 millioner kroner til planlegging og prosjektering i 2025 og 15 millioner kroner til rehabilitering i 2026.

Det skal bygges ny barneskole i enden av Røsslyngveien på Goma. I Røsslyngveien (lengde cirka 400 meter) skal det etableres et bredere ensidig fortau. Gatelys mastene må flyttes. Det skal etableres et venstresvingefelt i Røsslyngveien mot riksvei. Samtidig oppgraderes vann- og avløpsnett i hele veiens lengde. Etter anbudskonkurranse er det nå klart at kostnaden på prosjektet beløper seg til 35 millioner kroner. Det er satt av til sammen 14 millioner kroner på vei samt 21 millioner kroner på vann og avløp. Arbeidene må ferdigstilles i 2025.

Vann

Ledningsnett på 230 km og mange gamle anlegg krever omfattende standardbevarende tiltak og suppleringer for å sikre leveranse og trygt drikkevann. Mange gamle anlegg fører til at det årlig inntreffer et høyt antall uforutsette skader, som hurtig må utbedres. De mange små, men dyre strakstiltak forutsetter store rammebevilgninger for å ha på plass umiddelbar finansiering til iverksetting.

Ny hovedledning over Freifjorden foreslås gjennomført i 2025 da de to eksisterende vannledningene nå er eldre enn anleggets dimensjonerende levetid på 40 år. Det er lagt inn 50 millioner kroner til dette tiltaket i 2025.

Drikkevannsforskriften stiller strenge krav til forsyningssikkerheten, og dette spørsmålet er gjenstand for vurdering i den pågående revisjon av Hovedplan for avløp og vannforsyning. På nåværende tidspunkt synes den mest aktuelle strategien å starte dublering av den snart 50 år gamle hovedvannledningen på Straumsnes. Til dette er det avsatt 50 millioner kroner i 2028, og forutsatt at strategien opprettholdes i hovedplanen vil det måtte settes av ytterligere beløp etter økonomiplanperioden.

Det er også lagt inn 30 millioner kroner til rehabilitering av vannledning Flatset–Møst, samt 25 millioner kroner til omlegging av vann- og avløpsnett i Bypakken.

I forbindelse med planlagt ny skole i Omsundet er det avsatt totalt 31 millioner kroner til forsterkning av vannforsyningsnett. Tilsvarende beløp er lagt inn på avløp. Både vann- og avløpsledningen må oppdimensjoneres, for å tåle belastningen av en ny skole, og for å få tilstrekkelig brannslukkevann til ny skole.

Avløp og avløpsrensing

Det er et svært stort behov for utskifting av gammelt ledningsnett og annen oppgradering av avløpsanleggene. Et viktig arbeid i forbindelse med utskiftingen er separering av gammelt fellesnett til adskilte spillvanns- og overvannsledninger. Dette for å minke overvannsmengden som går til pumpestasjoner og renseanlegg. Dette er blitt enda viktigere når vi nå har ny og mer høygradig rensing. Det er dyrt og bortkastet å rense store mengder overvann. Mange av prosjektene samkjøres med utskifting av vannledningsnett.

Hovedplan avløp og vannmiljø legger opp til at det skal bygges et avløpsrenseanlegg for nordre Frei i Nerdalen. Videre utbygging av boligområder på nordre Frei er avhengig av at dette anlegget bygges ut, det samme gjelder ny skole. Det må bygges et sekundærrenseanlegg for å kunne oppfylle rensekravene som kommer i det nye avløpsdirektivet. Tiltaket er estimert til å koste om lag 190 millioner kroner. I tillegg kommer overføringsledninger på cirka 30 millioner kroner frem mot 2028.

Det er flere små kommunale utslipp som ikke er koblet til hovedavløpsnett ennå. Disse har en vanskelig beliggenhet slik at de hittil ikke er blitt knyttet til dagens hovedavløpssystem. Dette må etter hvert løses. Det første prosjektet i denne sammenhengen planlegges gjennomført i 2026, og dette er overføring av et kloakkutslipp på Skorpa. Det skal bygges pumpestasjon og overføringsledning til hovedledningsnett, i stedet for dagens slamavskiller. Senere skal flere utslipp saneres. Tidligere avsatte midler med 18 millioner kroner i 2026 og 10 millioner kroner i 2027 videreføres.

Det er behov for verksted/servicebygg for avløp. Det er hensiktsmessig at bygget blir plassert inntil renseanlegget, og det skal inneholde verksted for vedlikehold av pumper fra pumpestasjonene og annet utstyr, lager, garderober, kontorer og lignende. Det er laget et skisseprosjekt for tiltaket som anslås å ha en kostnad på 31 millioner kroner, 1 million kroner til prosjektering og 30 millioner kroner til bygging. Det settes av 1 million kroner i 2027, 20 millioner kroner i 2028 og 10 millioner kroner ligger utenfor økonomiplanperioden i 2029.

Plan og byggesak

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter

- veiledning og behandling av private reguleringsplaner
- byggesak
- oppmåling og forvaltning av geodata
- eierseksjonering og matrikkel
- naturforvaltning

Tjenesten ivaretar kommunens rolle som myndighetsutøver etter plan- og bygningsloven, naturmangfoldloven, konsesjonsloven, eierseksjonsloven, geodataloven og matrikkelloven. Tjenesten har også ansvar for kommuneplanens arealdel, og ivaretar rollen som samfunnsaktør i byutvikling, særlig innenfor fysisk planlegging og byutforming.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2023	2022	2021	2020
301 Plansaksbehandling	-3,29	-3,51	-2,43	-1,50
302,304,305 Byggesak og deling	1,37	0,19	-1,83	0,92
303 Kart og oppmåling	-1,22	-1,22	-1,88	-1,11
Sum	- 3,15	- 4,54	- 6,15	- 1,69

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområdet med kommunegruppe 9 (K9).

Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene innen plan og byggesak hadde et lavere utgiftsnivå med 3,15 millioner kroner i 2023 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	6 083	6 083	6 083	6 083
Tidligere vedtatte tiltak				
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-	-	-	-
Sum tidligere vedtatte tiltak	-	-	-	-
Konsekvensjusteringer				
Lønns- og prisvekst 2024	253	253	253	253
Konsekvensjustert ramme	6 336	6 336	6 336	6 336
Nye tiltak				
-				
Sum nye tiltak				
Ny ramme	6 336	6 336	6 336	6 336

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter	23 719	23 619	23 872	23 872	23 872	23 872
Brutto driftsinntekter	-15 375	-17 536	-17 536	-17 536	-17 536	-17 536
Netto ramme	8 343	6 083	6 336	6 336	6 336	6 336

Det er lagt til grunn kompensasjon for lønns- og prisvekst i 2024 for budsjetttrammen for 2025 på 0,2 millioner kroner.

Investeringsbudsjett

Det er ikke foreslått investeringstiltak på rammeområdet i økonomiplanperioden.

Eiendomsdrift

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter

- kommunens byggherrefunksjon ved prosjekter og nybygg
- kjøp, salg og utleie av boliger og andre eiendommer
- forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg
- renhold- og vaktmestertjeneste i kommunale formålsbygg

Tjenesten er i stor grad rettet mot interne forhold i kommunen, men innenfor områder som kjøp/salg, entreprise og boligforvaltning har tjenesten mange eksterne kontakter/brukere. Tjenesten forestår strategiske oppkjøp, bygger og driver kommunale bygg samt forvalter, vedlikeholder og utvikler den kommunale bygningsmassen. Tjenesten ivaretar også innleie av eiendom i det private markedet på vegne av kommunens virksomhet.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2023	2022	2021	2020
265 Kommunalt disponerte boliger	11,84	9,27	9,45	4,74
Sum	11,84	9,27	9,45	4,74

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområdet med kommunegruppe 9 (K9).

Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene innen kommunalt disponerte boliger hadde et høyere utgiftsnivå i 2023 på 11,84 millioner kroner sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	33 341	33 341	33 341	33 341
Tidligere vedtatte tiltak				
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	500	-2500	-2500	-2500
Sum tidligere vedtatte tiltak	500	-2500	-2500	-2500
Konsekvensjusteringer	908	908	908	908
Omstillingstiltak: effektivere gategrunnsleie (sak 71/24)	-280	-280	-280	-280
Omstillingstiltak: øke andel egeninnsats av fagressurser på investeringsprosjekter (sak 71/24)	-390	-390	-390	-390
Lønns- og prisvekst 2024	1 578	1 578	1 578	1 578
Konsekvensjustert ramme	34 749	31 749	31 749	31 749
Nye tiltak				
Naturlig avgang byggdrift		-900	-900	-900
Naturlig avgang renhold	-900	-900	-1 800	-1 800
ENØK-tiltak	-300	-300	-300	-300
Effektivisering forvaltning av kommunale boliger (redusere kostnader hærverk)	-300	-300	-300	-300
Revidering av avtale gateleie Kristiansund Parkering AS	-200	-200	-200	-200
Gjengs leie	-1 000	-2 000	-3 000	-3 000
Sum nye tiltak	-2 700	-4 600	-6 500	-6 500
Ny ramme	32 049	27 149	25 249	25 249

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter	111 860	90 079	90 267	86 367	85 467	85 467
Brutto driftsinntekter	-62 990	-56 738	-58 218	-59 218	-60 218	-60 218
Netto ramme	48 870	33 341	32 049	27 149	25 249	25 249

Under bystyresak 71/24 ble det fattet vedtak om å effektivisere gategrunnsleie, samt øke andel egeninnsats av fagressurser på investeringsprosjekter. Samlet ga dette et nedtrekk i rammen på 0,6 millioner kroner.

For ny økonomiplanperiode er det lagt inn ENØK-tiltak tilsvarende nedtrekk på 0,3 millioner kroner. Dette er en besparelse for hele kommunen, ikke ensidig Eiendomsdrift selv om effekten hentes ut her. Det er også et nedtrekk på 0,3 millioner for å redusere kostnader ved hørverk på kommunale boliger. Det som en forventet effekt av reduserte ødeleggelser etter LEAN-prosessen som pågår på rammeområdet i dag.

Det er lagt inn revidering av avtalen om gategrunnsleie med Kristiansund parkering AS på -0,2 millioner kroner.

Enheten skal redusere bemanningen gjennom naturlig avgang. Dette betyr at når en ansatt går av ved pensjon, erstattes vedkommende ikke. For rammeområdet utgjør dette 0,9 millioner kroner i 2025, 1,8 millioner kroner i 2026 og 2,7 millioner kroner i 2027 og 2028. Konsekvensen vil bli at vi får dårligere service på byggene, og redusert standard på renhold for byggene en må redusere renholdsfrekvensen på.

Det arbeides med innføring av gjengs leie, noe som vil bety økt leiekostnad for beboerne, men tilpasning av prisene til det ordinære leiemarkedet. Dette finnes andre økonomiske ordninger som ivaretar de svakeste beboerne som en må benytte fremfor dagens subsidiering. Effekten kommer gradvis over tre år. Dette fordi man ikke kan reguleres de tre første leieårene, samt at det er seks måneders varslingsfrist.

Rammeområdet er styrket med lønns- og prisvekst tilsvarende 1,5 millioner kroner. Noe som gjør at enheten i realiteten svekkes i forhold til reell lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Biler og utstyr	850			
Myndighetspålegg	6 000	6 000	6 000	6 000
Nordmøre Kriesesenter - nybygg for utleie	37 800	10 440		
Oppgradering Kongens Plass - torget mellom Folkets hus og Kaibakken	8 500			
ENØK-tiltak	2 500	2 500	2 500	2 500
Generasjonstorget - utkjøp og istandsetting, gammelplana på skolen	18 000			
IKT-verktøy for Eiendomsdrift	500	500	500	500
Boliger	5 000	5 000	5 000	5 000
Utskiftning belysning til LED kommunale bygg	3 000	2 000	2 000	2 000
Oppgradering kommunale bygg	5 000	5 000	5 000	5 000
EL-sikkerhet kommunale bygg	1 000	1 000	1 000	1 000
Wesselsgate 10 - kjøp av eiendom	17 000			
Nytt adgangskontroll system med toppsystem	2 500	2 500		
Skyreise og SD-anleggene	1 400			
Totalrenovering 7 utleieboliger	5 500			
Sum investeringstiltak	114 550	34 940	22 000	22 000

Myndighetspålegg

Det er avsatt 6 millioner kroner hvert år i økonomiplanperioden, til å lukke myndighetspålegg. Vilårene for bruk av midlene er at det kan klassifiseres som et investeringsprosjekt og at det foreligger pålegg fra tilsynsmyndighet. Pålegg om utbedring av brannavvik har generert store kostnader den siste tiden. Beløpene er en økning på 1 million kroner per år, i forhold til forrige økonomiplan.

Nordmøre Kriesesenter

Dagens lokaler tilfredsstillende ikke krav til kriesesenter. Kristiansund kommune er vertskommune i Nordmøre Kriesesenter IKS, og har i den forbindelse et ansvar for å stille egnede lokaler til disposisjon. Innarbeidet kostnadsramme i økonomiplanen er på 59,74 millioner kroner.

Oppgradering Kongens Plass

Det er satt av 8,5 millioner kroner i 2025 til dette tiltaket. Tiltaket er knyttet til arbeidet med Normoria. Normoria Eiendom AS vil bidra med investeringsmidler som tilsvarer kostnadene med å sette arealet i stand tilsvarende opprinnelig nivå. Arealet fortjener en standardheving for å fremstå helhetlig og hensiktsmessig opp mot det nye opera- og kulturhuset.

ENØK-tiltak

Vesentlige prosjekter under Eiendomsdrift sin ramme vedrører ENØK-tiltak ved ulike bygg. Disse midlene fordeles til ulike konkrete prosjekter, hvor kommunen også kan søke om tilskuddsmidler fra Enova. Her er det satt av 2,5 millioner kroner per år fremover. Dette er en halvering fra tidligere handlingsprogram, som skyldes at for eksempel utskifting til LED-lys er kommet inn som et eget prosjekt.

Generasjonstorget

Generasjonstorget er området øst for eiendomsgrensen til Normoria. Dette torget er en del av reguleringsplanarbeidet og målsetningene for byfornyelse. Det er behov for midler til utkjøp/ekspropriering samt til etablering av et nytt torg. Det er satt av 18 millioner kroner i 2025 til dette tiltaket. Midlene lå opprinnelig inne i 2024, men blir ikke brukt, og er derfor tatt ned ved 3. kvartalsrapport.

Boliger

Prosjektet "Boligtiltak" benyttes til å fornye kommunens boligmasse, og til å skaffe mer hensiktsmessige boliger til leietakerne. Dette er en "netto budsjettsum" på 5 millioner kroner per år fremover i økonomiplanperioden. Eiendomsdrift kjøper og selger boliger gjennom året, og både anskaffelseskostnader og salgsinntekter føres på dette prosjektet.

Oppgradering kommunale bygg

Posten oppgradering av kommunale bygg, blir i løpet av året fordelt ut til ulike prosjekter på kommunens bygg. Dette kan være både til skoler, barnehager, sykehjem og andre formålsbygg. 5 millioner kroner settes av årlig til dette tiltaket. Eiendomsdrift prioriterer disse midlene i samråd med kommunalsjefene i forhold til behov.

Wessels gate 10

Wessels gate 10 borettslag ble etablert i 2015 og opprinnelig intensjonen var at kommunen skulle eie maksimum 3 andeler (30 %) og at de resterende 7 andelene skulle selges til kommunale leietakere. Kommunen fikk dessverre bare kjøpere til 2 andeler og ble sittende tilbake som eier av de 8 resterende andelene.

På grunn av høye rentekostnader og oppstart av betaling av avdrag blir det fra og med desember 2025 så kostbart for de 8 fremleietakere og de 2 andelseierne at de ikke har råd til å bo der lenger. Det foreslås derfor at kommunen først kjøper ut de 2 resterende andelene i løpet og blir eier av alle de 10 andelene i borettslaget. Deretter foreslås det at kommunen kjøper eiendommen Wessels gate 10, tilsvarende restgjelden, slik at borettslaget kan oppløses.

De 8 kommunale andelsleilighetene er i dag leid ut til flyktninger. Leilighetene i Wessels gate 10 er av variert størrelse, bygget har heis og leilighetene har livsløpsstandard. Denne type leiligheter har kommunen mange aktuelle brukere til. Wessels gate 10 er eneste innslaget av kommunale boliger på Innlandet. Det er ønskelig at kommunen fortsatt kan ha et leilighetsbygg i denne bydelen. Det foreslås derfor å legge inn utkjøp av restgjelden i borettslaget 17 millioner kroner i 2025, samt at utkjøp av de 2 private andelene, 2 ganger 0,5 millioner kroner, gjøres i 2024.

Totalrenovering 7 utleieboliger

Det foreslås nytt investeringsprosjekt "Totalrenovering" av 7 utleieboliger. På grunn av oppbrukte investeringsmidler, er disse blitt stående tomme, da de ikke er utleiebare uten totalrenovering.

De 7 boligene som her blir foreslått oppusset bør ikke selges. Leilighetene har stor bruksverdi, riktig beliggenhet og egnet planløsning, samt en standard og størrelse som genererer en husleie som passer til brukergruppen.

Erfaringsmessig koster en totalrenovering i gjennomsnitt cirka kroner 750 000 per boenhet. 7 totalrenoveringer vil kreve et budsjett på 5,25 millioner kroner

Følgende 7 boenheter foreslås totalrenovert

- Basseng gata 14 - H0201
- Basseng gata 16 - H0201
- Ole Vigs gate 22 (BF) - H0102
- Storeng gata 28 - H0101
- Storeng gata 30A - H0102
- Storeng gata 30B - H0102
- Toppen 22 - H0101

Nordmøre interkommunale brann- og redningstjeneste

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter

- feiing og tilsyn i private boliger
- tilsyn med særskilte brannobjekt
- beredskap for hendelser på sjø og ferskvann i egen kommune
- vertskommune for kjemikalieberedskap og mot akutt forurensning på sjø og land (NIUA - Nordmøre interkommunale utvalg for akutt forurensning)

Nordmøre interkommunale brann- og redningstjeneste (NIBR) er et brannsamarbeid mellom kommunene Aure, Averøy, Kristiansund og Smøla. Tjenesten sikrer en effektiv beredskap og god samfunnssikkerhet for befolkningen, hvor formålet er å sikre mennesker, miljø og materielle verdier mot brann samt begrense skadevirkningene i branntilfeller og andre ulykkesituasjoner. Tjenesten ivaretar miljøet ved akutt forurensning og innbyggernes behov på andre områder selv om dette ikke er underlagt brannlovgivningen.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2023	2022	2021	2020
339 Beredskap mot branner og andre ulykker	4,12	-2,83	-3,40	-1,57
Sum	4,1	-2,8	-3,4	-1,6

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområdet med kommunegruppe 9 (K9).

Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene innen beredskap mot brann og andre ulykker hadde et høyere utgiftsnivå med 4,1 millioner kroner i 2023 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Opprinnelig budsjett 2024	21 576	21 576	21 576	21 576
Tidligere vedtatte tiltak				
Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-	-	-	-
Sum tidligere vedtatte tiltak	-	-	-	-
Konsekvensjusteringer	897	897	897	897
Lønns- og prisvekst 2024	897	897	897	897
Konsekvensjustert ramme	22 473	22 473	22 473	22 473
Nye tiltak				
Statsbudsjett: skjønnsmidler Grip	200			
Trygg hjemme koordinator	433	433	433	433
Røykdykkerkamera		200		
Aktive hørselsvern	200	100		
Sum nye tiltak	833	733	433	433
Ny ramme	23 306	23 206	22 906	22 906

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Brutto driftsutgifter	55 410	46 536	48 293	48 193	47 893	47 893
Brutto driftsinntekter	-24 725	-24 987	-24 987	-24 987	-24 987	-24 987
Netto ramme	30 658	21 576	23 306	23 206	22 906	22 906

Rammeområdet Nordmøre Interkommunale brann- og redningstjeneste er styrket med 0,2 millioner kroner vedrørende skjønnsmidler Grip. Som følge av bystyrets vedtak i sak 50/24 - Brannsikring av tett trehusområde – Grip og sak 51/24 - Brannsikring av tett trehusområde – Innlandet, vil rammeområdet jobbe med koordinering av de anbefalte tiltakene i brannsikringsplanene.

Det er også lagt inn økning i rammen for kommunens andel av kostnadene knyttet til innkjøp av aktive hørselsvern pålydende 0,2 millioner kroner, samt 0,2 millioner kroner for røykdykkerkamera i 2026.

Det er lagt inn en økning på 0,4 millioner kroner som er Kristiansund kommunens andel for opprettelse av stillingen trygg hjem koordinator.

Rammen er også kompensert for lønns- og prisvekst. For rammeområdet utgjør dette 0,9 millioner kroner.

Investeringsbudsjett

Poster (tall i tusen)	Budsjett 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Ny brannstasjon	91 000			
Ny mannskapsbil	8 500			
Ombygging tankbil	1 500			
Beredskapsutstyr	400		200	
Fornyng biler selvkost/feing	550	550		
Fornyng av utstyr selvkost/feing	200			
Logistikkbil		750		
Utskifting av forebyggende bil (§13)		600		
Fremskutt enhet – bil		1 500		
Sum investeringstiltak	102 150	3 400	200	0

Ny brannstasjon

Det er vedtatt at kommunen skal etablere ny brannstasjon på tomta til gamle Goma skole. Total kostnadsramme for prosjektet ble av bystyret i september 2022 hevet til 245 millioner kroner, i sak 88/22. Det er foretatt en prisregulering av budsjettet frem til og med ferdigstillelse juni 2025. Dette gir et tillegg på 20 millioner kroner (12 millioner kroner ble tatt inn ved behandling av gjeldende økonomiplan 2024-2027, mens 8 millioner kroner tas inn nå). Ny ramme utgjør dermed 265 millioner kroner.



Illustrasjonen viser et utklipp fra modellen av ny brannstasjon.

Kilde: Veidekke Entreprenør AS

Siste politiske behandling av saken er i bystyret 29.09.22, sak 88/22. Her ble det gjort følgende vedtak:

1. "Kristiansund kommune utvider den økonomiske rammen for bygging av ny brannstasjon på Goma med 90 millioner kroner. Ny økonomisk ramme blir 245 millioner kroner. Økningen innarbeides i budsjett- og økonomiplanen for 2023–2026.
2. Det åpnes opp for alternative tilbud.
3. Kunstnerisk utsmykking begrenses ved bygging av brannstasjon til 0,5 % av total bygge kostnad. Fasaden på bakkeplan prioriteres for at bygget skal bidra som en forskjønnelse av nærområdet og være innbydende på gateplan."

Arbeidstilsynet har satt ny frist for lukking av avvik til 1. september 2025. Arbeidstilsynet oversendes informasjon om framdriften i prosjektet.

Kontrakt for bygging av ny brannstasjon etter forutgående konkurranse med forhandling, ble inngått med Veidekke Entreprenør AS februar 2024. I perioden mellom kontraktsinngåelse og rammetillatelse (juli 2024) ble det arbeidet med detaljprosjektering i tett samarbeid med brukerne. Bygget vil være tett i november 2024, og ferdigstillelse er planlagt til sommeren 2025. Per dato er prosjektet i henhold til kontraktsfestet fremdrift og innenfor den økonomisk rammen.

Innholdet i den nye brannstasjonen blir

- vognhall med 7 vognløp
- garasje forebyggende avdeling for 8 kjøretøy
- vaskehall
- kaserne med 6 soverom, spise- og møterom, kjøkken og stue
- garderober med uren og ren sone
- urent og rent vaskeri
- gymsal og treningsrom
- bruttoareal omtrent 2 900 m²
- inngjerdet øvelsesområde på 740 m²
- energikilde er væske/vann varmepumpe med geobrønner
- bygget skal varmes opp med hovedsakelig vannbåren varme
- kaianlegg og lager er ferdigstilt ved Nordsundbrua

[Les mer om arbeidet med ny brannstasjon på kommunens nettside \(kristiansund.kommune.no\).](https://www.kristiansund.kommune.no/)



Bildet viser byggingen av ny brannstasjon per 5.10.2024.

Foto: Kirsti Grawert

Ny mannskapsbil

Det er foreslått 8,5 millioner kroner til kjøp av ny mannskapsbil. Mannskapsbilen ved Kristiansund brannstasjon er godt på overtid og må byttes ut som hovedbil og settes som reservebil. Bilen er fra 2009 og ble ikke godkjent på siste EU-kontroll. Det må gjennomføres absolutt nødvendig reparasjon på bærende konstruksjon for å få den godkjent, men bilens alder tilsier at det vil komme flere dyre reparasjoner i tiden som kommer ved kontinuerlig bruk.

Planen er at denne bilen skal byttes med en ny mannskapsbil og gå over som reservebil. Dagens reservebil vil da selges. Sum ved salg kan være mellom kroner 300 000 - 500 000. Dette beløpet er et anslag og kan ikke spesifiseres før salg. Dette kan i så fall benyttes for å redusere låneopptak tilsvarende.

I påvente av reparasjon av dagens hovedbil og ny bil, har vi nå måttet leie en bil fra Mo i Rana for å være operative, dette medfører økte månedlige driftskostnader.

Ombygging tankbil

Dagens tankbil har ytterlige 10–13 års levetid og det er nødvendig at den bygges om med CAFS (compressed foam system). Dette systemet er ekstra viktig, spesielt ved tunellbranner. For at brannvesenet i Kristiansund skal kunne bekjempe bilbrann i tunell, så er vi helt avhengig av dette systemet for å løse oppdraget effektivt, samt ivareta mannskapenes helse og sikkerhet på en god måte. Tiltaket er lagt inn med 1,5 millioner kroner i 2025.

Kristiansund er omgitt av to lange og dype tunneller som har voldsomt potensiale i seg ved trafikkulykke og brann i kjøretøy. Med dagens økende andel av elbiler blir dette ekstra gjeldende.

Brann i undersjøiske tunneller er i ROS-analysen og beredskapsanalysen for Nordmøre interkommunale brann- og redningstjeneste identifisert som en dimensjonerende hendelse hvor vi skal være innsatsstyrke og yte innsats. Brann i tunell er definert som spesielt materialteknisk krevende. I lov og forskrift er det åpnet for at brannvesenet vil kunne søke Statens vegvesen om støtte til å bygge om tankbilen i Kristiansund. Blir dette innvilget, kan investeringskostnaden reduseres.

Fremskutt enhet – bil

Dagens fremskutte enhet - MB Vito ble overrekt oss gratis etter søknad til Gjensidigestiftelsen. Dette er et lettere kjøretøy som brannvesenet benytter for å komme raskere fram til en hendelse. Denne enheten benyttes særlig ved akutte helsehendelser som hjertestans. Den benyttes også til tidskritiske hendelser som drukning/overflateredning hvor sekundene teller.

Bilen benyttes også mye til nødvendig kjøring og serviceoppdrag og er en av to biler som benyttes mest i brannvesenet. Bilen er slitt og det er nødvendig med en oppgradering både i henhold til kjøretøyteknisk stand og rigging av bilen i henhold til dagens bruk som en fremskutt enhet.

Tiltaket er lagt inn med 1,5 millioner kroner i 2026.

